Отчет
за работата на БНТ

2010–2013 г.

ТЕЛЕВИЗИЯ НА ЗРИТЕЛЯ

I. ОБЩЕСТВЕНАТА МИСИЯ НА БНТ

През 2010 година заявихме, че БНТ ще стане Телевизия на зрителя, за да изпълнява още по-успешно ролята си на обществена медия, която служи на интересите на българската аудитория, произвежда качествена телевизионна продукция и изразходва разумно обществените средства в изпълнение на поставените цели.

Тенденциите от последните години на българския телевизионен пазар продължаваха да предопределят специфичната позиция на БНТ, която стриктно трябва да изпълнява функциите си на обществена медия и същевременно да остане близка до потребностите на зрителите, да запази **„баланса между *качество* и *гледаемост*“**. Политическата ситуация, в която се намира страната, допълнително очерта важността на момента, в който опитът и ролята на БНТ са от голямо значение за зрителите. Според изследванията, на които се базира панелът за пийпълметрични данни за телевизионна аудитория, над 98% от домакинствата в страната имат достъп до телевизионната медия вкъщи. Този показател сочи, че телевизията има основна роля в обществения живот. БНТ ежедневно поема своята отговорност към всеки зрител. Нашата тригодишна стратегия беше да продължим да сме лидери в доверието на аудиторията, да създаваме професионални еталони за обективни новини, да предложим по-модерна, привлекателна и за младите програма, да разширим тематичните територии на обществената телевизия, създавайки нови канали и нови медии.

Трите години от този мандат се оказаха различни от предходните периоди, поради непредвидимото влияние на икономическата криза. В условия на недофинансиране, на неразплатени 17.5 милиона лв, се налагаше да следваме начертаната стратегия с цената на оптимизация на броя на хората, работещи в БНТ и на разходите. Длъжни бяхме да се развиваме напред и да бъдем конкурентни на частните и корпоративно финансирани телевизионни канали. А това означаваше – нови идеи, нови програми, нова техника. Създавайки подходящия екип, направихме структурни промени и осигурихме кадровото развитие на медията в посока на правилото – по-малко хора, организирани на продуцентски принцип, да създават повече телевизионна продукция с по-високо качество.

В подкрепа на гражданското общество заложихме на значими кампании, чрез които в директен контакт с хората и институциите съдействахме за конкретни промени в обществения живот. Запазихме лидерската позиция на БНТ в новините и публицистиката. Развихме **образователна насоченост на програмата** чрез нови предавания, съчетаващи развлечението с образователния ефект, създадохме обществено значими риалити формати. Документалистиката се превърна в запазена марка на БНТ, а на територията на продуцирането на телевизионни сериали БНТ е категоричен лидер през изминалите три години. Чрез краткосрочни формати и различни конкурси **насърчавахме креативното мислене** на зрителите.

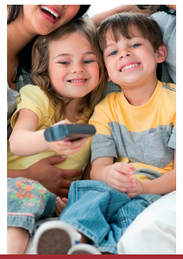

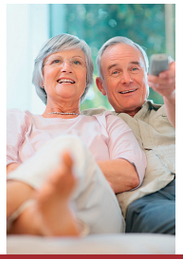

През изминалия мандат възстановихме една празнота в дейността на обществената телевизия. Създадохме нов канал на медията, който обедини дейността на съществуващите регионални центрове и изпълни със смисъл тяхната работа като ефективни продуцентски звена в регионите. Така представихме **различните характерни особености на регионите**, портфолиото на БНТ стана по-конкурентно на пазара, а новият канал даде възможност да бъдем още по-близо до зрителите, там където те живеят.

В стремежа си да предостави на зрителите ***„развлечението като основен компонент на програмното си съдържание“*** БНТ реализира редица нови формати и забавни вечерни шоу програми, продължи да излъчва атрактивни за зрителя филми и сериали. Предаванията са насочени към постоянно информиране на зрителите за разнообразни теми от ежедневния живот, в това число здраве, спорт, хранене. Спортът също е важна част от тази стратегия, в която развлечението е интелигентен начин да прекараш свободното си време, като научаваш нови неща и се обогатяваш, забавлявайки се.

Жанровото разнообразие, което програмите на БНТ покриват, е много важно за успешната връзка на медията със зрителите. По този начин тя поддържа и развива своя потенциал да достигне до всеки, което е и нейната постоянна цел като обществена медия. С всяко предаване или рубрика този шанс се увеличава, затова и програмните схеми на трите канала – БНТ 1, БНТ 2 и БНТ Свят, изпълнявайки своите стратегии, предлагат съдържание *„за всеки вкус“*.

Осъзнавайки „високата летва“, която поставя предизвикателството да бъде *„телевизията на зрителя“*, БНТ постоянно актуализира разнообразието на жанровете и рубриките, така че да излезе извън ефира и да намери и привлече младежката аудитория. Освен че създава предавания, които акцентират върху актуална за младите хора тематика, БНТ развива и поддържа връзката си с тях онлайн и чрез нови медийни услуги. В България Интернет потреблението е изключително високо и този информационен канал заздравява връзката на БНТ със зрителите не само от младежката възрастова група.

Изборът от програми и предавания, който предложихме на зрителите и на пазара, даде видим резултат. Интересът на рекламодателите към програмите на БНТ се увеличи. Обемът програма също се увеличи и ако през 2010 година сме предоставяли на зрителите 4579 часа собствена програма, през 2012 г. говорим вече за 9940 часа собствена програма. Важно е да отбележим, че увеличеният обем не беше финансиран допълнително с обществени средства. Това сочат безпристрастните цифри – ако през 2010 година в БНТ са плащани 1 113 лв. за час програма, през 2012 година сме произвеждали същия обем сред-

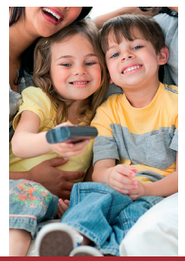

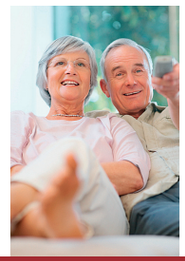

но вече с 554 лв. Така доказахме, че в БНТ сме загрижени и отговорни към изразходването на публичните средства.

Поради недостатъчното финансиране на БНТ от държавния бюджет, предприехме мерки за повишаване размера на собствените приходи. Предложихме на рекламодателите възможности за пакетно закупуване на рекламно време, промоционални отстъпки и бонуси, актуализиране на цените за реклама, въвеждане на продуктово позициониране във филмовите продукции на БНТ и по-ефективна ценова стратегия при ползване на архивния фонд. В резултат на предприетите мерки бе отчетен значителен ръст при изпълнение на собствените приходи, който за 2012 г. е с **1 828 716 лева** над този от 2010 година. Положителната тенденция се запазва и през 2013 г.

Да бъде *„телевизията на зрителя“* през изминалите три години за БНТ означаваше да се обръща към всеки зрител, без значение от пол, възраст, населено място, ниво на доходите, семейно положение. Да запази доверието на зрителя бе водещият мотив при продуцирането на всеки час програмно съдържание.

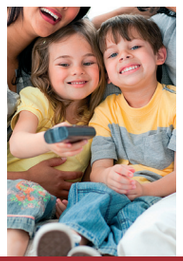

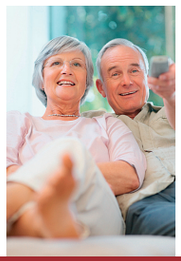

II. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ. СТРУКТУРА

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Управителен съвет

Утвърденият с решение на Съвета за електронни медии състав на Управителния съвет на БНТ започна работа при функционално, ресорно разпределение на задълженията си, като всеки член пое наблюдение на определени дейности в БНТ. Приет бе нов Правилник за дейността на Управителния съвет, който влезе в сила от 01.01.2011 г. С него бяха регламентирани правата и задълженията, компетентността и отговорността на членовете на съвета, както и организацията на работа при вземане на решения, с оглед гарантиране на законност и ефективност при управлението на БНТ.

Управителният съвет заработи в изцяло нов състав и при промяна в ресорното разпределение на задълженията между членовете. Независимо, че през мандата се наложи смяна на двама от членовете на УС, в работата си той съблюдаваше следните основни принципи:

- Обвързаност с програмната стратегия на БНТ, подчинена на обществения характер на националната телевизия и изпълнението на задачи, произтичащи от Конституцията на България, Закона за радиото и телевизията и лицензиите за телевизионна дейност,
- Законосъобразност и целесъобразност при разпределение и разходване на материалните и кадрови ресурси на БНТ, с оглед на изпълнението на програмните ѝ задачи по приоритетите,
- Публичност на вземаните решения и прозрачност на финансовата политика,
- Независимост на журналистите и творческите служители в БНТ, като Управителният съвет гарантира ненамеса в новинарските и публицистичните предавания и следи за това, служителите на БНТ да бъдат защитени от политически и икономически натиск, включително и чрез изработване на система от стимули, осигуряващи спазване на принципите, заложени в ЗРТ.

Консултативни и помощни органи

В съответствие с изложените в концепцията на генералния директор механизми за осигуряване на експертно присъствие с консултативна роля в управленския процес на БНТ, бяха създадени и функционират успешно следните консултативни и помощни органи:

В изпълнение на Концепцията на генералния директор са създадени консултативни и помощни органи с експертен потенциал

Креативен борд, който осъществява своята дейност в следните насоки:

- лансира идеи за извънредни проекти и обществени инициативи на БНТ,
- осигурява хоризонтално взаимодействие между професионалистите в БНТ, като бъде полезен инструмент за диалог с ръководството на телевизия,
- създава творческа атмосфера и ангажираност на повече служители с развитието и управлението на националната медия,

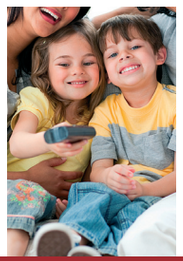

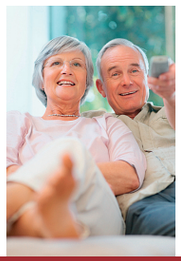

- във връзка с предходните задачи, дава предложения за оптимизиране на структурата, дейността и функционалните връзки между основните структурни звена в БНТ,
- обсъжда и предлага основните механизми за въвеждане на продуцентския принцип и за подобряване на работата в процеса на неговото прилагане.

Борд на директорите, който осъществява дейност в следните насоки:

- обсъжда въпросите, свързани с оперативното управление на БНТ, като осигурява тактическо и оперативно ръководство на съответните дейности,
- участва в разработването на функционални стратегии и планове за развитието и дейността на БНТ,
- осъществява методическо ръководство, координиране и контрол на дейността на основните структурни звена в БНТ,
- осъществява контрол на координацията, взаимодействието и обмена на информация и документи между отделните структурни звена на БНТ,
- осъществява контрол по изпълнение на утвърдена организация и обезпечаване чрез технически, финансов и човешки ресурс на реализацията на нови дейности, проекти и предавания,
- извършва анализ на повтарящи се проблеми от организационно, техническо или финансово естество, възникнали по повод реализирането и излъчването на предаванията, включени в програмните схеми на БНТ,
- Внася проекти за решения на Управителния съвет и генералния директор и предоставя необходимата информация и анализи по различни проблеми.

Комисия за реализация на телевизионна продукция, която:

- осъществява предварителен контрол по целесъобразност при формирането и разпределението на тримесечните лимити за производство на телевизионна продукция, в рамките на средствата предвидени за целта в бюджета на БНТ за съответната календарна година,
- разглежда, обсъжда и одобрява организацията и обезпечаването чрез технически, финансов и човешки ресурс на реализацията на нови вътрешни предавания,
- оценява бюджетите за необходимите разходи на телевизионните продукции, създавани от външни продуценти, с цел договаряне цената на закупуване на телевизионни предавания на външни продуценти, одобрени след проведен конкурс,
- оценява бюджетите, определя дяловото участие, обсъжда и одобрява организацията и обезпечаването чрез технически, финансов и човешки ресурс на участието на БНТ в копродукции.

Тази комисия работи като помощен консултативен орган на Управителния съвет във връзка с неговата задача за повишаване ефективността от използваните в дейността на БНТ ресурси.

Продуцентски съвети

Продуцентските съвети гарантират независимата работа на продуцентите, редакторите и журналистите в дирекциите, произвеждащи програмно съдържание. Те осъществяват продуцентския и редакционен контрол. Подобен подход има за цел да постигне ефективност, креативност, рентабилност и функционалност. Основната философия на промяната е в деле-

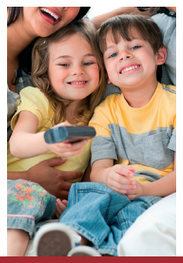

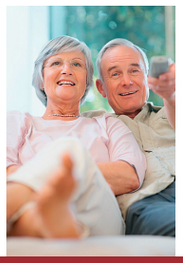

гирането на правомощия и отговорности, обвързано с вътрешна оценка и санкция. За това система на няколко нива на вземане на решения дава възможност за обсъждане на процесите и гарантира продуцентската и авторска независимост: *оперативно ниво* – в съответствие с правомощията на изпълнителните продуценти и редакторите на всяка продукция, *второ вътрешно продукционно* – в съответствие с профилирането на всеки продуцентски център, *трето ниво* – Продуцентски съвети, в състава на които влизат главните и делегирани продуценти на съответната дирекция. Продуцентският съвет:

> Създадени бяха продуцентски съвети, които гарантираха независимата и ефективна работа на продуцентите

- анализира съществуващата програмна схема и изготвя препоръки.
- обявява сесии по конкретни програмни позиции.
- селектира нови предавания на конкурсен принцип, след обявени сесии по конкретни програмни позиции.
- анализира и дава препоръки относно качеството на текущите предавания.
- анализира и дава препоръки по финансово-бюджетни или техническо-производствени въпроси, свързани с телевизионните предавания.

Координационна комисия

Във връзка с влизане в сила на Правилника за производство на телевизионна продукция и продуцентска дейност и с необходимостта от координация при разпределение на активите на БНТ за производство на телевизионна продукция и при едновременно излъчване на преки предавания в различните програми на БНТ, бе създадена Координационна комисия. Тя бе натоварена със следните задачи:

- да обсъжда въпросите, свързани с оперативното разпределение и координация на активите на БНТ с цел обезпечаване на производството на телевизионна продукция за всички програми на БНТ,
- да разглежда, обсъжда и одобрява заявените технически и човешки ресурси за реализацията на пилотни и текущи форматни предавания,
- да осигурява координация и контрол на дейностите по планиране и разпределение на техническите мощности и персонал, необходими за производство на извънредни телевизионни предавания,
- да осъществява контрол на координацията, взаимодействието и обмена на информация и документи между отделните дирекции, произвеждащи програмно съдържание по повод производството на тв продукция,
- да осъществява контрол по изпълнение на утвърдена организация за обезпечаване чрез технически и човешки ресурс на реализацията на нови дейности, проекти и предавания,
- да извършва анализ на повтарящи се проблеми от организационно-техническо естество, възникнали по повод реализирането и излъчването на предаванията, включени в програмните схеми на БНТ,
- да внася предложения до генералния директор за преодоляване на констатирани проблеми и предоставя необходимата информация и анализи по различни въпроси, свързани с оперативното разпределение и координация на активите на БНТ.

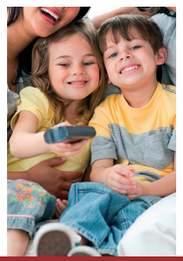

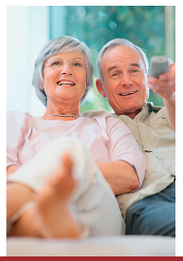

СТРУКТУРНА РЕФОРМА

Оптимизирането на структурата и персонала в БНТ се осъществи през 2011 г. Във връзка с осигуряване на условия за реализиране на приоритетните цели за подобряване качеството на предоставяните услуги и произвежданите телевизионни продукти, както и за повишаване ефективността на работата в БНТ бяха предприети и осъществени следните действия:

Анализ на съществуващата структура

С оглед на програмните насоки на развитие на БНТ, техническото и технологичното обновление и въвеждането на продуцентския принцип на работа, със заповед № 408/25.11.2010 г. на генералния директор бе създадена работна група, която извърши обобщен анализ на структурата на БНТ на основа на:

- изготвените по основни структурни звена функционални анализи на дейността им съобразно действителната трудова заетост на персонала, дублирането и припокриването на длъжности и функции,
- предложение – концепция за въвеждане на продуцентския принцип на производство, изготвена от Креативния борд,
- обсъждане с ръководителите на основните структурни звена на конкретните им предложения за преструктуриране при оптимално разпределение на трудовите функции и задължения между заетите служители в тези звена.

> Приетата организационна структура отговаря на изискванията за реализиране на новите принципи на работа и осигурява условия за повишаване ефективността на изпълняваните дейности от структурните звена в БНТ.

Изграждане на нова структура

Въз основа на обобщения анализ и предложение за структурни промени, съобразени с основните механизми за въвеждане на продуцентския принцип на работа, Управителният съвет обсъди и прие **НОВА СТРУКТУРА**, която влезе в сила от 20.05.2011 г.

В дирекция „Програма БНТ 1“, дирекция „Информация“ и дирекция „БНТ Свят и региони“ бяха структурирани продуцентски центрове, чрез които се създадоха необходимите условия за реализирането на продуцентския принцип на работа и се обуславя нов начин на взаимодействие между програма, информация, техника и реализация.

Оптимизиране на длъжностите и числеността на персонала

С цел реализиране на антикризисните мерки и съкращаване на разходите в БНТ, през 2011 г. бе извършена оптимизацията на персонала, като с решения на Управителния съвет бе прието ново щатно разписание на БНТ с численост на персонала – 1 316 щатни бройки, считано от 20.05.2011 г.

Общата численост на персонала от 1 677 щатни бройки към 01.01.2011 г., беше намалена с 360 щатни бройки, което представлява оптимизация с 21,50%.

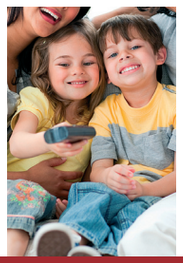

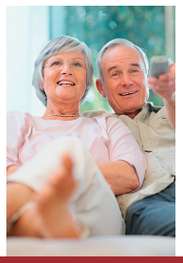

В резултат на изпълнение на процедурите, предвидени в Кодекса на труда – съкращаване в щата, във връзка със спазване на разпоредбите за закрила на служителите при съкращаване, се наложи да бъде променена оптимизираната численост, предвид обстоятелствата, че за трудоустроени и за служители, боледуващи от заболявания по Наредба № 5/20.02.1987 г. на МЗ, Дирекция „Инспекция по труда“ – София не даде предварително разрешение за прекратяване на трудовите им правоотношения. Също така, при спазването на договорености по Колективния трудов договор на БНТ не се постигна съгласие за прекратяване на трудовите договори на някои служители, които са членове или са в ръководството на синдикалните организации в БНТ и които също се ползват със закрила по Кодекса на труда и по Колективния трудов договор на БНТ.

Окончателното намаление на общата численост на персонала е с 318 щатни бройки, което представлява оптимизация с 19%.

В тази връзка и с цел изпълнение разпоредбите на трудовото законодателство с Решение на Управителния съвет бе прието щатно разписание на длъжностите в БНТ **с численост на персонала 1358 щатни бройки, считано от 01.09.2011 г.**

Целта на определянето на новата численост бе устройването на служителите, които ползват закрила по Кодекса на труда и по Колективния трудов договор на БНТ, и предотвратяване на възможностите за възникване на съдебни трудови спорове.

С щатното разписание на БНТ, в сила от 20.05.2011 г., бяха създадени нови длъжности – „главен продуцент“, „делегиран продуцент“ и „изпълнителен продуцент“, чрез които се осигурява изпълнението на дейностите по реализирането на продуцентския принцип на работа. Структурата и наименованието на длъжностите в щатното разписание бяха приведени в съответствие и с изискванията на Националния класификатор на професиите и длъжностите. Въз основа на анализ на основните функции, задължения и отговорности на длъжностите в БНТ бяха разработени и утвърдени нови длъжностни характеристики за новосъздадените длъжности, а за непроменените длъжности – те са актуализирани. По този начин бяха регламентирани основните изисквания както за изпълнението на дейностите и задачите от работниците и служителите, така и за заемането на съответните длъжности.

Въвеждане на продуцентския принцип на производство

Въвеждането на продуцентския способ на производство на телевизионна продукция се осъществи на база на приетия след широко и обстойно обсъждане с участие на представители на почти всички структурни звена в БНТ Правилник за производство на телевизионна продукция и продуцентска дейност. Той регламентира организацията, реда и условията за реализация (планиране, програмиране, производство и излъчване) на телевизионна продукция, като впоследствие в хода на неговото прилагане двукратно бе допълнен и изменен, във връзка с установени в практиката непълноти.

Основната отговорност за произвеждането на качествен продукт, който да съответства на предварително зададена програмна и обществена цел, се носи от продуцента, чиито функции са разпределени в три йерархични нива – изпълнителен, делегиран и главен продуцент. За

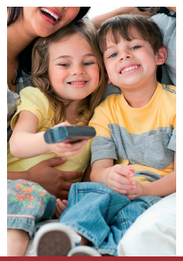

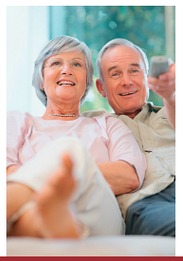

постигането на тези цели на неговото разпореждане се предоставя предварително одобрен бюджет за производство на възложената му тв продукция, в рамките на който той трябва да направи подбор на телевизионния екип, който я реализира, и да договори съответните за това възнаграждения.

> Постига се пряка и непосредствена връзка между качество и заплащане при стимулиране за по-качествен, конкурентен и икономически по-рентабилен продукт.

В Правилника за производство на телевизионна продукция и продуцентска дейност са предвидени редица способи и контролни процедури с оглед спазване на тарифата, бюджетната рамка, качественото и своевременно изпълнение на задълженията на телевизионния екип, така че да бъдат налагани санкции, в случаите на некачествено изпълнение или недобра финансова и отчетна дисциплина, респ. стимули при качествено изпълнение и постигане на поставените цели, реализиране на икономии и привличане на спонсорски приходи. По този начин БНТ постига оптимизиране на реално ангажираните лица за производството на тв продукт и тяхното ефективно натоварване, при гъвкаво ценово договаряне, право на избор и подбор да се работи само с тези, които знаят, могат и са необходими за предаването.

След проведеното преструктуриране и с въвеждането на продуцентския способ на производство в БНТ т. нар. „граждански договори“, предназначени да обезпечат създаването на телевизионна продукция, бяха поставени на съвсем различен принцип и предпоставки за сключването им. Като видове дейности и услуги те са точно регламентирани, сключват се на базата на утвърден типов образец, а дължимото с тях възнаграждение се формира на базата на тарифа за съответния вид дейност.

Ангажираните лица са от различни професии и длъжности, свързани с журналистическата дейност, производството на филми и телевизионна продукция. Те са както носители на авторски и сродни права по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права, така и хора със специални умения и квалификация, необходими за реализация на телевизионна продукция. Договорите са обвързани с календарно – постановъчния план на продукцията /на всяко предаване или филм/, в рамките на отделните етапи за производство – подготвителен етап, снимачен етап, монтажно-озвучителен етап и излъчване.

УПРАВЛЕНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

Регламентация на дейността чрез вътрешни правила и процедури

След проведеното преструктуриране и въвеждането на продуцентския способ на производство бяха разработени и утвърдени нови вътрешни правила, регламентиращи организация-

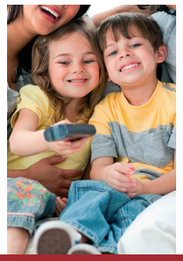

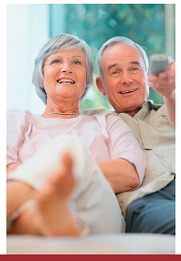

та на дейността на самостоятелните структурни звена и/или дейности в БНТ, като и бяха актуализирани редица съществуващи вътрешни правилници. По съществени от тях са:

- Правилник за редакционната дейност,
- Правилник за набиране, съхраняване и ползване на телевизионния фонд,
- Общи условия за излъчване на реклама и спонсорство в програмите на БНТ,
- Изменение и допълнение на Правила (Общи условия) за включване в програмите на БНТ на предавания, създадени от независими български продуценти и за участието ѝ в съвместни продукции,
- Изменение и допълнение на Правилника за реда и условията на организиране и финансиране създаването на български телевизионни филми в БНТ
- Вътрешни правила за планиране, провеждане и възлагане на обществени поръчки и за контрол върху изпълнението на договорите за обществени поръчки в БНТ,
- Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризъм,
- Вътрешни правила за дейността на дирекция „Програма БНТ 1“,
- Правилник за структурата и организацията на дейността на дирекция „ТВ производство“
- Правилник за структурата и организацията на дейността на дирекция „Техника и технологии“,
- Вътрешни правила за дейността на дирекция „Правна“,
- Вътрешни правила за дейността на дирекция „Публични комуникации“
- Правила за работа с декори и техническа средства в БНТ.,
- Правила за структурата и организацията на дирекция „Финансово–стопанска,
- Правила за организацията на бюджетния процес в БНТ,
- Вътрешни правила за дейността по защита на стратегическите обекти и стратегическите зони в БНТ,
- Вътрешни правила за управление на държавните имоти, предоставени на БНТ,
- Изменение и допълнение на Общи разпоредби, обяснения и условия за спонсорство и продуктово позициониране във филмови продукции на БНТ.

Усъвършенстване на организацията и повишаване ефективността на административните дейности

Добрата организация на работата на администрацията е предпоставка за изпълнението на основните функции и задачи на институцията. Важни дейности в тази насока са в областта на управление на човешките ресурси и административното обслужване – деловодство, контрол на достъпа, архив и печатни дейности. Основните приоритети бяха насочени към надграждане и развиване на административния капацитет, в това число качествата и уменията на служителите, за изграждане на една съвременно действаща администрация, осъществяваща разпоредбите на законите, нормативните и вътрешно-нормативни актове, с цел реализиране на стратегията на ръководството на БНТ.

Административно обслужване – Основната визия за развитието на дейностите по административно обслужване е свързана с организирането им по начин, който ще доведе до намаляване на времето за тяхното извършване, повишаването на ефективността на вложения труд

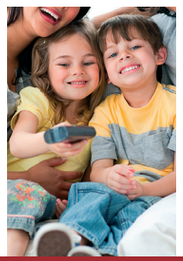

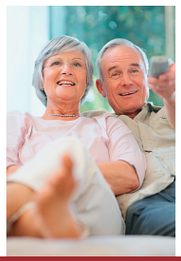

и постигане на удовлетвореност от вътрешните и външни потребители. За достигането на високо ниво на обслужване се предвижда внедряване на автоматизирани информационни системи, които заедно с изпълнението на утвърдените правила ще способстват постигането на определените цели. Към настоящия момент е внедрена автоматизирана система „Договори“ като първа стъпка към използването на възможностите на информационните системи.

В областта на деловодната дейност – с Вътрешните правила за организация на деловодната дейност и документооборота в БНТ се създаде стандарт за делово писмено общуване. Целта е да се постигне добра комуникация по хоризонтално и вертикално направление, да се осъществява срокове контрол на изпълнението на задачите и възможност за високо ниво на информираност на ръководния екип и условия за декомпозиране на задачите. Предстои внедряване на автоматизирана деловодна система, с което ще се генерират управляеми информационни потоци, даващи възможност на ръководството да следи в реално време сроковия контрол при изпълнение на взетите решения и поставените за изпълнение задачи.

В областта на контрола на достъп се изготви и утвърди Правилник за организиране на пропускателния режим в БНТ. С него се регламентира достъпа до сградите и територията на БНТ на щатни и нещатни служители, гости на БНТ и на моторни превозни средства – лични и служебни. Общата цел, на която са подчинени правилата, е създаване на контрол на достъпа и ясен регламент за насочване на входящо/изходящите потоци, в съответствие с изискванията за стратегически обект и за облекчаване на организацията при провеждането и изпълнението на телевизионните проекти. Въведена е в експлоатация нова система за контрол на достъпа в сградите на БНТ.

В областта на изпълнение на архивните дейности – С разработването на номенклатурата на архивните единици се постигна стройна система в процеса по архивиране – от създаване на архивната единица, приемането и регистрирането, до съхраняването на архивните документи и своевременното им предаване в Националния архивен фонд.

В дейността на Печатна база – Изготвен и утвърден бе Правилник за дейността на Печатна база, с който се регламентираха правилата за работа и се създадоха условия за прозрачност в изпълнението на възложените задачи. Дефинирани бяха начините за изготвяне на вътрешни и външни поръчки, въведени са технологични карти, способстващи правилното и точно отчитане на разхода. Направените промени доведоха до яснота при възлагането на задачите – определяне вида на поръчката и срока за изпълнение, което създава предпоставки за спазване на финансовата и технологична дисциплина и рационално и икономично влагане на материалите при изработването на крайната продукция.

Управление на човешките ресурси в БНТ

Дейността през настоящия мандат се характеризира основно с предприетите и осъществени действия за стриктно спазване на разпоредбите и сроковете, определени в нормативните документи за осъществяване на административното обслужване на трудовите правоотношения на служителите, за оптимизиране числеността на персонала и усъвършенстване на длъжностната структура, за подобряване подбора на персонала.

Приоритетни дейности бяха повишаване качеството на трудовото изпълнение на работ-

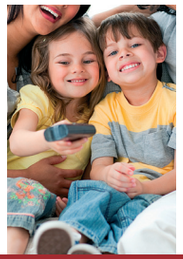

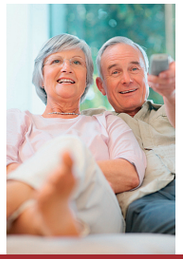

ниците и служителите и мотивацията на персонала чрез обвързване на резултатите от труда с формирането на трудовите възнаграждения и за повишаване квалификацията на персонала.

За постигане на целите за усъвършенстване управлението на човешките ресурси бяха приети от Управителният съвет на БНТ следните нови вътрешни нормативни документи:

В БНТ се прилага Колективен трудов договор, като социалното сътрудничество се осъществява от Постоянна комисия за социално партньорство.

Правила за подбор и назначаване на персонала в БНТ, в сила от 01.12.2012 г. Прилагането на определените в Правилата процедури за подбор реализира следните основните цели:

- да се избират най-подходящите кандидати, чийто професионални знания, умения и качества отговарят в най-висока степен на изискванията за заемане на съответната длъжност,
- да се спазват условията за прозрачност и публичност при обявяването и заемането на свободните длъжности в БНТ.

Правила за оценяване на трудовото изпълнение на служителите в БНТ, в сила от 01.05.2012 г. Основните цели на оценяването на трудовото изпълнение на служителите са:

- подобряване дейността на БНТ чрез ефективно управление на изпълнението на ниво: организация, структурно звено и отделен служител по отношение изпълнението на задълженията и развиването на личните компетентности,
- справедливо възнаграждаване на служителите според техните способности и принос към дейността на БНТ,
- подобряване на работните взаимоотношения, включително между ръководители и подчинени, както и на работата в екип.

Повишаването на квалификацията на персонала се организира и провежда въз основа на годишен Тематичен и финансов план за дейностите по обучение, квалификация и преквалификация на кадрите.

Актуализирани са Правилника за вътрешния трудов ред и Правилата за работното време и почивките на служителите в БНТ.

Индустриалните отношения в БНТ се реализираха чрез прилагането на Колективен трудов договор, като социалното сътрудничество се осъществява от Постоянна комисия за социално партньорство, създадена съгласно чл. 4, ал. 1 от КТД. Социалният диалог между Работодателя – генералния директор на БНТ и Синдикатите, страна по КТД, се поддържа при спазване принципите на равнопоставеност и взаимно уважение, конструктивно партньорство, зачитане и съгласуване на интересите си за предотвратяване на конфликти и гарантиране на социална сигурност.

III. ПРОГРАМНО РАЗВИТИЕ И ПРИОРИТЕТИ

ПРОГРАМНА СТРАТЕГИЯ

През изминалите три години проведохме последователна програмна стратегия, която успя да промени нагласите на аудиторията, защото възстанови авторитета на медията и реално

превърна обществената телевизия в алтернатива на търговските телевизионни компании. БНТ показа, че е без конкуренция в реализиране на обществено значими проекти, но едновременно с това, че има капацитет да диктува тенденции на пазара. Заложихме на това да развиваме алтернативно съдържание на конкурентните канали и да търсим възможност за разширяване на традиционната ни аудитория. Провеждането на програмната стратегия бе базирано на проучвания на аудиторията, които показаха, че БНТ има ресурс да се променя адекватно на зрителските очаквания.

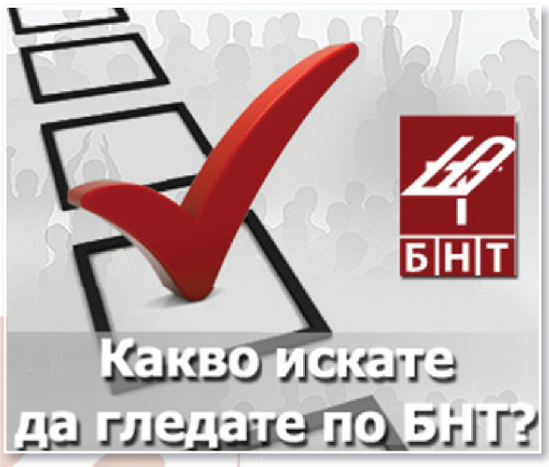

Програмите на БНТ, които се увеличиха с още един канал, предложиха на телевизионната аудитория качествено съдържание, оригинални телевизионни формати и наложиха стандарт на произвежданата продукция.

Анализът на заварената през 2010 година ситуация както на структурата, така и на програмата показа, че е необходима радикална реформа, която да даде възможност на програмното съдържание на БНТ да отговори на съвременните тенденции за организация на работа, оценка и качество на произвежданата програмна продукция. Тъй като именно обществената функция и финансиране на БНТ задължават нейните предавания да бъдат конкурентноспособни в динамично развиващия се телевизионен пазар. Това доведе до промяна на редакционния принцип на работа в продуцентски, до изготвяне на програмната стратегия на база на регулярно проучване на аудиторията чрез фокус групи и въвеждане на единна обща система за оценка и санкция на програмната продукция. Координираната промяна засегна всички нива, които гарантират адекватно производство и качество на програмата на БНТ 1. Програмата на БНТ 2 се изграждаше по новите правила и принципи, приети в БНТ.

Изследването на нагласите на аудиторията стана постоянна практика, въведена като изискване при формиране на програмната политика. БНТ започна да съобразява промените в програмната си схема с резултатите от сезонни и целеви проучвания, направени чрез фокус групи. По поръчка на БНТ регулярно бяха анализирани основни слотове и предавания, както от действащата програма, така и всички нови проекти. Програмната схема на новия канал БНТ 2 бе изработена след проучване на очакванията на аудиторията по региони.

В основата на изготвянето на програмната стратегия се постави комбинация от отговори на следните зададени параметри: първо зрителския – какво иска да гледа зрителят, второ маркетинговия – какво съдържание може да повиши рейтинга и привлече рекламодатели и трето професионалния – кои са съвременните тенденции в телевизионното продуциране и как те могат да бъдат използвани в обществена медия. БНТ започна да отчита като основен фактор сравнителния анализ с програмата на конкурентните телевизии. Резултатите от всички проучвания на аудиторията бяха предоставяни на екипите на предаванията и след съвместно обсъждане взети решенията за производството, промяната или отпадането им от програмната схема. От началото на 2013 г. БНТ започна регулярно да провежда онлайн анкети, целящи

проучване нагласите и очакванията на зрителите, но така също и разкриване на допълнителна информация за тях (разширен демографски профил, потребителски интереси и др.), която да бъде използвана в процеса по търговския маркетинг на БНТ.

РАВНОСМЕТКАТА

В края на три годишния мандат обществената телевизия вече има 3 програми, които се допълват в ангажимента да осигуряват на зрителите информация, коментари и развлечение. Три години по-късно, с появата на нов канал – БНТ 2 и с развиването на съдържанието на международния БНТ Свят, телевизията стои много по-убедително и професионално в съвременното медийното пространство. Семейството на БНТ програмите вече има по-голям кръг от зрители, защото ги привлича не само на национално, но и на регионално равнище.

БНТ 1 – РАЗВИТИЕ НА ПРОГРАМНОТО СЪДЪРЖАНИЕ

Програмна реформа – Оценката направена на основата на творчески, финансови и маркетингови критерии показа, че голяма част от предаванията не покриват базисния минимум, за да останат категорично в програмната схема с показаното ниво на концепция и качеството. Не бяха ясно формулирани критериите, на които те отговарят за определяне на обществения или програмния интерес. Програмната схема на БНТ 1 бе непредвидима за зрителската аудитория и рекламодателите поради липса на ясно очертани слотове и честото препозициониране на предаванията. При голяма част от произвежданите предавания се наблюдаваше дублиране на рубрики, теми и участници. Вътрешната продукция на програмата БНТ 1 се реализираше в творческата си част основно от външни автори, което водеше до нерентабилност на производството и поставяше под съмнение необходимостта от съществуването на творчески звена в заварения щат на дирекцията. Продукциите, създавани от независими продуценти, в голяма степен не отговаряха на философията, БНТ да получава от тях съдържание, което трудно би произвела сама. Липсваше ясна поръчка на съдържание и жанр към външните продуценти.

Въвеждането на механизъм за ***първоначална оценка*** и обновяване на завареното програмно съдържание се проведе в условията на подозрителност и неприемане от хора и екипи, чиито предавания никога не са били подлагани на обективна оценка и са създавани по субективни критерии. При отсъствието на подобна практика беше наложена изцяло прозрачна процедура. Изготвяни бяха критерии за оценка на продукцията, които да отчитат програмния, обществен, пазарен и професионален стандарт на предаванията. Етапите и параметрите на проведената

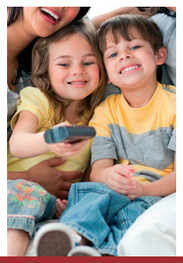

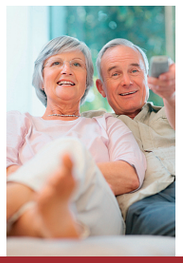

оценка: одобрение на критерии за оценка на вътрешна и външна продукция, оценка на продукцията по тези критерии, вътрешно редакционно обсъждане на резултата от оценката с екипите на предаванията, оценка на заявените нови концепции, бяха последвани от окончателно решение на Редколегията на БНТ 1. В резултат от програмната схема отпаднаха редица предавания: „Всички пред екрана“,“ В час ли си“, „Език мой“, „БНТ представя“,“ Кино Клуб“, „Пред олтара на операта“, „Фолклор“, „За животните с любов“, „Вкусът на живота“, „Законът и ние“ и две външни продукции: „Елит“ и „Ку-ку презареждане“. Към всички оставащи в програмната схема предавания бе поставено изискване за обновяване на концепцията, преформатиране и препрограмиране.

Програмната схема бе организирана по начин, който избягва фрагментирането на програмата. Създадени са ясни за зрителя и рекламодателя ежедневни и съботно-неделни слотове, спазен е принципът на преливане на аудитория, разработени са нови програмни позиции, съобразени са възможностите за гъвкава реакция и промяна в програмната схема при изпълнение на законовите ангажименти и актуално включване на институционални и национални събития с обществена значимост.

Програмното съдържание бе съобразено с актуалните тенденции в развитието на телевизионния пазар и са продуцирани риалити и образователни формати, в които с комерсиален подход се реализират целите на обществената телевизия. БНТ 1 продуцира оригинални формати като „Обещанието“, „Кауза.bg“ и „Кастинг“, които демонстрираха как риалити-форматът може да е политически и социален, а състезанието на таланти, част от филмовата стратегия на медията.

БНТ 1 потърси ресурс за разширяване на своята традиционна аудитория в предавания, произвеждани от независими български продуценти. Анализът на програмната продукция показа, че в действащата програмна схема има дефицит на развлекателна продукция, нови жанрови форми, формати и предавания, предназначени за детска и млада аудитория.

Проведени бяха два конкурса. Първият по позиции: 1. Ежедневно късно вечерно забавно предаване /Late Night Show/ 2. Ежеседмично предаване за съвременния начин на живот /Life Stile Talk Show/ – кроc медия проект 3. Ежеседмично предаване за културата и изкуството на младите 23.30 часа – кроc медия проект 4. Ежеседмично детско музикално състезание. От постъпилите общо 72 проекта предпочетени бяха: „Денис и приятели“ на „Адвъртайзинг фактъри“ ООД за позицията „Късно вечерно шоу“, „Животът и градът“ на „Чучков Брадърс Студио“ ООД за ежеседмично предаване за съвременния начин на живот, „БунтАрт“ на „Манифактура“ ООД за „Ежеседмично предаване за култура и изкуство на младите“, „Феномени“ на „Синемак“ ООД за „Ежеседмично детско музикално състезание“. Вторият конкурс се проведе с позиция „Седмично сатирично предаване“, в който участваха 13 продуцентски компании, сред които изборът се спря на проекта „Падащи звезди“ на „Междинна станция“ ООД.

Продуцентският съвет на Дирекция „Програма БНТ 1“ регулярно преразглеждаше бюджетите както на вътрешните, така и на външни предавания в съответствие с политиката за рентабилност и изпълнение на общата бюджетна рамка на БНТ. При стартирането на всеки телевизионен сезон бе извършван анализ, дали вътрешните продукции работят при оптимално използване на щатния ресурс, дали външните продукции оправдават инвестицията чрез повишаване на рейтинга на програмата и дали общият ресурс за производство на програмна продукция има рационално разпределение по обявени програмни приоритети. Във връзка с това Продуцент-

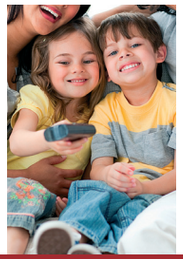

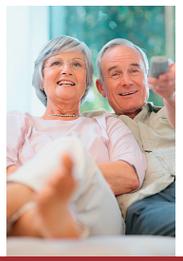

ският съвет прилага и въведената Единната система за оценка на програмната продукция, в резултат на която:

- санкционира незадоволителните резултати, редуцира бюджетите на икономически неефективните предавания и на тези които не покриват рейтинг-праговете си,
- предлага търсене на възможности за привличане спонсори с цел дофинансиране на предаванията за подобряване на продукционното им ниво,
- предлага уеднаквяване на стандартите и условията за реализация на предаванията и сключваните за това договори.

Този подход бе в основата на факта, че през изминалия тригодишен период с по-малко финансови средства на практика беше произведена повече програмна продукция.

Вътрешната програмна продукция

Актуалната оценка на програмната продукция потвърждава, че тенденцията която налага БНТ 1 като алтернатива на съдържанието, вкуса и форматите на комерсиалните телевизии развива обществения профил на медията и заема свободна ниша на пазара. Пример за това са изброените по-долу предавания, които намериха утвърдено място в програмната схема на БНТ 1 и отчетоха траен зрителски интерес.

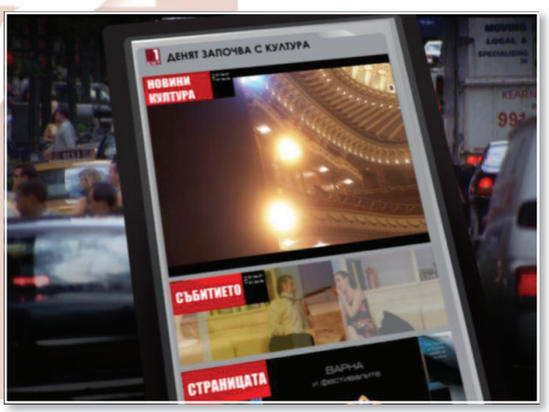

„Денят започва с култура“ – ежедневен културно-информационен слот от 9.15 – 10.00 ч. /понеделник – петък/. Сутрешният културно-информационен слот „Денят започва с култура“ е единственото ежедневно предаване в българския национален ефир, в което българската аудитория има актуалната възможност да се информира за най-значителните културни събития в България и света, включително и за тези, които може да гледа и посети, провокира дебати по теми, свързани с културата и образованието, представя международен информационен обмен и материали от европейските културни програми. Създадените нови рубрики „Столът“, „Малки портрети“ и „Зрителят“ допринасят за обратната връзка между зрителите и отделните аспекти на културата. От 2012 г. предаването „Библиотеката“ бе преформатирано като част от сутрешния културен слот. „Денят започва в библиотеката“ се излъчва всеки четвъртък, като всеки брой е структуриран около основен дебат в студиото, свързан с литературния живот у нас – конкурси, награди, кампании, фестивали, панаири на книгата, четения и др.

„Малки истории“ – ежедневен социален слот понеделник – петък – 12.30 – документална част /10 мин./, събота – 14.00 – студийна част /54 мин./ Социалната публицистика на БНТ 1 бе изцяло преформатирана в модерен формат с документална и публицистична част, с което БНТ 1 постави като приоритет проблемите на най-уязвимите групи в обществото – хора с увреждания, деца в риск, самотни родители, страдащите от зависимости, хората с нарушени права, етническите малцинства и други. С обединяването на фрагментираните до сезон 2010 г. отделни социални предавания – „Едни от нас“, „Заедно“, „Под дъгата“, „Светът на ромите“ в един слот, БНТ създаде уникален формат, който използва документалистиката, разследващата жур-

налистика и публицистиката, за да отговори на обществените очаквания при представяне на специалната социална тематика. Социалния слот „Малки истории“ като формат и съдържание е съвсем нов подход при създаване на телевизионен слот, който комбинира документална и студийна част. Предаването е отворено към зрителя, търси обратната връзка и е своеобразен мост и територия, на която се срещат хората и държавата в търсене на конкретни решения. Водещи на предаването през различните периоди са журналисти, специално ангажирани с каузата на предаването – Мартина Шопова, Ирен Леви и Иво Христов.

„Денят Отблизо“ – ежедневен здравен и лайф-стайл слот понеделник–петък „Денят отблизо с Мария“ /10.00 – 12.00/, събота-неделя „Денят отблизо с Мира“ /11.00–12.00/. От есенния телевизионен сезон на 2011 г. в програмната схема на БНТ 1 всеки ден от понеделник до петък в пояса от 10.00 до 12.00 часа стартира новият слот „Денят отблизо“. Слотът интегрира стария седмичен модул „Здраве“, като разшири неговото времетраене и тематика в ново предаване, което залага на модерно ежедневно съдържание за начина на живот, здравния статус, с особения поглед на хората от социалните мрежи, за човешките съдби, за начина на живот, който сами създаваме – личен, социален и здравен, фокусира се върху съдбата на хората, участници в големите новини като контрапункт на информационната агресия. Конкретните теми често се подават от хората в социалните мрежи и форумите, има непрекъсната възможност за онлайн консултация със специалистите на предаването чрез фейсбук.

Интегрирането в модула на двете водещи Мира Добрева и Мария Андонова съчета усещането за актуалност и същевременно неформалност, заинтересованост от проблемите на ежедневието, интересни теми, полезни гледни точки, както и необходимата емоция, за да се чувстват зрителите заредени с нещо хубаво и вълнуващо. Слотът, който стартира като общ модул на двете водещи от есенния сезон 2012 г. се преформатира в две самостоятелни части – седмична – „Денят отблизо с Мария“ и уикенд – „Денят отблизо с Мира“. „Отблизо с Мира“ се фокусира предимно към стила и начина на живот, изненадващи и редки хобита, начини на прекарване на свободното време, срещи с интересни и нови лица или нестандартни портрети на много известни публични личности.

„Моето училище“ – ежедневен образователен слот 06.15 /понеделник–петък/ – с повторение следобед от 15.45 до 16.00 ч. Предаването е съвместен проект между БНТ и Министерство на образованието за живота в българското училище. В „Моето училище“ бяха представяни професионални и профилирани гимназии от София и страната. Предаванията бяха структурирани като своеобразни документално – публицистични форми, в които самите ученици и учители говорят за себе си и за своето училище, представят отделните специалности и своите мотиви да изберат именно тях. Този проект помогна на много ученици да изберат къде да продължат своето средно образование.

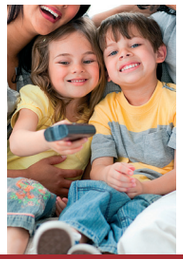

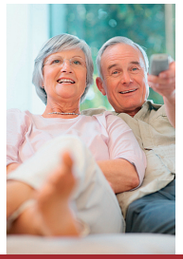

„Ретро следобед“ – ежедневен слот, понеделник до петък от 16.30 до 17.00 ч. за развлекателните програми на БНТ от Златния фонд. През сезон 2013 г. стартира новият проект на БНТ 1 „Ретро следобед“. Идеята е да се покаже на българския зрител част от съкровищницата на фонда на БНТ, развлекателните и музикални предавания и програми. Предаването получи светкавична одобрителна зрителска реакция и е програмирано за повторение от полунощ всеки делничен ден. В слота се излъчват програми като „Как ще ги стигнем... с Тодор Колев“, „Клуб НЛО“, „Улицата“, „Златният Орфей“, „Ку-ку“. Този проект съдържа в себе си потенциал да бъде интересен за зрителите от всички поколения и показва необходимостта от цифровизирането на фонда на БНТ, който е уникално програмно съдържание, с което разполага единствено обществената телевизия.

„Малкото Голямо четене“ – детски образователен формат. Успехът на формата „Голямото четене“, реализиран от БНТ, предизвика неговото продължение с разширяване на оригиналната идея на BBC да се създаде подобно телевизионно състезание, но за детска литература. БНТ 1 убеди британската обществена телевизия, носител на лиценза и получи безпрецедентно разрешение за оригинална адаптация към детската аудитория. „Малкото Голямо Четене“ избра любимата детска книга на българските зрители с кампания на БНТ 1, която се продуцира и излъчи в периода между 27 февруари и 19 юни 2011 година. Целта на кампанията беше да бъде проведен обществен разговор за това какво четат децата и какво показва за образованието и културата ни изборът на любимата детска книга на българските зрители. Форматът въвлече чрез различни телевизионни и извънтелевизионни форми деца, ученици, родители, учители, експерти от министерства, читалища и библиотеки в един национален разговор за книгите и четенето. „Малкото Голямо Четене“ излезе извън телевизионните рамки и акумулира голяма зрителска енергия, която пренесе след това и на екрана чрез Конкурс за детска рисунка, Конкурс за нова версия на любима приказка, Конкурс за видео разказ по любимо произведение, Кампаниите „Подари книга за коледа“ и „Подари книга за празника“. Внимание привлече специално създадения за кампанията сайт – malkotochetene.bnt.bg. Над 100 хиляди гласа бяха подадени в сайта за любима детска книга. Предаването се превърна в своеобразно национално проучване на общественото мнение, защото предизвика открити уроци в училищата, подложи на дискусия книгите, които изучаваме и четем и определи вкусовете на широка аудитория.

„Обещанието“ – оригинално политическо риалити. Специален проект на БНТ 1, който насочи вниманието на обществото към най-чувствителната част от политическия живот – изпълняват ли политиците обещанията, които дават. В изборна за страната година „Обещанието“ стартира на 4 април 2011 г. и приключи на 4 юли. Проектът събра 9 български политици от различни политически партии и на различни избираеми длъжности /депутат, кмет, общински съветник, евродепутат, министър/, които поеха по едно обещание пред обществото и в про-

дължение на 3 месеца зрителите имаха възможност да проследят как го изпълняват.

„История.bg“ – оригинален формат, създаден през сезон есен 2012 г. Предаването „История.bg“ получи бързо одобрение от страна на зрителската аудитория. Историята, различна от клишетата, догмата и пропагандата, историята видяна през спорни и различни гледни точки, историята като пълнокръвен разказ – това е основният принцип, с който се реализира предаването в дискусионна форма. Излъчва се в присъствието на активна публика от ученици и студенти, които могат да задават въпросите си на участниците в дискусията. Авторекламата за всяка конкретна дискусия е оригинална, защото има образователен характер. „Знаете ли, че...“ е тийзър с кратка любопитна информация за събитието или личността, която едновременно образова и предизвиква интереса на аудиторията към предстоящата дискусия. Постижение на формата е, че успява да привлече интереса на младата аудитория, която продължава дебата на страницата му в социалните мрежи.

„Кауза.bg“ – младежки риалити формат. Актуално създаден оригинален формат по време на гражданските протести през зимата на 2013 г. В „Кауза.bg“ за разлика от формата „Големият избор“, който търсеше новите политически лидери, се състезаваха млади хора, които имат своя кауза за бъдещето на България. От над 100 кандидата, бяха селектирани чрез кастинг 10 кази, защитавани от 14 млади хора между 18 и 32 г. В продължение на три предавания младите хора имаха шанс да защитават каузите си пред зрителите и в разговор с експертно жури от политици, социолози и популярни личности. Вотът на представителната социологическа извадка избра за победител каузата на младия /25 г./ предприемач от Стара Загора Евгени Лишев в защита на малкия и среден бизнес. Наградата от Представителството на Европейската комисия в България е едноседмична специализация в европейските институции в Брюксел.

„Вяра и общество“ – седмично публицистично предаване, събота от 17.00 до 18.00 ч. С изцяло нова концепция, визия и разширено времетраене се реализира уникалното в българския ефир предаване „Вяра и общество“, като предаването започна да се излъчва в 60 минутен модул, с нови рубрики – тип „хистори“ и дискусионен панел. От сезон есен 2012 г. предаването беше препозиционирано в събота от 17:00 и се реализира „на живо“. Промяната бе отговор на силния зрителски и обществен интерес към проблематиката на рубриката и журналистическата работа на автора и продуцента Горан Благоев. Новата програмна позиция даде възможност за активен контакт в ефир с аудиторията и развитие на публицистичния стил на предаването.

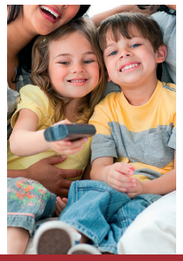

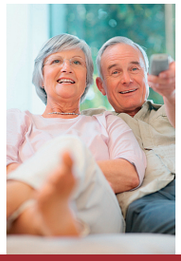

БНТ стана основният медиен авторитет в разработване на проблематиката и поставените във „Вяра и общество“ теми получиха отзвук в институциите, ежедневния печат и електронните медии. Промяната в началния час и силната публицистичност доведоха до разширяване на аудиторията на предаването. Рубриката „Неделно евангелие“ беше изваждена от предаването и обособена самостоятелно в неделя от 7.30 часа. Чрез тази рубрика вярващите, които посещават неделните литургии, се запознават с конкретния текст от евангелието, който ще бъде четен. Свещеници от столичните храмове тълкуват в ефир тестовете.

„Зелената линейка“ – здравен риалити формат. „Зелена линейка“ се реализира от екипа на предаването „Денят отблизо с Мария“. Своеобразната зелена линейка на БНТ 1 и лекарите от „Денят отблизо“ отиват при хората в различни български населени места. Всеки, който желае, може да провери здравното си състояние, да свери своя здравен часовник, да се информира, да открие на време проблемите, да научи повече за вредните фактори на здравето и как да живее по-здравословно. Това е инициатива най-вече за превенция на социално-значими заболявания, повишаване здравната информираност и промотиране на здравословния начин на живот.

„Животът и други неща“ – седмично публицистично предаване, събота 9.00 до 11.00 ч. Предаването започна като ток шоу с водещи Асен Григоров и Сибина Кръстева и се развиде като актуално, публицистично и политематично. Екранната двойка, която е двойка и в живота, наложи висок стандарт в коментар на темите от седмицата, интегрира авторски модул „Пресклуб“ и развиде интерактивен дебат с аудиторията във всички модули. Различна гледна точка към темите на семейството, което обсъжда, чете, спори, препоръчва, критикува и говори със зрителя. Предаването трансформира концепцията и визията си, от 2012 г. се излъчва от Студио 1 на БНТ и се отказа от лайф стайл рубриките във формата. Преформатирането в изцяло публицистичен профил повиши интереса към предаването в социалните мрежи, дефинира таргета на предаването и разшири аудиторията му. В силна конкуренция с блоковете на комерсиалните телевизии, „Животът и други неща“ показва трайна тенденция към повишаване на рейтинг.

„Неделя Х 3“ – ежеседмично предаване, неделя от 12.30 до 15.30 ч. Предаването стартира през сезон есен 2011 г. в часовия пояс на излъчване на „В неделя с...“. Новият формат е разделен на три блока, всеки от които с различен водещ – Андрей Захариев, Мария Силвестър и Камен Воденичаров /Александър Сано/, силно персонифицирано присъствие на всеки един от тях, в търсене на теми и сюжети извън актуалния поток на информация, нестандартен подход и интерес към необикновените хора и позитивните възможности в живота. Андрей Захариев разработи модула си с гледната точка на неправителствените организации, интелектуалци и творци към политическия и социален живот, Мария Силвестър превърна с уникални репортажи за уникални личности своята част в „територия на различните“, Камен Воденичаров и Александър Сано представят тенденции в българската музика, класации /най-тегленте от Интернет клипове/, рубрика „Извън ефира“ за българските музиканти.

„Памет българска“ / „Памет.bg“ – събота 16.30 до 17.00 ч. „Памет българска“ обнови основно съдържанието и визията си, като се реализираше изцяло извънстудийно. Чрез документална форма бяха представяни значими, любопитни и провокативни теми от най-древната и най-новата българска история. След преминаване на водещият Божидар Димитров с авторско предаване в друга телевизия, заради интереса на зрителската аудитория към развитото вече в

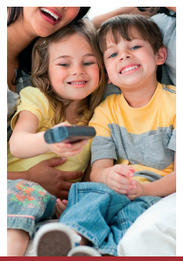

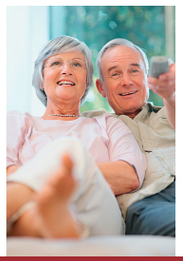

документален формат предаване, БНТ 1 започна подготовка за стартиране на нов исторически модул на неговото място „Памет.bg“ – поредица от документални филми, тематично проследяващи исторически периоди или казуси. Първият цикъл от 10 документални филми е посветен на Балканските войни, обединени под общото заглавие „Забравените командири“.

„Бразди“ – ежеседмично предаване, събота от 12.30 до 13.00 ч. Предаването на БНТ за агробизнес успява да задържи общественото внимание като анализира сериозните проблеми в селското стопанство и поднася актуална информация по програмите за усвояване на европейските пари за селските райони. „Бразди“ е предаването, което следи от близо какво се случва с дребното и едро фермерство в България, как върви, затлачената от години „Оперативна програма за развитие на рибарството и аквакултурите“, какви иновации влизат в българския агробизнес и как стои нашата продукция в експортно отношение. В същото време в предаването има сериозни акценти върху потребителски въпроси, свързани с качеството и цената на хранителните продукти. В края на миналата година беше подновен договорът с МЗХ за излъчване на съвместна рубрика по „Програмата за развитие на селските райони в рамките на седмичното издание“. Предаването продължава да устоява позицията си на едно от най-рейтинговите публицистични предавания в БНТ.

„ХАХ“ – 54 мин. ежеседмичен забавен формат, събота от 8.00 до 9.00 ч. Предаване, което се прави от тийнейджъри за тийнейджъри, което обедини „Яко“ и „13 +“. Атрактивен екип, със свои взаимоотношения, който „копира“ тийн и училищните компании. Всеки брой е по отделна тема, съобразена с интересите на младите хора на възраст от 13 до 18 г. Предаването се излъчва от октомври 2011 до септември 2012, предстои да се върне с актуализирана концепция през сезон есен 2013.

„Бърколино“ – ежеседмично детско предаване, събота 8.30 до 9.00 ч. От есента на 2012 г. започна подготовката на новия детски формат „Бърколино“ като бяха оригинално създадени куклите, декора, беше направен кастинг за актьори и заснемане на пилотен брой. Форматът стартира през 2013 г. и показва много големи възможности за разнообразие от теми, които отговарят на възрастовите потребности на децата от 3 до 6 г. Проектът се реализира с финансовата подкрепа на МОМН. Тъй като аудиторията на подобен формат е трудна за измерване, концертът, който БНТ 1 организира с героите – кукли на предаването за празника на детето, показа голямата популярност и потенциал на Бърколините. Летният

театър на Борисовата градина се оказа „малко“ пространство за „големия“ интерес на най-малките зрители на БНТ.

„Иде нашенската музика“ – ежеседмично фолклорно предаване, събота от 13.00 до 14.00 ч. Едно от най-рейтинговите предавания на БНТ, „Иде нашенската музика“ продължи утвърдената традиция да представя най-популярните изпълнители на български фолклор – певци, инструменталисти, оркестри, малки и големи ансамбли, камерни фолклорни формации, танцови групи, представители на автентичния фолклор. Веднъж месечно предаването представя своите открития сред младите фолклорни таланти на България – певци и танцови трупи. Участват и представители на различните етноси в България с тяхната специфична фолклорна култура – старите песни на армъните и танците на банатските българи.

„Нощни птици“ – ежеседмично развлекателно предаване, неделя от 23.00 – 24.00 ч. Формат, който дава възможност в неформалната атмосфера на разговор между приятели да бъдат представени творци, интелектуалци, премиери. Това е форма на портрет за много от българските творци и чуждестранните гости в България, забавен начин да се влезе в интелектуалния разговор за обществото, изкуството и личностите в него. Присъствието на живо на музикален бенд дава възможност за създаване на предаване с автентичната среда на пиано бар.

„БНТ Класик“ – ежеседмична рубрика, петък от 16.30 до 17.30 ч. Предаването промени формата на излъчване и критериите за селекция на концертите, потърси модерни форми на реализация в зависимост от събитието – както в чисто концертна форма, така и като музикален филм, разширен репортаж и др.

„Джаз линия“ – ежеседмично музикално предаване, неделя 24.00 ч. БНТ е единствената медия, която има в програмата си ежеседмична рубрика, посветена на джаза и този факт се оценява много високо както от музиканти-специалисти и любители, така и от широката общественост, и е безспорен лидер в отразяването на тази сложна, нестандартна и много претенциозна музика у нас.

Продукции на независими български продуценти

Ако има качествен скок в предаванията на Дирекция „Програма БНТ 1“, той се дължи на начина, по който въвеждането на продуцентския принцип промени работата на екипите при реализация на вътрешните предавания и на разширяване на броя на външните продуцентски компании, с които БНТ 1 работи. През изминалия период, освен с дългогодишни партньори, са реализирани проекти с нови външни продуценти, с които обществената телевизия никога преди това не е имала обща продукция – „Адвъртайзинг фактори“, „Манифактура“, „Междинна станция“, „Чучков Брадърс“, „Шорткът Пръдъкшънс“ ЕООД, „Ноу Фрейм Медия“ АД.

„Ние и градът“ – стартира в есенната програмна схема на БНТ 1 през 2011 г. Излъчва се в неделя, от 11 часа. След конкурс, спечелен от „Чучков брадърс“, в новата програмна схема влезе предаване, насочено към младите хора и градската култура на живот. Предаването присъства активно в социалните мрежи и партнира с БГ Радио, така че да достигне до по-широки аудитории, които не са традиционни зрители на БНТ. Въпреки широкия тематичен потенциал, продукцията не постигна задоволителни икономически и маркетингови резултати, което е основно изискване към външните продуценти и през 2012 г. беше предсрочно спряна от излъчване

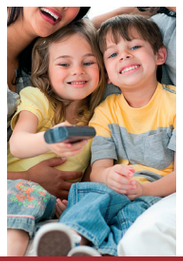

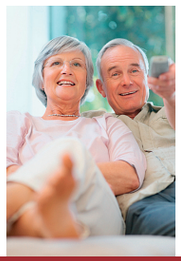

и не беше включена в новата есенна програмна схема.

„Денис и приятели“ – Проектът стартира през април 2011 г. Предаването е единственото в програмната схема на БНТ 1 ежедневно късно вечерно шоу от 23 ч., четири пъти седмично. Носи характерните белези на жанра, неговата атмосфера отпуска и предразполага за приятно завършване на деня. Комбинира лайф стайл и музика, създава атмосфера на импровизация и провокира непринуденото и свободно поведение у всички в студиото – участници и гости. Явява се алтернатива на музикални шоу-формати в други телевизии, като налага бунтарската рок естетика и отношение към живота, поставя под съмнение някои нови обществени „ценности“ и явления. За постигане на по-голяма ефективност, бюджетът му търпи неколкократно намаляване с 30% през 2011 г. и с още 5% през 2012 г.

„БунтАрт“ – стартира септември 2011 г. в есенната програмна схема на БНТ 1. Излъчване – неделя от 10.30 часа. „БунтАрт“ е насочено към младите хора, които търсят своя път в живота и по неочакван начин разказва за техните вълнения и стъпки по него. Героите в предаванията са избрани със специален кастинг, обявен и проведен сред много широк социален кръг от младежи. Предаването спечели международни награди „Златен чадър“ от фестивала в Албена за крос-медия проект, награда за операторска и режисьорска работа от фестивал за младежко творчество в Пловдив. При прилагането на системата за оценка на програмната продукция, предаването не отговори на критериите за икономическа ефективност и добри маркетингови показатели и беше спряно след изтичането на едногодишния му договор.

„Феномени“ – детски музикален формат, който се стартира през април 2011 г. ежеседмично всяка неделя от 10:00 до 11:00 и завърши през декември 2011 с музикален спектакъл. „Феномени“ представлява оригинален и интересен подход за детско музикално състезание под формата на кастинг. От екрана на БНТ зрителите видяха вълненията на малките, сценичната треска и чара на автентичните им непрофесионални изпълнения. Репетициите на избраните и работата им по поставянето на мюзикъла, срещата с известни музикални педагози и танцови учители беше представена в отделните епизоди на формата. Заснетият филм-мюзикъл „Питър Пан“, излъчен в празничната Коледно новогодишна програма на БНТ, показа високи художествени качества Със съвременните методи на анимацията и 3Д визуализацията децата-участници можаха да полетят и да участват в приключения като едноименните герои в известното произведение „Питър Пан“. Крайният продукт е оценен високо от автора на оригиналната музика Андрю Лойд Уебър.

„Бързо, лесно, вкусно“ – слотово предаване – от понеделник до петък. Предаването „Бързо, лесно, вкусно“ както и неговото лице Ути Бъчваров придобиха емблематична популярност от екрана на БНТ, те се наложиха като едни от най-разпознаваемите в жанра в българския ефир. Голямата конкуренция на готварските предавания обаче създаде необходимост за нови търсения и препозициониране на предаването. От началото на 2010 г. предаването присъства с нов формат с времетраене 27 минути и се излъчва 4 пъти седмично по обяд и 1 път вечер с модул от седем минути. От ноември същата година с цел по-голямо покриване на аудиторията започва да се излъчва 5 пъти седмично по същата схема. От началото на 2011 г се въвежда и нова рубрика – „Видео – Пазаруване“, последвано от готвене в студиото. Предаванията с тази рубрика реализират висок рейтинг в следващите 6 месеца. От месец февруари 2012 г. тръгна и сайтът на предаването: www.uti.bg. Сайтът има препратка към сайта на БНТ и фейсбук страницата на

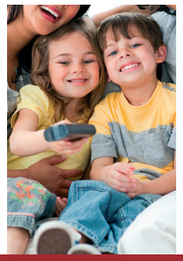

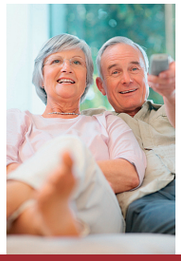

предаването, което осигурява по-директна и непрекъсната връзка с публиката и активиране на допълнителна аудитория към БНТ 1. За привличане на повече зрители предаването се отваря и излиза извън студиото, обикаля различни градове и села на България и издирва интересни хора, които представят съхранени автентични рецепти. Поради недостигане на заложените рейтинг прагове, от месец април 2013 г. предаването отново е преместено в сутрешния часови пояс от 11.30 до 12.00 часа. От юни месец 2013 г. за привличане на нова аудитория и отчитайки интереса към детското хранене, започва и специално петъчно издание „Вкусна ваканция“, посветено на храненето на малките. Авторите търсят акцент и на здравословните изисквания към детската кухня.

„Умно село“ – документална поредица, чийто старт е още през 1999 г., т.е има близо петнадесетгодишна история в ефира на БНТ. Понастоящем се излъчва един път месечно, през последната събота. Предаването постига добър рейтинг, приема се много добре от зрителите и изпълнява основни показатели от единната система за оценка. То представлява документален филм, но произведен на по-ниски от пазарните цени, с високо качествено и съдържателно ниво, с което заслужава трайното си присъствие в програмата на БНТ 1. „Умно село“ е предаването, което отговаря в пълна степен на обществената функция на медията. В този смисъл поредицата е и част от „Златният фонд“ на БНТ.

„Апартаментът с Марта“ – слот понеделник–четвъртък, копродукция. Предаването е преформатирано, залагайки на популярността на Марта Вачкова като актриса и водеща на „Жените“, излъчвано от 2005 г. Продуцентският съвет обаче отчита необходимостта от промяна и осъвременяване, както на тематиката, така и на визията на продукцията. Пред екипа е поставена амбициозната задача да се съчетаят два от най-успешните световни формати – класическо тв ток шоу и доку-риалити. Основната идея на предаването е да помага за осъществяването на мечтите на хората или да съдейства за решаването на техен проблем, да се покаже в действие, че телевизията може не само да развлича, а и да помага. Предаването не постига добри резултати в обедния часови пояс и не покрива рейтинговите си прагове. В същото време обаче е повече от видимо усилието на екипа за създаване на нова модерна визия и на задълбочаването на търсенията в социалната тематика. Предаването беше препозиционирано в следобедния часови пояс с излъчване от понеделник до четвъртък. На авторите и сценарния екип беше отправена препоръка за фокусиране и към женската аудитория, която да създава директна връзка със зрителите. Бюджетът на предаването беше намален с 30% според предложението на Продуцентския съвет.

„Кино Еспресо“ – излъчване събота, 23.15 часа. С влизането в действие на новата програмна схема „Кино Еспресо“ наследи традициите на утвърденото предаване „Кино по ноти“ с обновена визия – нова телевизионна опаковка и промяна на модулите, отговарящи на нуждата от повече динамика и наситена информация. „Кино Еспресо“ разказва за киното с поглед към Холивуд, Боливуд, европейско, балканско, азиатско, независимо кино, нови технологии, фестивали, документално, експериментално, анимация. Значително се разшири тематичното покритие на предаването. Идеята беше то да се превърне в дискусионен форум за проблемите и успехите на кино индустрията, да показва малко известни страни от технологията на седмото изкуство. Предаването обаче не постигна очакваното съдържателно ниво и запази фактологичния си характер, който по същество дублираше теми и творци, представени и разработени задълбочено

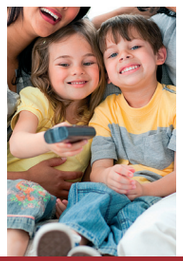

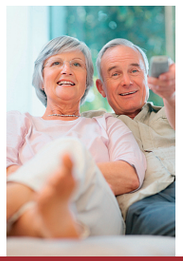

от „Денят започва с култура“. Резултатите от прилагането на единната система за оценка на продукциите видимо показаха слаби постижения и липса на необходимост от съществуването на продукцията.

„Без Багаж“ – външна продукция на продуцентска къща „АРТ УИНЪР“. Туристическо риалити, отвеждащо зрителя до близки и далечни страни на света. Предаването беше включено в програмата на БНТ през месец юли 2011 г. Екипът на предаването се съобрази с препоръките на БНТ 1 и разшири не само географския обхват, но и чисто информационното и познавателно съдържание на всяко едно от предаванията. Предаването се радва на интерес от страна на аудиторията на БНТ 1, още повече, че на практика е единственото подобно предаване, което следва добрите традиции на Националната телевизия в този род предавания. В резултат на предаването възникна и проектът на екипа – „Хариша“. БНТ е медиен партньор на продуцента и водещ на „Без багаж“ Биляна Траянова в издаването и популяризирането на авторската ѝ поредица от детски книжки за нашите „нови деца“. „Приключенията на Хариша“ – най-ревностните читатели на поредицата са герои и „съучастници“ в „Приключенията на Хариша на Тайнствения остров“ – телевизионен филм на „Арт Уинър“ за БНТ 1, предложен за излъчване в празничната програма за Деня на детето. Това е и реализиран на практика на кръс-медиен проект.

„Шоуто на Канала“ – предаването, стартирало през 2007 г., е едночасово сатирично шоу, което се излъчва всяка събота след централната емисия новини. То е сред тези, които бележат най-високи рейтингови постижения в ефира на БНТ 1. На външните продуценти беше препоръчано търсене и привличане на нови актьорски лица и форми, с което те се съобразиха и успяха към утвърдените вече форми да добавят нови рубрики и похвати при представянето на различни сюжети от действителността. Въпреки добрите резултати при покриване на аудиторията беше отчетена възможност за повишаване на икономическата му ефективност и през 2011 г. бюджетът на предаването е намален с 18% на брой. Продукцията говори с езика на обикновените хора и засяга актуалните теми от седмицата. С методите на сатирата „Шоуто...“ пародира известни политически личности и сюжети. Чрез рубрики като „Референ-дум-дум“, в който се пресъздава формата на актуалното предаване „Референдум“ с езика на смеха се показват обществените дискусии, които вълнуват медиите и обществото. Сценаристите на предаването напипват пулса на злободневните теми, които вълнуват обикновените хора и ги представят в популярните рубрики, станали известни като „Хамалите“ и „Кака Сийка“. Тончо Токмакчиев, Камен Воденичаров, Ани Михайлова са вече емблематични лица на предаването.

„Непознатата земя“ – предаването, документална поредица, копродукция на БНТ и „Енох Филм“, повече от десетилетие е сред продукциите със запазено място в програмата на националната телевизия заради културно-образователната си и историческа тематика. В първия сезонен сериал (2011 г. – 2012 г.) на „Непозната земя“ – „Тракийските царе“ филмите ни запознаха с историята, поминъка и бита на древните траки чрез уникални възстановки. Успехът на поредицата „Непознатата земя“ вдъхнови създателите ѝ да обединят в едно историческата наука и експерименталната археология с документалното телевизионно риалити от 6 документални филма с работно заглавие „РЕЗОС–КОРАБА“. Те са заснети до края на 2012 г. и започват излъчване през лятото на 2013 г. В тях е филмирана единствената по рода си възстановка на фрегата от преди 3 500 г. През лятото на 2013 г. ще стартира реализацията на втората част на проекта „Резос-корабът“. Възстановеният древен плавателен съд ще бъде пуснат на вода и

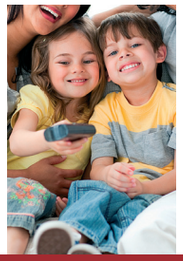

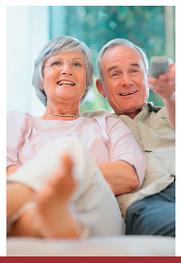

кръстен в пристанищния залив на Каварна, след което ще потегли на експериментално плаване в крайбрежни води все повече на юг към брегове на древна Троя (северозападна Турция – провинция Чанаккале).

„Срещу новините“ – предаването стартира на 08.01.2012 г. То беше създадено, за да отговори на нуждата от повече развлечение, поднесено по интелигентен начин от екрана на обществената телевизия. До юни 2012 г. се излъчва един път седмично, в събота, от 19 часа, с времетраене 45 минути. Според единната система за оценка и анализ на резултатите съгласно показателите в нея, предаването има сериозен потенциал за развитие, но все още не изпълнява икономическите си показатели. На екипа са направени препоръки за сценарни и персонални промени и след предоставени кастинг от външния продуцент, са избрани нови лица на шоуто. Бюджетът на единично издание беше редуциран с 10%. „Срещу новините“ е сатирично ток-шоу, което има за цел по забавен начин да привлича вниманието на образованата млада аудитория към значимите събития и теми.

„Падащи звезди“ – първият брой на предаването е излъчен на 02.10.2012 г. Предаването е позиционирано като седмично сатирично шоу, организирано като церемония за връчване на награди в няколко отделни категории – Екшън на седмицата, Комедия на седмицата, Мъж на седмицата, Жена на седмицата. Жури, наречено Академия, състоящо се от известни тв водещи, актьори и публични личности присъжда наградата на победителя, която е във формата на паве. Всички тези награди са за най-голям политически или социален гаф, направен от група хора, партия или отделни лица. Като контрапункт на „осмиващите“ награди се връчва и приз Алея на славата, който се дава за особено морална, хуманна постъпка или за високо спортно или образователно постижение. Но „Падащи звезди“ не успя да постигне нито определените рейтинг-прагове, нито да повиши качествено нивото на съдържанието си. В резултат на това с Решение на УС на БНТ в края на май 2013 г. излъчването му бе прекратено.

„Кастинг, влез в сериала“, риалити формат за българско кино, копродукция. Работата по подготовката на формата започва през втората половина на 2011 г. и „Кастинг“ стартира като телевизионна реализация в началото на 2012 г. Форматът е първото филмово риалити, което продуцира БНТ. Целта на предаването е да търси нови лица за следващия сериал, който обществената телевизия ще продуцира, но едновременно с това да припомня звездните мигове на българското кино, да среща зрители и участници с големите български кино звезди, да показва на живо технологията на израстване на един талант. Победилият участник получи роля в трети сезон на сериала „Под прикритие“.

ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА БНТ 1 ПО ПРОДУЦЕНТСКИ ЦЕНТРОВЕ

2013 година

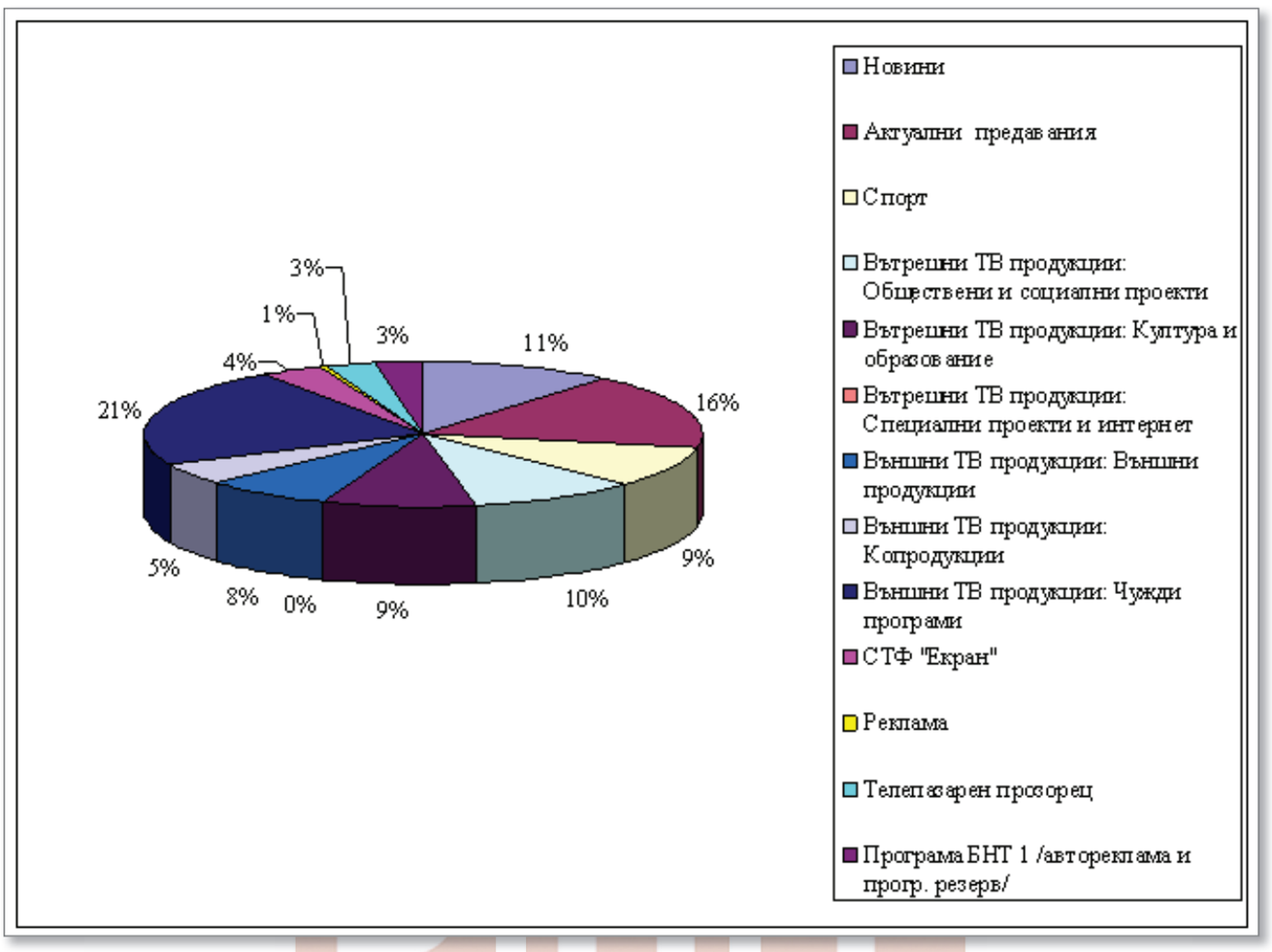

2012 година

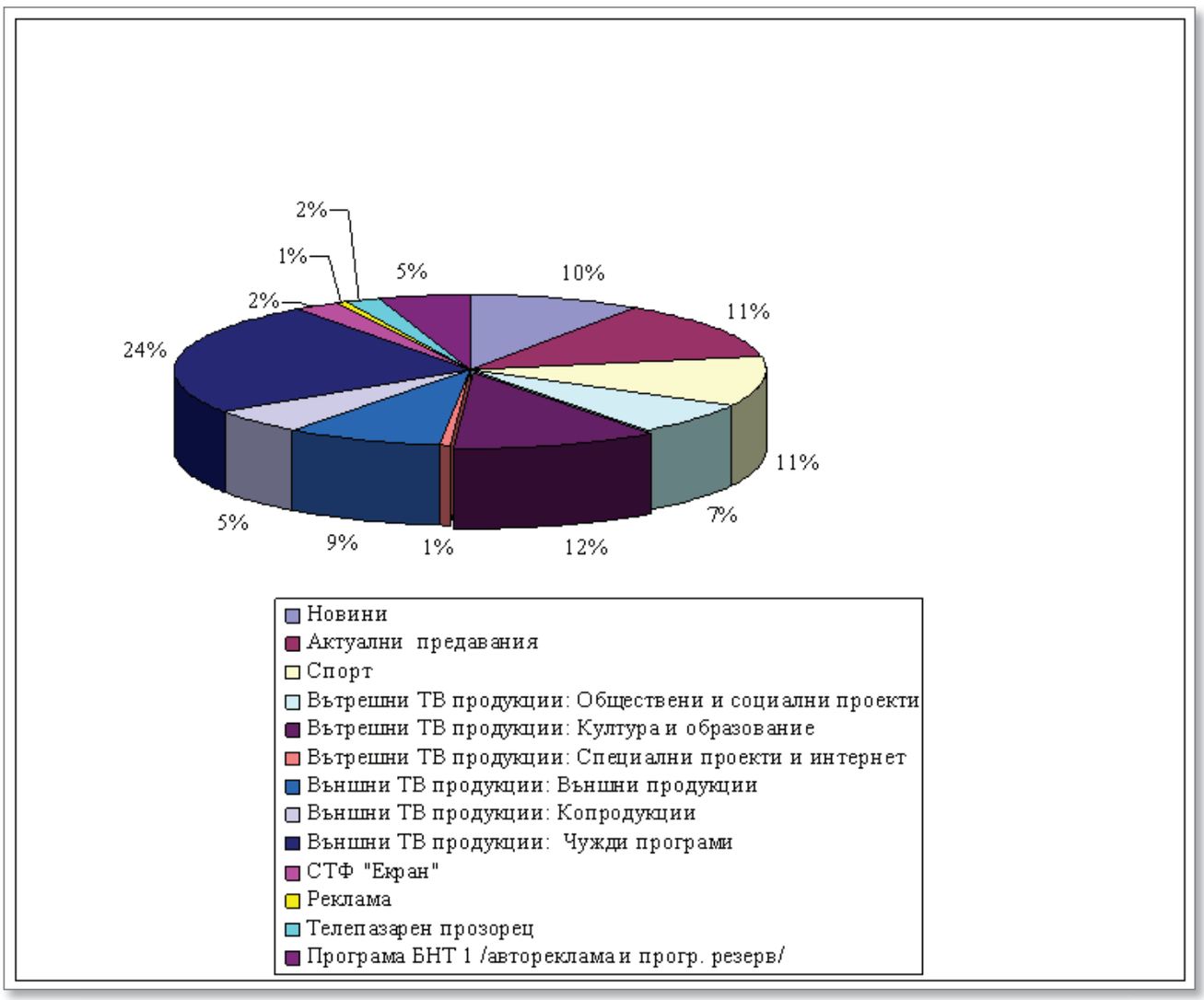
2%
1%
5%
10%
2%
11%
24%
11%
5%
9%
1%
12%
7%
Новини
Актуални предавания
Спорт
Вътрешни ТВ продукции: Обществени и социални проекти
Вътрешни ТВ продукции: Култура и образование
Вътрешни ТВ продукции: Специални проекти и интернет
Външни ТВ продукции: Външни продукции
Външни ТВ продукции: Копродукции
Външни ТВ продукции: Чужди програми
СТФ "Екран"
Реклама
Телепазарен прозорец
Програма БНТ 1 /авторекламаи прогр. резерв/

2011 година

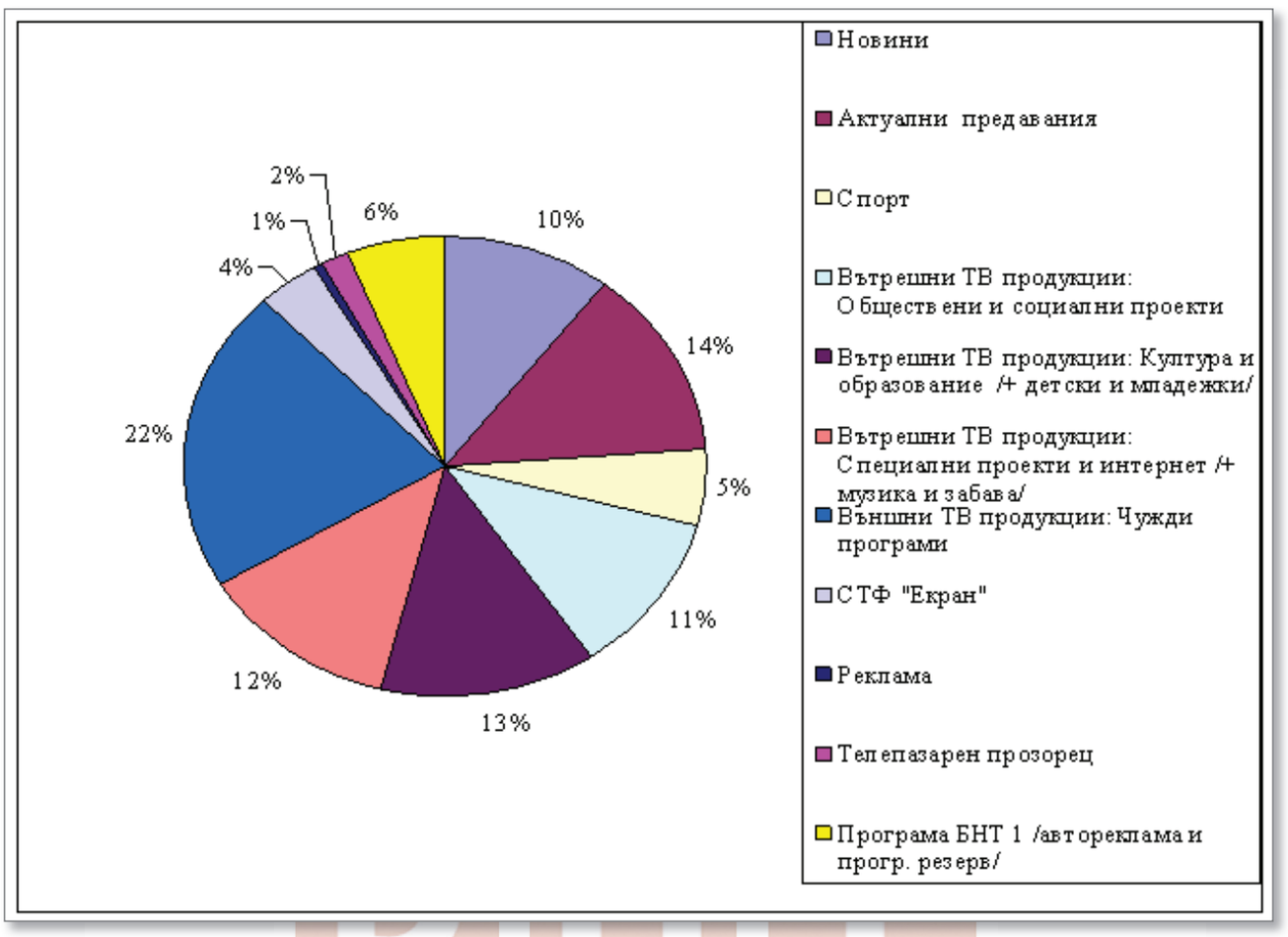
10%
14%
5%
11%
13%
12%
22%
4%
1%
2%
6%
Новини
Актуални предавания
Спорт
Вътрешни ТВ продукции: Обществени и социални проекти
Вътрешни ТВ продукции: Култура и образование /+ детски и младежки/
Вътрешни ТВ продукции: Специални проекти и интернет /+ музика и забава/
Външни ТВ продукции: Чужди програми
СТФ "Екран"
Реклама
Телепазарен прозорец
Програма БНТ 1 /авторекламa и прогр. резерв/

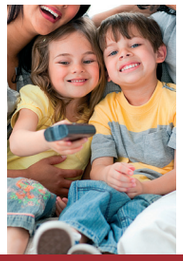

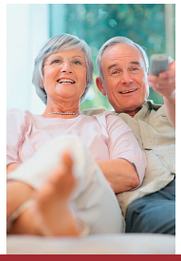

Филмова програма

Филмовата програма на БНТ 1 е подчинена на общата програмна стратегия за представяне на алтернативно на комерсиалните телевизии съдържание и изпълнение на обществения ангажимент да се показва продукция с жанрово многообразие и за всички целеви групи на зрителската аудитория. **БНТ 1 е без конкуренция на българския телевизионен пазар в излъчване на обем българска и европейска филмова продукция във всички жанрове на игралното, документално и телевизионно кино.** Данните показват, че през 2011 г. БНТ 1 излъчва 60% българско и европейско и 40% американско кино, а през 2013 г. съотношението се увеличава с показано на българския зрител 79% българско и европейско и 21% американско кино. Дирекция „Програма БНТ 1“ осигурява селекцията, обработка, субтитриране и програмиране на чуждата филмова програма за всички канали на БНТ.

Жанрово разнообразие – В програмата на БНТ 1 присъстват всички основни жанрове – игрални филми и сериали, ситкоми, детски филми, документални и научно-популярни поредици, анимация. Като селекцията е подчинена и на максимално разнообразие и от гледна точка на произхода и тематиката. Специални дневни слотове са отворени за детските, детско-юношеските и семейните филми през седмицата и през почивните дни. Във връзка с ваканциите на учениците са откривани временни позиции и реализирани тематични филмови проекти. На практика БНТ не излъчва детско кино, съдържащо насилие под каквато и да е форма – факт, който категорично ни отличава от комерсиалните телевизии.

Разширяване на аудиторията – Всички промени в програмната схема на БНТ 1, засягащи филмовата програма, са приемани като част от общата стратегия за разширяване на зрителската аудитория. Най-важните стъпки, предприемани през изминалите три години са разделени от една страна хронологично – на телевизионни сезони, а от друга – според основните застъпени жанрове.

Българската филмова продукция – БНТ е най-големият телевизионен продуцент на българска филмова продукция и на практика копродуцент на повечето премиерни за България заглавия. БНТ няма конкуренция в представянето на българската филмова продукция чрез програмите си, тъй като освен да продуцира и закупува български игрални и документални филми финансирани от ИА НФЦ. Като пример могат да бъдат посочени излъчените само в една рубрика „Пътуващото кино на Екран“ 10 нови български игрални филма, които са имали зрителска аудитория от 4 150 000 души. За периода 2010 /2012 близо 25 милиона зрители са гледали над 90 български филма, от които повече от 10 премиери. БНТ 1 е единствената телевизия която показва премиерно българско документално кино в прайм тайм.

Сезон 2010 – 2011 г.

Игрално кино: през 2010 г. на мястото на репертоарно изчерпаната рубрика „Киноклуб Петък вечер“, всеки петък след Панорама беше открита позицията „БНТ премиера“, където да се редуват новите, продуцирани от БНТ филми и нови европейски заглавия, през 2011 г. започна и „тематичното опаковане“ на съботно-неделните филми. Основната цел беше привличане на определи дялове от зрителската аудитория към програмата на БНТ. Януари стана месец на криминалните трилъри, февруари – на филмите, носители на „Оскар“ /по повод връчването на годишните награди/, март посветихме на романтичните истории в киното и т. н. Подобни по-

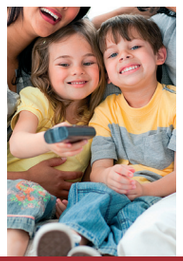

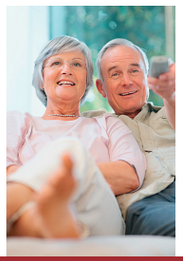

редици бяха програмирани през цялата година с изключение на летните месеци.

Серийно кино: от понеделник до четвъртък, веднага след централните новини, с начален час 20.45, беше позициониран пояс за семеен сериал, различен от турските заглавия, владеещи телевизионния ефир към момента. Специално за целта беше договорен един от най-новите продукти на филмовия пазар – спечелилият награда „Еми“ за 2009-та година сериал „Индия – любовна история“. Изборът бе начало на политиката в прайм тайм да се програмират сериали, които имат признанието на световната аудитория. В отговор на зрителския интерес в следобедния пояс на делничните дни, от 13.45 часа, бяха програмирани и излъчени любими български сериали като „Капитан Петко войвода“, „Константин Философ“, „Мера според мера“, „Записки по българските въстания“, „Дом за нашите деца“ и др.

Документално кино: за първи път в прайм тайм, веднага след семейния сериал, беше позициониран специализиран пояс за документално кино „Виж Би Би Си“, където в тематични вечери бяха програмирани селекции от най-добрите и най-нови заглавия на британската компания. Този ход разграничи обществената телевизия от останалите, които по същото време предлагат общо взето еднакъв телевизионен продукт. Основна цел бе да бъде привлечена онази част от аудиторията, която не се интересува от форматни предавания и токшоу. Беше открита позиция за българско документално кино в събота и неделя.

Сезон 2011 – 2012 г.

Игрално кино: „тематичната опаковка“, основана на жанров принцип остава основен акцент при игралните филми в централно време петък, събота и неделя. По този начин се постига и по-добър баланс между развлекателните и сериозните заглавия: ако в единия ден се програмират трилъри, за другия се предвиждат романтични филми или комедии. Тази стратегия даде възможност специално подбрани криминални филми, включващи европейски и американски хитови заглавия като „Трафик“, „Пратеникът“ „Ларго Уинч“, „Обирът“ на Сидни Лъмет, „Национална сигурност“ бяха програмирани преди началото на втория сезон от хитовия сериал на БНТ – „Под прикритие“. Или при отбелязване на годишнината от атентатите на 11 септември БНТ 1 да предложи специални тематични дни в които публицистичните предавания и филмовата програма се развиват в единна допълваща се концепция посветена на събитието и бяха целево програмирани световният хит омнибус на 11 режисьори „9/11“, докуфикшънът „Пътят към Гуантанамо“, игралният „9/11 държава в извънредно положение“ и документалните „Как станах ислямски екстремист“, „Заплахата „Ал Кайда“ и „База: Афганистан – Пакистан“. През 2011 г. започна излъчването на слот със семейни или детско-юношески игрални филми в събота, а в неделя специална селекция от заглавията на златната българска класика. Поредицата беше опакована като филмови портрети на любими български актьори: Апостол Карамитев, Невена Коканова, Катя Паскалева, Стефан Данаилов, Тодор Колев и много други, Като част от кампанията на пътуващото кино филмите, залегнали в лятната програмна схема през 2012 г. бяха селектирани, опаковани и рекламирани по тематиката на „Лятно кино с БНТ 1“. По този начин се постави уникален акцент върху отделни пояси и заглавия и се фокусира зрителския интерес към лятната филмова програма на БНТ 1 изобщо.

Серийно кино: през сезон пролет 2011 г. беше създадена програмна позиция за премиерен български телевизионен сериал в неделя в прайм тайм и БНТ 1 първа разработи слота на българския телевизионен пазар с „Под прикритие“, сезон есен 2011 г. след проучване на зрител-

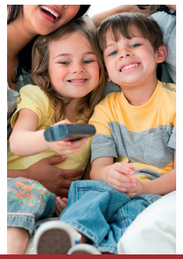

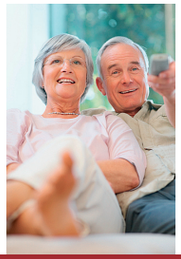

ската аудитория прайм тайм семеен сериал бе изтеглен в по-ранен час – 19.00. с цел да бъде създадена алтернатива за верните зрители на БНТ, които следят новините в 18.00 и 20.00 часа. и осигурена приемственост на аудиторията, централният сериал на БНТ беше позициониран в сряда и четвъртък и всички предложени заглавия са без компромис в качеството – един от най-успешните сериали на Би Би Си – „Фантоми“, европейската премиера на продуцирания от Стивън Спилбърг сериал „Падащи небеса“, премиерата за България на европейската копродукция – „Борджиите“, смятана от критиката за по-успешна от американската версия на HBO, в съботно-неделния късен следобед беше открит пояс за семеен комедиен сериал и излъчени двата гръцки ситкома „Родните са вредни за здравето“ и „Лакис Сладура“, както и южнокорейската кулинарна комедия „Паста“. Този избор се оказа една от малкото алтернативи на почти сходния репертоар по двете големи комерсиални телевизии, в следобедния пояс през делничните дни, запазен за български телевизионни сериали, бяха предложени заглавия, продуцирани от БНТ след 1990г. като „Дунав мост“, „Хайка за вълци“, „Патриархат“, „Руслан и Людмила“, „Приключенията на един Арлекин“, „Врабците през октомври“, „Английският съсед“ и др.

Детско кино и анимация: през 2012 г., в съботната сутрин, на мястото на чужди анимационни заглавия бяха планирани български детски сериали, станали любими на поколения зрители: „Войната на таралежите“, „Рицарят на бялата дама“, „Васко Да Гама от село Рупча“, „По следите на капитан Грант“ и много други. В събота след обед беше открита програмна позиция за една от най-успешните анимационни поредици в световен мащаб – „Смърфовете“, с цел да се осигури качествена половинчасова детска програма непосредствено преди централните новини – пояс, традиционно посветен на най-малките. Излъчването съвпадна и с кинопремиерата на пълнометражната юбилейна 3D анимация по повод 50 години от създаването на героите. Белгийската компания IMPS продуцент на анимацията избра в конкуренцията с другите телевизии голямото завръщане на сериала да стане именно по Националната телевизия.

Документално кино: през 2011 г. едночасовият документален модул на Би Би Си беше препозициониран в неделя, от 19.00 часа. и бяха излъчени хитови поредици като „Седемте епохи на рока“, „Възходът на парите“, „Любовта към парите“, „Идва ли краят на Западната цивилизация?“, „Изгубеният свят на комунизма“ и др. А ежедневното „Виж Би Би Си“ – във вторник и четвъртък с политико-исторические поредици „Позорните убийства на XX-ти век“, „Международен тероризъм след 1945 г.“, уникалният портрет на света от началото на миналия век в цветни снимки и видеоархиви „Чудният свят на Албер Кан“ и от 2012 г. до момента в този пояс се излъчва поредицата „Великите влюбени на XX-ти век“.

Сезон 2012 – 2013 г.

Игрално кино: през 2012 г. в неделя следобед беше създадена позиция за българско кино в тематични модули като десетте най-обичани според зрителските класации български комедии /„Оркестър без име“, „Дами канят“, „Топло“, „Опасен чар“, „Двойникът“, „Господин за един ден“, „Специалист по всичко“, „Любимец 13“, „13-та годеница на принца“, „Маневри на петия етаж“/ или десетте най-гледани български филма и т. н., а в събота филмови портрети свързани с юбилеи на големи български кино творци.

Серийно кино: акцент във филмовата политика на БНТ 1 през последната година е създаването на нов тематичен филмов пояс „Носталгия“ с начален час 19.00 часа. Той включва специална селекция от сериали, които са били безспорни хитове на БНТ преди години, сериали, свързани с

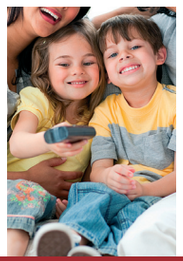

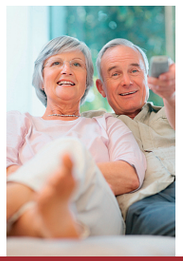

определена тематика, носеща романтизма на своето време. В прайм тайм продължи политиката за излъчване на „сериалите, които гледа светът“ с „Момчетата от Медисън Авеню“ – най-награждаваният до момента сериал, „Шерлок“, „Страх да обичаш“, „Падащи небеса“.

Детско кино и анимация: през 2012 г. беше създадена специална програмна позиция за новия френски анимационен сериал „Малкият принц“, създаден по мотиви от единствената книга, селектирана за финал и в двете кампании на БНТ – „Голямото четене“ и „Малкото голямо четене“. Премиерното излъчване продължава и в момента в специалното съботно-неделно издание на рубриката „Лека нощ, деца!“, в делничните дни в слота за детско-юношески програми бяха програмирани специално закупени игрални тийнейджърски сериали, чието излъчване ще продължи и по време на лятната ваканция, на постоянните програмни позиции бяха селектирани и показани впечатляващи детски заглавия: „Хайди“, „Приказка без край“, „Лабиринт“, „Тайнственият остров“ по едноименния роман на Жул Верн, пълнометражната анимационна версия на „Властелинът на пръстените“, както и две от култовите поредици на Джим Хенсън – „Разказвачът на приказки“.

Документално кино: през 2013 г. БНТ 1 започна излъчването на премиерно българско документално кино в прайм тайм /„Правилата на ергенския живот“, „Балканска мелодия“, „Коридор № 8“/. През 2013 г. в специализирания едночасов пояс за документалистика „Виж Би Би Си“ бяха програмирани осем документални филма, посветени на петима от най-влиятелните президенти на Америка като част от заявената стратегия за актуално тематично програмиране. Излъчването беше във връзка с интереса към президентските избори в САЩ и започна по повод годишнината от убийството на Джон Кенеди с филм, който показа неизвестни досега кадри от атентата и с филм, който представи задълбочен анализ върху обещаното и постигнатото от Барак Обама, излъчен в навечерието на неговата инаугурация. Подобни опити, но с по-малък мащаб сме правили и по-рано, когато сме показвали различни и понякога противоположни гледни точки по теми като атентатите от 11-ти септември и последвалата политика на Джордж Буш Младши. Репертоарът беше продължен с портрети на хора, които по един или друг начин присъстват в световните новини: Стив Джобс, Джулиан Асанж, Марк Дзукърбърг, Доналд Тръмп и др. и с поредица „Изключителни жени“.

ТЕЛЕВИЗИОННО ФИЛМОВО ПРОИЗВОДСТВО

През изтеклия тригодишен мандат БНТ възстанови изпълнението на ангажимента си, да изразходва до десет на сто от ежегодната държавна субсидия за филмопроизводство. Неспазването на това задължение в предходния период беше обект на основателна критика, както от контролиращите органи, така и от представители на професионалните филмови организации в страната. БНТ насочи стратегията си в две основни направления, които гарантираха продуцирането на качествен продукт и възможността филмовите продуцентски компании, да кандидатстват със свои проекти до усвояване на пълния годишен ресурс, предвиден от БНТ за филмопроизводство. *С първото* – БНТ оживи собственото си производство с програмната необходимост и нарасналия интерес на българската аудитория към българските телевизионни сериали и *с второто* – БНТ актуализира периодично правилата, които регламентират производствения процес, за да отговори на динамиката на пазара, който претърпя значителна промяна с възможността за продуктовото позициониране в телевизионните филми и фокусира интере-

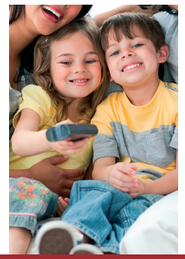

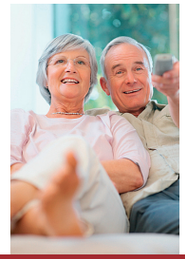

са на частните телевизии върху производството им. В същото време обществената телевизия остана най-големият копродуцент на българско игрално и документално кино, създавано с подкрепата на ИА „НФЦ“.

БНТ проведе четири редовни конкурсни сесии (една от които с два самостоятелни етапа) за селекция на филмови проекти, произведе 4 сериала, 4 игрални телевизионни дебюта, 2 игрални телевизионни филма, 19 документални филма, 109 актуални документални филма, 12 игрални копродукции, 19 документални копродукции и е в процес на производство на 3 сериала, 1 дебют, 8 копродукции на игрални филми, 16 копродукции на документални филми, развитие на сценарен портфейл на 2 сериала и 1 мини сериал. Художествената оценъчна комисия е категоризирала произведената от БНТ като продуцент продукция с първа категория за девет от проектите, с втора категория – за седем и с трета категория – четири.

„Под прикритие“ – хитът на телевизионния пазар. С продуцирането и излъчването на първия сезон на сериала в своята програма, БНТ демонстрира капацитета на обществената телевизия да налага тенденции на един пазар, който по характеристика се доминира от частните телевизии. „Под прикритие“ се превърна в мания за зрителите, защото наложи ниво на производство, съизмеримо с международните стандарти. Сериалът се оказа успешен проект заради прозрачния и ясен механизъм на неговата селекция – чрез конкурсна сесия, така и поради различния от досегашната практика продуцентски подход – изборът на тематиката, жанра, кастинг на актьорите и регулярния продуцентски контрол по време на реализацията му, осъществен от Продуцентски център Студия „Екран“. За първи път обществената телевизия създаде сезонен сериал с потенциал за нови сезони, който след успеха на първите три сезона с 36 епизода дава основание за реализацията на четвърти.

„Под прикритие“ показа, че продукцията на обществената телевизия може да бъде интересна, разби статуквото, че през последните 15 години държавната субсидия за кино в телевизията се е изразходвала за скъпи и незапомнящи се продукции, със слаб зрителски интерес. Това е първият сериал произведен от БНТ, с доказан потенциал да върне част от инвестицията чрез продуктово позициониране и продажби. „Под прикритие“ върна към БНТ филмовата зрителската аудитория и показа, че може да привлече чрез модерна продукция най-младите, за което сочат рейтинг-данните в таргет групата 18–35 годишна възраст при излъчване на сериала.

БНТ създаде продукт, който оглави класациите за гледаемост в Интернет и на практика разшири ау-

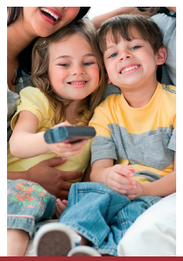

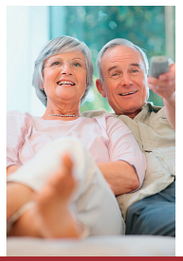

диторията си многопосочно. Високото продукционно ниво, зрителският успех и международната оценка за „Под прикритие“ повишиха имиджа на БНТ като професионален партньор, което веднага рефлектира в интереса на продуцентските компании и качеството на проектите, с които те кандидатстват на филмовите сесии. БНТ създаде нов формат за премиера на своята продукция – ексклузивно студио на живо преди старта на всеки от сезони на „Под прикритие“. В продължение на два часа зрителската аудитория ставаше свидетел на представяне в стила на световните филмови събития на акцентите в продукцията и любимите си актьори от сериала. Сериалът имаше свое специално представяне по време на телевизионния пазар MIPCOM в Кан и на American Film Market в Лос Анджелис. Сериалът на БНТ има световен дистрибутор – американската компания „New Films International“. Селектиран е за престижните награди International EMMY Awards 2012 г. и за „Златна нимфа“ Монте Карло 2012 г., спечели наградата за сериал на Съюза на българските филмови дейци и всички седем категории на телевизионния фестивал MediaMix през 2013 г.

Селекция на проекти

Резултатите във филмопроизводството през изминалия период, постигнатото жанрово многообразие и зрителски интерес показват, че БНТ има професионално и обществено защитима програмна политика при определяне на позициите и селектираните чрез конкурсните си сесии филмови проекти. Процедурата включва обсъждане и определяне на програмните необходимости и приоритети от Програмен съвет за кино от седем души, в който са представени Министерство на образованието, Министерство на културата и НАТФИЗ и Художествен съвет за кино от 12 души, в който 8 са представители на професионалната филмова гилдия и съюзи. Комисията за оценка на телевизионни филми е от 7 души, 5 от които представители на творчески и граждански организации.

Резултатите от проведените конкурсни сесии са:

Конкурсна сесия ноември 2010 г. – общо кандидатствали 95 проекта по следните позиции: игрални дебюти с времетраене 27 мин. – 11 проекта, идея за сезонен сериал 12 серии с времетраене 54 мин. – 8 проекта, идея за документален филм с времетраене 27 мин. за българските светци в православния църковен календар – 37 проекта, идея за документален филм „Българските имена на XX-и век“ – 25 проекта, игрални копродукции – 5 проекта, документални копродукции – 5 проекта, присейл за игрални филми – 4 проект. Оценката на художествената комисията бе, че има качествена разлика в общото по-високо ниво на кандидатстващите проекти, което означава, че включването на частните телевизии в производството на телевизионни сериали е довело до формиране на различно продуцентско поведение и при кандидатстване в редовните сесии на обществената телевизия.

Конкурсна сесия 2011 г. бе проведена с два самостоятелни етапа. Първи етап две позиции за копродукция и присейл на игрални филми с 9 кандидатствали проекта и втори етап с общо 34 подадени проекта в две позиции за копродукции и присейл на игрални филми с 5 проекта, две позиции за копродукция и присейл на документални филми със 17 проекта, един пълнометражен дебют 6 проекта и една позиция за сезонен сериал – с 5 проекта.

Конкурсна сесия 2012 г. – с четири обявени позиции за сериал и 28 кандидатствали проекта

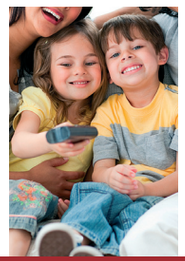

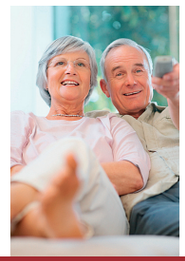

както следва: сезонен сериал с младежко-ученически сюжет /12 епизода по 54 мин./ – 7 проекта, сериен филм на историческа тема /по литературно произведение или въз основа на оригинален сценарий – минимум 6 епизода по 54 мин./ – 7 проекта: ситком 12 епизода по 27 мин/. – 8 проекта, сезонен сериал на съвременна тема /без жанрово ограничение – 12 епизода по 54 мин./ – 6 проекта.

Художественият съвет излезе с изрично становище и предложение към УС на БНТ сериалът „Четвърта власт“ да се произведе приоритетно по отношение на всички останали проекти, класирани на първо място в своите позиции. Съветът определи „Четвърта власт“ като проект, който най-пълно отговаря на обществената функция на БНТ, проект с високо ниво на художествено развитие и потенциал да затвърди високото качество при реализацията на телевизионни сериали, които националната телевизия продуцира. Художественият съвет класира на първо място при историческите сериали проекта „На границата“, но във връзка с обществената и художествена значимост на проектите заели 2, 3 и 4 място и различните исторически периоди, които те представят препоръча „Железният светилник“, „ Български любовни летописи“ и „Недадените“ да влязат в сценарния портфейл на ПЦ „Студия Екран“. Управителния съвет се съобрази с тези препоръки при утвърждаване на резултатите от сесията, като прие аргументите, че БНТ като обществена телевизия има мисия и трябва да осигури производството на филмови сериали, в основата на които са залегнали значими литературни произведения и които отразяват най-важните моменти от историята на България.

Конкурсна сесия 2013 г. – с обявени 6 позиции, за които са кандидатствали 57 проекта както следва: игрален пълнометражен филм – 8 проекта, дебют, игрален пълнометражен филм – 3 проекта, копродукция за игрален филм – 11 проекта, копродукция за документален филм – 11 проекта, предварителна откупка на права за излъчване на готов продукт /присейл/ за игрални филми – 9 проекта, предварителна откупка на права за излъчване на готов продукт /присейл/ документални филми – 15 проекта.

ПЦ „Телевизионно филмово производство „Студия Екран“ като продуцент

ПЦ „Студия Екран“ промени подхода на работа си по проектите в реализация, като създаде условия за взаимодействие с продуцентските компании и механизъм за контрол на тяхната работа на всички етапи на производство – от кастинг на актьори и одобрение на сценарни варианти, през снимачен период до постпродукция и окончателна оценка на готовата продукция.

В творчески план активна беше работата на филмовите експерти по сценарии, на утвърдени като идеи през 2010 г. проекти. Така бяха създадени драматургичните основи на „Бартер“, „Летовници“, „Калудин“, „Железният светилник“, „На границата“. Голяма част от тези проекти са класирани в последващи конкурсни сесии. Работата върху трите сезона на сериала „Под

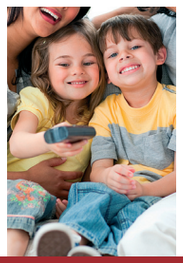

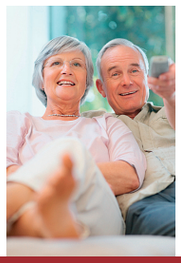

прикритие“ в детайлно взаимодействие с продуцентската компания „Камера“, доведе до производството на най-качествения български сериал и показа ефективността на утвърдената европейските обществени телевизии практика за пълен продукционен контрол от страна на телевизията продуцент, която реално поръчва продукцията.

Този подход показа ефективност в работата и с продуцентска компания “Спотлайт“ по цялостната реализация на втория сезонен сериал на БНТ „Четвърта власт“. Сериалът е политически трилър, за сблъсъка на медиите и властта, за ресурса на службите да манипулират политическия живот и наследените зависимости от бившата Държавна сигурност в обществото. Той е в активна промоционална кампания и е програмиран за излъчване през сезон – есен 2013 г.

При производство на историческия сериал „Недадените“ доказано работещият подход на активно взаимодействие не бе приет от продуцентската компания „Артишок“ която е и копродуцент на проекта. Независимо, че експертите от ПЦ „Студия Екран“ отделиха специално внимание на историческия сериал, реализиран във връзка с обявените годишни национални приоритети. Филмът е посветен на 70 годишнината от спасяването на българските евреи и бе актуално излъчен в периода март – юни 2013 г. Екипът на „Студия Екран“ в момента активно работи с продуцентска компания „Чучков брадърс“ върху сценария и предподготовката на сезонен сериал на младежка тема с работно заглавие „Ескейп“. В период на активна подготовка за реализация е и сериалът „На границата“, екранизация по военните разкази на Йордан Йовков, който започва снимки през есента.

БНТ филмира и три театрални спектакъла на проф. Крикор Азарян и излъчи проекта „Чехов по 3“ – „Чайка“, „Три сестри“ и „Вишнева градина“.

БНТ извърши промени в Правилника за реда и условията за организиране и финансиране на български телевизионни филми в БНТ през 2010 и 2011 г., които са съобразени с одитния доклад за предшестващия период и които дадоха възможност за прецизиране на процедурите за кандидатстване и класиране в конкурсните сесии, провеждани от ПЦ „Студия Екран“. От средата на 2012 г. започна и обсъждане на необходими следващи промени в Правилника и работата на „Студия Екран“, което се провежда с активното участие на представители на Министерството на културата и филмовата общност в страната.

Продуцентски център „Студия Екран“ извърши вътрешна структурна реформа. Техническите мощности, с които разполага продуцентският център бяха пренасочени към Дирекция „ТВ производство“. Това създаде възможност, както за по-активното им и рентабилно използване във всички видове продукции на БНТ, така и за съкращаване на щатни бройки в ПЦ „Студия Екран“, които не бяха целенасочено обвързани с филмопроизводствения процес. Така се увеличиха хората, ангажирани в организация и координация на филмовите продукции, което доведе до качествено нов етап в работата с изпълнителните продуценти и филмовите компании. Беше постигнато и значително подобрение в обработката и контрола на документацията, според изискванията на вътрешния и външен одит.

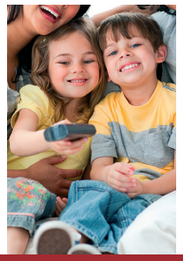

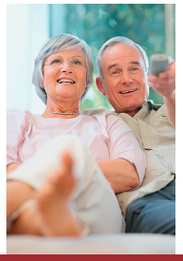

СЪБИТИЯ, СВЪРЗАНИ С КУЛТУРАТА И ИЗКУСТВОТО

ОБЩЕСТВЕНО ЗНАЧИМИ КАМПАНИИ

През изминалия тригодишен мандат БНТ стана инициатор и организатор на редица събития в обществения и културния живот. Сред тях се отличиха проекти както на БНТ 1, така и на създадения през 2011 г. канал БНТ 2.

Новинарският екип на БНТ реализира изключително успешни кампании, които получиха широка подкрепа от обществото.

Часове след опустошителните наводнения в **село Бисер** БНТ стартира кампания в помощ на пострадалите – „България е с вас!“. Тя беше подкрепена от много публични личности и хора на изкуството. Благодарение на добрата организация и взаимодействие на новинарския екип с институциите и неправителствените организации, ангажирани с преодоляване на щетите от бедствието, жителите на пострадалия район получиха като дарение вещи, техника и мебели от първа необходимост. Със събраните средства бяха построени няколко от новите къщи на семейства, останали без дом след бедствието. Освен клиповете и ежедневните репортажи, с които новинарският екип на БНТ информираше зрителите за хода на кампанията и предназначението на даренията, обществената медия организира и благотворителен концерт в помощ на пострадалите.

Изключителен успех беляза и друга идея на новините на БНТ, събрала рекорден брой привърженици в социалните мрежи и Интернет – **кампанията „Пиши на кирилица“**, чиято цел беше стимулирането на младите и активни хора да използват родната азбука в ежедневното си общуване във форумите и мобилните комуникации. Кампанията отново беше подкрепена от любими на тийнейджърите и младите хора звезди от шоу бизнеса.

Търсейки нестандартен подход в отстояването на важни за обществото ни теми, новините на БНТ организираха и екокампания за популяризиране на директивата за намаляване на найлоновите торбички под мотото **„Найлонът не е на мода, имаме и друг избор“.** През последните три години екотемата беше разработена и популяризирана и с уникално по рода си специализирано предаване **„Зелена светлина“**, което се превърна в ежедневна рубрика в ефира на БНТ, представяща интересни и актуални авторски материали от страната и чужбина, които информират за добрите примери в опазването на околната среда. Традиционно, БНТ беше и активен участник в кампанията „Българската Коледа“.

БНТ показа какъв е капацитетът на обществената медия като реализира уникален културен и програмен проект **„Лятно кино с БНТ 1“**, като създаде симултантна възможност да бъдат прожектирани нови български филми в страната чрез пътуващ екип, да бъде проведена кампания за възстановяване на изчезналите летни кина в България и лятната филмова програма на медията да бъде тематично пакетирана с целева селекция на заглавия в програмната схема.

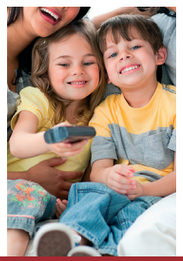

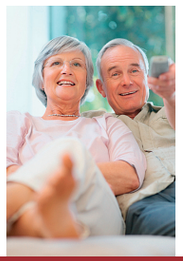

Проектът показа, че мисията на една обществена телевизия се реализира истински, когато надхвърли задължението само да създава добра продукция и демонстрира съчетание на двете като се реализира програмно и като обществена кампания едновременно. На екран за зрителя това стана чрез програмиране на специална селекция от тематични (летни като сюжет и настроение) филмови заглавия в слотове, които отчитат интереса на детската, семейна и обща аудитория. А като кампания в страната, чрез прожекция на тематични нови български филми с идеята БНТ 1 да стигне пряко до своята аудитория и започне дебат за възстановяване на летните кина в България.

Кампанията се превърна в общонационална, стартира на 25 юли и продължи през месеците август и септември с турне на пътуващ екип през повече от 30 малки и големи селища на страната с аудитория от приблизително 15 хил. зрители на безплатни прожекции на новите български филми „Островът“, „Прогноза“, „Лора от сутрин до вечер“ и „Кецове“.

БНТ 1 влезе в партньорски отношения с десетки български общини, както и с кино-творци, които безвъзмездно подкрепиха проекта. В подготвителния период на „Лятно кино с БНТ 1“ беше създадена екранна рекламна кампания – призивни клипове за представяне на проекта, които информираха и ангажираха зрителите да станат част от каузата за възстановяване на летните кина в селищата си като изпращат техни снимки и истории за преживяванията си с лятното кино в своя град.

Ефектът се измерва в неизмерима емоция и стотици имейли, писма и обаждания на зрителите с покани – екипът на пътуващото „Лятно кино с БНТ 1“ да посети с прожекциите си и тяхното село или град. Инициативата „Лятно кино с БНТ 1“ се превърна в обществено, културологично изследване, даде аргумент на общините да търсят възможности за възстановяване на летните си кина и мотивация да кандидатстват с проекти за изграждане на летни сцени по европейските програми за регионално развитие на градовете.

Екипът на БНТ откри граждани и общини, които със свои сили бяха започнали възстановяване или вече изградили отново кината си, такива са Карлово, село Царево до Свищов и др. В Кюстендил, Благоевград, Кърджали, Нови пазар, Балчик и Сливен поеха публичен ангажимент да го възстановят. Във Велико Търново и Елена строителството вече е започнало. Ловеч показа на всички останали, че лятното кино може да се случва и на крепост, а скоро и върху вода. Прожекциите в летните кина в София, Пловдив, Горна Оряховица, Бургас и Поморие безспорно доказаха, че хората обичат киното, а летните сцени под звездите никога няма да останат празни. Втората част на проекта – в северозападна България и крайдунавските градове (Вършец, Монтана, Криводол, Лом, Свищов) се оказа социално-публицистичен журналистически документ за състоянието на тези изостанали региони и проблемите на хората в тях, които имат спешна необходимост от институционална намеса. „Пътуващото лятно кино“ се превърна в събитието на лято 2012 за всички градове от обиколката. Репортажите в централните новинарски емисии и специализирания слот „Денят започва с култура“ представиха на институциите (регионални и централни) потенциала на подобен проект, защото демонстрираната от хората по места радост и емоция на практика означава необходимост от културна инфраструктура и политика. След посещението на киното в град Елена, една зрителка писа, че децата там вече си играят на „лятно кино“, вълнуващо откровение на тийнейджъри от Кърджали, които казват, че знаят какво е 3D, но не са гледали досега български филм, се превърна в хит във фейсбук, а със-

тезанието кой град да влезе в проекта – аванс за второто му издание през следващата година.

БНТ реализира кампанията с минимални средства (по-малко от стойността на среден бюджет на един брой предаване) изразходвани за оперативни разходи по пътуването и с невероятния творчески ентусиазъм на целия екип. Кампанията „Лятно кино с БНТ 1“ се превърна в успешна т. нар. външна (outdoor) реклама за екранния програмен проект.

В специалната селекция бяха представени български и чужди заглавия от архива на БНТ и най-новия филмов каталог, предназначени за различна целева аудитория, което даде възможност на зрителите да гледат тематична, но разнообразна филмова програма през ваканционния период. Вторият сезон на „Пътуващо лятно кино с БНТ 1“ 2013 е в процес на активна подготовка и ще се развие в три тура – от 12 юли до 6 септември 2013 г. По желание на българските зрители филмовата програма ще включи и незабравими кинокомедии от фонда на Българската национална телевизия. „Пътуващото лятно кино с БНТ 1“ е включено и в програмата на „Аполония“ с последната си прожекция на 6 септември 2013 г.

„Сцена под звездите“

БНТ съвместно със Столична община организира на пл. „Княз Александър I“ традиционно и реализира новогодишния празничен концерт-спектакъл с участието на популярни и обичани музикални изпълнители, които събират хиляди хора на площада и многобройни зрители пред телевизионните екрани. Последният концерт – спектакъл „Сцена под звездите“ 2012-2013 беше представен като новогодишен карнавал. Както музикантите на сцената, така и водещите се превъплътиха в образите на любими герои, а зрителите бяха приканени да дойдат облечени в артистични и оригинални костюми.

„Евровизия“

БНТ организира провеждането на националния конкурс за избор на българска песен в конкурса на Евровизия и отразява финалния етап в страната-домакин ежегодно от 2005 г.

Регламентът за участието ни в песенния конкурс през 2011 г. бе променен. След гласуване на Академията и зрителите на 120-минутно шоу от зала 1 на НДК за победител и представител на България на конкурса в Дюселдорф бе обявена песента, изпълнена от Поли Генова – „На инат“.

БНТ се представи на международния песенен конкурс „Евровизия 2012“ в Баку, Азербайджан с песента „Love unlimitted“, с автори Ясен Козев, Крум Георгиев и Дони Василева, в изпълнение на Софи Маринова. Песента беше избрана с конкурс от три кръга – предварителна селекция, полуфинал с 22 песни и финал с 12 песни. Конкурсът се проведе по предварително обявен регламент, с гласуване на зрителите и на „Музикална академия“, съставена от утвърдени музикални специалисти.

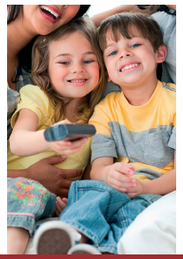

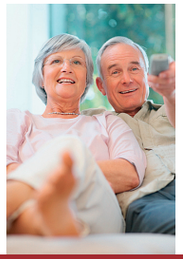

БНТ организира мащабна промоция на песента „Love unlimitted“ и на Софи Маринова като създаде и поддържа специална Интернет страница на изпълнителката на четири езика, наред с официалната Интернет страница на българския конкурс, в сътрудничество с българския фенклуб на Евровизия.

През 2013 г. БНТ взе решение да избере участник в конкурса Евровизия чрез вътрешна селекция. Този принцип е нормална практика в други държави и през настоящата година на този принцип още 9 страни избираха своя представител. Изборът беше направен от вътрешна комисия в БНТ, съставена от продуценти и служители в медията, които имат широк опит в музикални програми и Евровизия. Те разгледаха и обсъдиха много и различни варианти за изпълнител и избраха Елица Тодорова и Стоян Янкулов–Стунджи. При взимането на решение надделя фактът, че Елица и Стунджи веднъж вече са получили доверието на публиката през 2006 г. и са най-успешният представител на България в конкурса до сега.

Две песни събраха един и същ брой точки – **„Кисмет“** – съвременна и модерна песен в наложилия се на световната сцена чилаут стил, музиката и текст Елица Тодорова и вокална група „Бистришките баби“, аранжимент аржентинския диджей Джонатан Тесей Кинтар и **„Само шампиони“** по музика на Елица Тодорова и Кристиян Талев-Криско, аранжимент Кристиян Талев-Криско и Стоян Янкулов. Именно тази песен представи България на Евровизия 2013, след възникнали проблем с авторските права на песента „Кисмет“.

„Само шампиони“ беше класирана от зрителите на Евровизия на 6-то място в своя полуфинал, но беше последна в предпочитанията на националните журита и поради това не можа да се класира за участие във финала на международния конкурс.

През изминалия период БНТ проведе **„Конкурс за детска песен на Евровизия 2011“**. От представилите се на предварителна селекция 21 песни 7 членното жури от изтъкнати наши дейци в областта на популярната музика допуснаха до финала 10 песни. С решение на журито и зрителски вот избран да представи България на престижния конкурс в Ереван беше Иван Иванов от Горна Оряховица с песента „Супергерой“. При крайното класиране на конкурса за детска песен на Евровизия 2011 в арменската столица „Супергерой“ зае 8-мо място.

В края на м. август 2012 г. БНТ съвместно със Столична община стартира поредния си ***обществено значим социален проект***, чиято концепция и реализация бе дело на отдел „Връзки с обществеността и медиите“ – Националната кампания „Спри, детето запази!“ Базирайки се на изключително тревожните статистически данни за деца, загинали и пострадали при пътнотранспортни произшествия, националната медия апелира към спазване на правилата за безопасно поведение на пътя, инициирайки поредица от събития, които да поставят основите на качествена промяна. Концепцията и реализацията на проекта бе осъществена от отдел „Връзки с обществеността и медиите“ с подкрепата на водещи журналисти от БНТ 1 и БНТ 2. По забавен и достъпен начин бяха разработени инициативи, в рамките

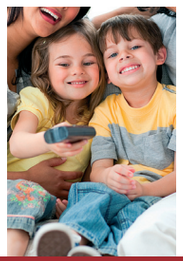

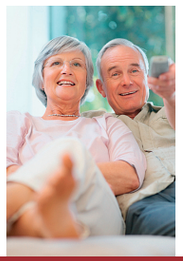

на които, чрез ролеви игри и примери за подражание, на участниците в движението бе разяснено как да предпазват себе си и другите на пътя. На шофьорите бе напомнено, че сядайки зад волана, всеки трябва да бъде изключително внимателен и най-вече – толерантен. Освен превантивна и образователна, кампанията постигна и ценна практическа цел. В първия учебен ден журналисти от БНТ превеждаха децата по пешеходните пътеки на път за училище. Към кампанията се приобщиха и децата от Американския колеж в София.

На 17 пътеки в София бяха монтирани 70 предупредителни пътни знаци със слогана на кампанията. Варна, Бургас, Пловдив, Благоевград, Русе, Стара Загора, и Сопот също обновиха пешеходните пътеки около училища и детски градини. Кулминацията на кампанията „Спри, детето запази“ бе концерта пред паметника на Съветската армия, където бе представена тематична програма по пътна безопасност на детски център „Весел столичен светофар“ с участието на Графа, Искрен Пецов, Богдан Томов и Кристина Димитрова, които също подкрепиха кампанията. В нея се включиха над 200 деца от столични детски градини и училища като някои от тях взеха участие в състезанието по приложно колоездене, а други в състезанието по рисунка на асфалт.

За промотиране на кампанията отделът използва както традиционните – печатни и Интернет медии, така и собствените комуникационни ресурси на БНТ. В рамките на кампанията бяха заснети и излъчени по БНТ два рекламни клипа, популяризиращи кампанията. Видеоверсията на клиповете беше излъчена по каналите на националната медия (БНТ 1 и БНТ 2) в периода 1-17 септември 2012 г. Специално за кампанията, БНТ създаде страница във „Фейсбук“ https://www.facebook.com/spri.deteto.zapazi.bnt, която бе редовно обновявана с новини и снимки от събитията. В официалния сайт на националната телевизия бе създадена специална категория, съдържаща всички репортажи, информационни отразявания и гостувания на поддръжници на кампанията (http://bnt.bg/bg/news/articles/71/spri_deteto_zapazi). Кампанията бе комуникирана основно чрез ежедневни гостувания по темата на журналисти от БНТ, представители на институции, певци, артисти, подкрепящи каузата. Бяха използвани и външни комуникационни канали: брошури и стикери. За кампанията „Спри, детето запази“ БНТ бе отличена с голямата награда в конкурса „Годишни награди за пътна безопасност за 2012-а година“, първа награда в Eventex Awards 2013 и първа награда в „BAPRA Bright Awards“ 2013. Кампанията „Спри, детето запази!“ остава отворена. Грижата за пешеходците, взаимната толерантност на пътя и спазването на закона са нещо, което трябва да се превърне в култура на движението за всички нас.

„Надиграй ме“ – нова запазена марка

Като нова програма, БНТ 2 трябваше да бъде забелязана и запомнена с нови и оригинални проекти. Една от емблемите на новата програма стана първият оригинален авторски формат на дирекцията – танцовото шоу **„Надиграй ме“**. То стартира през май 2011 г. и в продължение на два месеца се излъчваше едновременно по БНТ Свят и в програмите на РТВЦ. Танцовото шоу „Надиграй ме“, в което се включиха лю-

бители на народни танци от цялата страна, предизвика огромен зрителски интерес, получи подкрепата на десетки български общини и клубове за танци, превърна се в реален празник за отборите и градовете, участвали в предаването. С оригиналния формат БНТ показа, че може да осъществява обществените си функции по достъпен и развлекателен начин, едновременно да забавлява и да налага българските традиции и култура в съответствие със стратегията на мениджърския екип, както и да разшири влиянието сред младежката аудитория.

С „Надиграй ме“ БНТ Свят **за първи път излезе на 4 място по гледаемост сред ефирните национални телевизии** в часовия пояс на предаването. Аудиторията, избрала да гледа танцовото шоу на финала, предимно млади хора, надхвърли 100 000 зрители само в България. Форматът беше реализиран и със средства от спонсорство. След успешния първи сезон, фолклорното шоу продължи да се реализира в програмата на БНТ 2 и БНТ Свят. С още по-голяма популярност последваха втори и трети сезон. След финала на третия сезон на „Надиграй ме“, Дирекция „ БНТ свят и региони“ организира и надигравне на Балканите. Пет балкански държави участваха на сцената на Студио1 на БНТ с автентични ритми. Един срещу друг в голямата битка на сезона се изправиха танцьори от Македония, Румъния, Гърция, Турция и България бе представена от победителя от втория сезон на шоуто и призьор от супер финала на „Надиграй ме“ – танцов клуб „Ритъм“ от град Силистра. Регионите на България се срещнаха с регионите на Балканите, а зрителите получиха чудесен балкански спектакъл, научиха нещо ново за традициите и днешното отношение към тях на нашите съседи. Голямата новост в четвъртия сезон на „ Надиграй ме“ бяха децата. Любителски детски групи от цялата страна на възраст от 9 до 12 г. предизвикаха отново зрителския интерес и получиха подкрепата на десетки общини и детски клубове за танци. Дните, в които се провеждаха кастингите, се превърнаха в реален празник за децата и градовете. Детският сезон показа, че има надежда за младите в България, че има интерес към фолклорните танци и традицията на отделните региони.

Още една запазена марка на БНТ 2 стана **т. н. формат „Флашмоб с БНТ 2“**. През последните месеци бяха организирани тв флашмоб – събития в Русе, Варна, Пловдив и Благоевград, които бяха посветени и излъчени на важни празници от календара. Импровизираните концерти получиха одобрението на зрителите, тъй като регистрираха висок рейтинг. Благодарение на тези необичайни акции, БНТ 2 придоби по-голяма популярност сред хората в градовете, част от които не знаеха за съществуването на новия канал. Вижгайки активността на БНТ 2 на улицата и площада в своя град, хората намериха канала и на телевизорите си.

**** Флашмоб – (на английски flash mob или flashmob, в буквален превод „моментна тълпа“ или „внезапна тълпа“) е предварително запланувана и организирана масова акция, в която голяма група хора се появява внезапно на обществено място и в продължение на броени минути изпълнява някакво неочаквано действие, в което да се включи и публиката.*

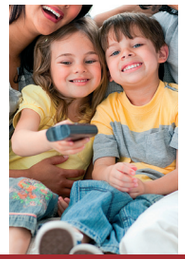

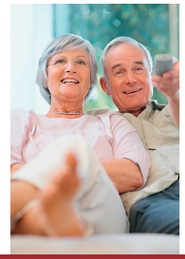

„Да върнем блясъка на Храма". Най-младият канал от групата на БНТ успя чрез своите кампании да се превърна в обществено ангажираната „телевизия на зрителя" в реално време. В навечерието на 100-годишнината на храм-паметника „Александър Невски" репортаж на БНТ София разкри, че символът на града няма документи за собственост и това пречи да се направи реставрация на ценните стенописи. След този репортаж темата беше развита в рубриката „Местно време", а след това се роди и инициативата „Да върнем блясъка на Храма". Към нея бяха приобщени известни обществености и интелектуалци, които организираха срещи с институциите с цел да съдействат за решаване на поредицата от проблеми, пречещи на реставрацията. Активността по кампанията получи широк обществен отзвук. Организиран бе Концерт на открито „Музиката на София", който привлече многобройни зрители. Именно оттам започна събирането на средства в специални дарителски кутии.

Кампанията продължи с поставяне на дарителски кутии в банки и финансови институции, с изпращане на смс-и с призив за дарителство от един от мобилните оператори. В присъствието на предстоятеля на храма – епископ Тихон, представители на фондация Помощ за благотворителността в България и екип на БНТ 2 около Коледа бяха отворени кутиите за дарения, разположени в предверието на храма. Набирането на средства за възстановяване на стенописите продължи.

За кампанията „Да върнем блясъка на храма" в сайта на БНТ бе обособена отделна категория. Бяха изработени уеб банери с дарителските сметки. През февруари 2013 г. по идея на отдел „Връзки с обществеността и медиите" в Народното събрание бе организирана благотворителна изложба с икони и картини на студенти от Националната художествена академия. Поради настъпилите политически събития и разпускането на Парламента, изложбата имаше кратък живот. За да постигнем очаквания дарителски ефект, заснехме картините и представихме виртуална изложба на сайта на БНТ. Усилията на журналистите от БНТ София продължават, за да може със събраните средства да се изработи проект за реставрацията. Самата реставрация би струвала няколко милиона лева по оценка на специалистите.

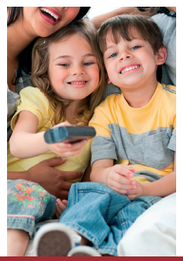

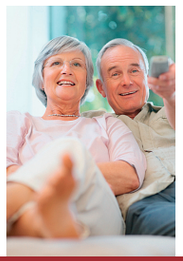

НОВИНИ И АКТУАЛНИ ПРЕДАВАНИЯ – ПРОГРАМНО РАЗВИТИЕ

Екипът на дирекция „Информация“ успя да реорганизира, оптимизира и осъвремени своята журналистическа работа, без да отстъпва от принципите за обективна, точна и равнопоставена журналистика.

БНТ предложи телевизионна журналистика, която обществото оцени. Бърза реакция и балансирано представяне на важните събития в страната и по света бяха постигнати с въвеждането на продуцентския принцип и технологичната модернизация в нюзрума. В дните на протести и обществено недоволство, политически кризи, избори и референдуми, на национални тържества и исторически събития, екипът на дирекцията показа капацитет за извънредни предавания, в които предлагаше проверена и балансирана информация, и анализ в реално време. С гъвкавото програмиране на извънредни и специални информационни предавания, БНТ зададе нов ритъм за политематичните канали в България. Този рисков ход за политематичен канал, с лоялна аудитория в определени часови пояси, обаче се оказа успешен, защото в такива моменти обществената телевизия увеличаваше значително аудиторията си.

Екипът на дирекция „Информация“ не остана само на нивото на отразяването. БНТ се превърна в терен на обществени дискусии по време на кризисни ситуации. В отговор на обществения интерес се появиха и специални студия, оригинални формати, документални проекти.

ПРОГРАМНО РАЗВИТИЕ

Дирекция Информация разшири и разви информационната и публицистична линия в програмата на БНТ 1. Това стана при засилваща се конкуренция от страна на търговските телевизии, под натиска на онлайн-журналистиката и социалните мрежи и в отговор на очакванията на аудиторията за качествена информация, значим дебат и критична позиция.

Развитие на информационните емисии „По света и у нас“. БНТ не само запази броя на новинарските си емисии, но удължи времетраенето на основните вечерни издания и увеличи новинарското съдържание в сутрешния часови пояс. В прайм тайма БНТ продължи да изправя информационната емисия „По света и у нас“срещу скъпите забавни продукции, риалити формати и сериали на търговските телевизии. Въпреки това, тя запази своята аудитория и дори извеждаше БНТ до водещи позиции. Всичко това се дължи на съчетанието между ясни журналистически стандарти, авторитетни журналисти, адаптиране на съдържанието, модернизиране на визията с въвеждането на високи технологии. „По света и у нас“ вече не предлага само информация, която аудиторията получава почти в реално време в Интернет. Новинарският екип предлага на зрителя контекст и анализ на новината и не

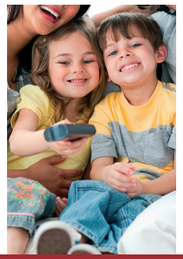

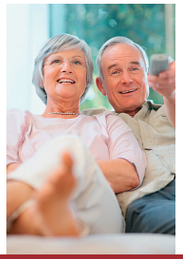

на последно място обективност, пълнота на отразяването на събитията и баланс на различните гледни точки.

„По света и у нас“ се адаптира към Интернет средата не само променяйки съдържанието си, но и създавайки оригинално съдържание, специално за Интернет-сайта. В този период БНТ разработи специални секции, посветени на специални събития – от изборите до наводнението в село Бисер, земетресението в Япония, Арабската пролет, протестите и политическата криза в България. В някои от тях се отваряше и форум за дискусия, за въпроси на гражданите към експерти. С присъствието си в Интернет, в социалните мрежи, БНТ се опита да развие гражданската журналистика и обратна връзка с аудиторията.

Екипът на „По света и у нас“ успя да постигне и кадрови баланс между по-опитни продуценти и репортери и млади колеги. С конкурси и стажантски програми в нюзрума вече има нова вълна от професионалисти в БНТ. Екипът се усъвършенства и технологично. В момента част от репортерите вече са преминали през международни програми за „мобилна журналистика“ – снимане, монтиране и предаване на видеоматериали със смартфони. Новинарският екип прилага вече високотехнологичната система VizRT и за три години осъвремени визията и графичното представяне на новините, спортните предавания и прогнозата за времето.

Дирекция „Информация“ преразгледа и политиката си спрямо **кореспондентите в чужбина**. Новият принцип е: повече нещатни репортери от света, по-малко щатни служители, закрепостени в кореспондентски пунктове. Тази политика не е свързана със спестяване на средства, а с получаване на повече количество и качество информация от повече места. Така БНТ прибави към мрежата си от сътрудници места като Вашингтон, Ню Йорк, Париж, Виена.

Поставихме и акцент върху **икономическите теми**, особено в късните новини, където често зрителите могат да видят и компетентен бизнес коментар. Дирекция „Информация“ чрез срещи и разговори работи за по-ясни правила при назоваване на фирми и компании, защото досегашната практика на българските телевизии спъва създаването на още потребителски и икономически предавания. Нашият стремеж е въвеждането на ясни правила, които да отстраняват скритата реклама, но и да дадат възможност на българския зрител да получи информация за собствената си икономика. Готови сме да въведем още предавания, щом този процес приключи окончателно. Близкото бъдеще дава добри изгледи за стартирането на истинско икономическо предаване и реабилитирането на този жанр в българския телевизионен пейзаж.

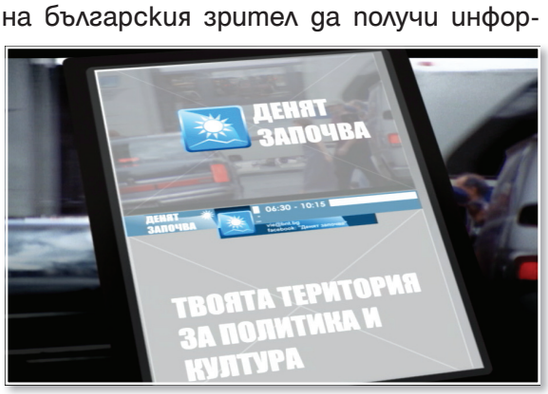

„Денят започва“. Първи сутрешният блок на БНТ увеличи времетраенето си като предложи ранен информационен пояс с емисии от 6.30 до 10.00 часа.

Заложи на разнообразие в тематиката, като отвори поле за авторски рубрики за международна политика (Светът е 7), екология (Зелена светлина), лайфстайл (Ток в павето, Шестият елемент). *Водещо бе честното и обективно отразяване на дискусионните теми за сметка на лесното редакционно решение да чуваме само един глас. В няколкото предизборни кампании зрителите видяха дебати, хвърлящи яснота за важните въпроси в по-големите български градове и търсещи решения.*

„Денят започва в неделя с Георги Любенов“. Новият формат на БНТ информира и забавлява едновременно и беше позициониран така, че да отговори на засилващият се интерес на аудиторията за информативно, любопитно, динамично и цветно неделно утро. *В неделната сутрин екипът търси позитивните послания, доброто настроение, любопитните теми, забавните сюжети. Добро попадение е използването на богатия архив на БНТ, тази рубрика, посветена на старите ленти, привлича много зрители.*

„Още от деня“ е най-новият новинарски и публицистичен формат на БНТ. Той е реакция на засиления интерес към новини и анализи от страна на обществото във времената на политически кризи. „Още от деня“ стартира през пролетта на 2013 г. в разгара на извънредната предизборната кампания и се позиционира в часови пояс, в който доскоро се предлагаше семейна развлекателна продукция. Затова му предстои да се наложи като динамичен, съвременен формат за дискусии, интервюта и анализи.

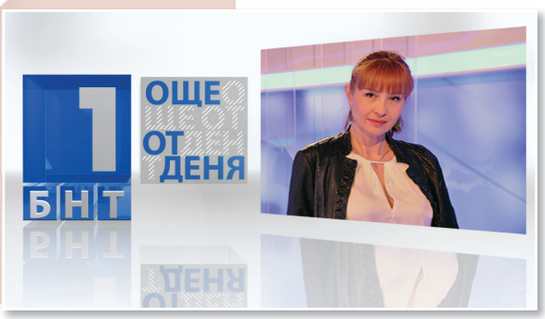

„Студени следи“ е оригинален формат на БНТ. Той се появи като реакция на изострения дебат за забавеното и неефективно правосъдие. Отличава се със съчетаването на разследваща документалистика и интервюта и анализи в студиото. Целта е да се адресират отговорните институции в разрешаването на заплетените казуси, както и да се провокира обществото към дебат по различни теми, свързани със справедливостта и българското правораздаване.

Разследващата журналистика в БНТ се допълваше от познатите и вече утвърдени предавания **„Открито с Валя Ахчиева“** /върху големите случаи/ и **„Частен случай“** /за по-малките случаи, касаещи т. н. „малък“ човек в сблъсъка му с институциите/. Тези предавания имат традиционна тежест на българския телевизионен пазар и се приемат добре от зрителите, нашата воля беше в тях да има непрекъсната промяна. За разлика от търговските телевизии, БНТ запази прайм тайма си за висококачествената публицистика.

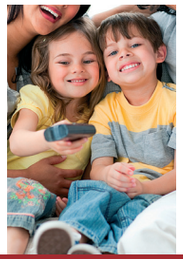

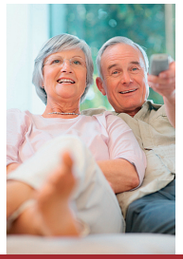

„Панорама“ се превърна в средоточие на диалога и документалистиката. Взаимното репликиране на гостите, съчетано с документални репортажи от страната и света, превърна седмичното обзорно предаване в уникален творчески продукт без аналог в българското телевизионно пространство, където обикновено гостите говорят в монологичен тон, а репортажите съществуват сами за себе си. Диалогизирането не попречи гости в „Панорама“ да бъдат най-актуалните събеседници към момента в страната – президент, премиер, партийни лидери, интелектуалци и коментатори.

„Референдум“ се утвърди като основното монотематично предаване на диалога. Верен на стила си, „Референдум“ даде трибуна на горещи дискусии по най-актуалните теми от българското всекидневие. Едно от доказателствата за успеха на „Референдум“ и „Панорама“ са многократните опити тези формати да бъдат копирани от нашите конкуренти. Приемаме това като комплимент.

„В кадър“ традиционно събираше документалистиката, произведена от дирекция „Информация“. Качествени филми по широк кръг от теми – това беше неговата формула, която в най-голяма степен отговаря на обществената функция на БНТ. Много от излъчените филми бяха наградени на български и международни конкурси.

СПЕЦИАЛНИ ПРОЕКТИ

Екип 5 е първото предаване, с което БНТ реши да експериментира с актуална публицистика в ранния прайм тайм. Всекидневният сезонен проект стартира през 2011. Дирекцията създаде двумесечно публицистично предаване в прайм тайма, чиято цел беше да обобщи 2010 година и да набележи тенденциите за развитие през 2011. За водещи бяха привлечени водещи лица – „звезди“, свързани с историята на БНТ. В кратък срок беше изградена концепция за предаването, също така беше привлечено външно финансиране.

Проект „Избори 2013“ е поредица от документални филми, които показаха нарушения и лоши практики при провеждането на избори. Той се реализира в партньорства с фондация „Америка за България“. Той продължи линията, която БНТ започна с предизборната кампания за местните избори през 2011 с поредицата **„Глас под наем“**. Екипът на дирекция „Информация“ със средствата на разследващата журналистика успя да разкрие и покаже схемите за купуване на гласове. Тези разследвания не останаха само атрактивна констатация, но предизвикаха дебат и доведоха до промяна на законодателството.

„Светът на живо“ е глобалният проект на БНТ. *Българският зрител видя за първи път заснети от мястото на събитието от български екип Арабската пролет /Тунис и Египет/, гръцката и италианската икономическа криза, полското и естонското икономическо чудо, Нагорни*

Карабах и нестабилността в Албания, бежанците на остров Лампедуза и на границата между Гърция и Турция, руските и турските избори, скандала в британските медии, Збигнев Бжежински и Хосе-Мария Аснар. Този проект е само една част от обещанието, залегнало в концепцията на генералния директор за отваряне на БНТ към света.

„Красива наука“ е оригинален образователен формат на дирекция „Информация“, който откри за телевизионна аудитория колко интересна и атрактивна може да бъде науката. Партньор на проекта беше Британският съвет в България. С дискусия, репортажи, експериментална наука и дори риалити състезание между млади учени, БНТ стана първата медия, която експериментира и успя да върне интереса към науката сред младата аудитория. „Красива наука“ не само отвори ефира за българските учени, но отвори българската аудитория за световни учени, популярни комуникатори на науката, които участваха със специални интервюта.

Със **„Събитията на 2011“** и **„Събитията на 2012“** екипът на дирекция „Информация“ предложи нова за българския ефир концепция за годишен обзор. Тя съчетава интерактивната анкета „Събитие на седмицата“, специални репортажи и ексклузивни интервюта и анализ на журналисти, социолози и политолози. Основното предимство, което аудиторията оцени високо, се оказа подходът към събитията от годината – не преглед на архива, а надграждане с авторски репортажи и авторитетен анализ и прогноза.

ПРЕДИЗБОРНИ КАМПАНИИ

През тригодишния период БНТ организира три телевизионни изборни кампании: за местните и президентски избори /есента на 2011/, първият национален референдум /зимата на 2013/ и за парламентарните / пролетта на 2013/.

Произведени и излъчени бяха **хроники, диспути, клипове, встъпителни и заключителни обръщения**. Както повелява законът, тези форми бяха платени по тарифа, определена от Министерския съвет. Също според закона, БНТ се обърна към политическите сили с предложения за **други форми** – диспути в „Референдум“, „Панорама“ и сутрешния блок „Денят започва“, индивидуални участия в „Денят започва“, диспути по градове в „Денят започва“, рубрики като „Моят град“ или „Това съм аз“ в новините, иновативната и интерактивна рубрика „Гласоводител“ в рамките на „Референдум“. От тези предложения, представителите на политическите сили приеха някои, други – отхвърлиха. Тъй като Изборният кодекс ни задължава да сключим споразумение с партиите и инициативните комитети, БНТ отново беше поставена в неизгодна позиция спрямо необхванатите от регулацията частни конкуренти.

Въпреки това, БНТ беше единствената обществена медия, която успя да наложи **многобройни безплатни форми** на предизборна кампания, особено в основните си предавания. Така всеки участник в изборите получи своето право на безплатно представяне и дори участие в диспут. Въпреки хроничният недостиг на средства, бе отбелязана пределна мобилизация и огромно усърдие на екипите на дирекция „Информация“ по време на избори. Журналистите от

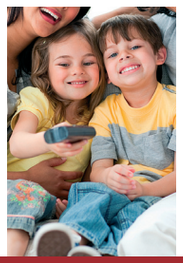

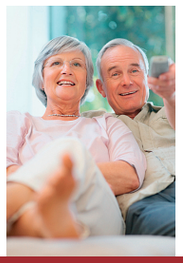

дирекция „Информация“ реализираха три изключително трудни и нервни предизборни кампании **без нито един гаф** или сериозна обструкция.

В Изборните нощи БНТ затвърди позицията си на авторитетен, точен и плуралистичен източник на информация и анализ след избори. Националната телевизия извади най-точните прогнозни данни и най-богатата програма сред всички участници на телевизионния пазар, БНТ се държеше като обществена медия в сътрудничество с Централната избирателна комисия и дори с другите телевизии, на които редовно предоставяше безплатен сигнал от пресконференциите.

По време на избори БНТ води активна кампания в своите регионални телевизионни центрове и проведе изключително силна и гледана кампания в Интернет, използвайки сайта си, където бяха изградени компютърни профили на различните кандидати. Изградено беше партньорство с основните неправителствени организации, следящи за честността на изборите.

БНТ изяви готовност да влезе със своя експертиза в бъдещ дебат около промени в изборното законодателство, засягащо медиите в сътрудничество с неправителствения сектор. Нашето мнение е, че той е ключов за медийната среда в България и подхожда на БНТ като безспорно честен и независим изборен играч. БНТ стои зад европейски модел на телевизионна предизборна кампания. В нея вниманието към всеки един от кандидатите трябва да бъде съчетано с възможност за журналистическа преценка и обективни редакционни решения. Освен това Законът трябва да важи за всички медии. Едно е ясно – ролята, в която БНТ е поставена по време на кампания, не е от полза за никого, най-малко за обществото и зрителя.

СПОРТ

Като медия, която носи на зрителя „емоционален заряд“, БНТ има позицията на лидер в съзнанието на публиката, излъчвайки най-престижни спортни състезания като Зимни олимпийски игри 2010, Световно първенство по футбол 2010, Летни Олимпийски игри в Лондон – ЛОИ 2012, ЕВРО 2012 и редица други състезания от подобен мащаб. По-скъпи като права за излъчване, спортните състезания са приоритет за медията, тъй като те поддържат аудиторията на високо ниво и са прозорец за спечелване на нови зрители.

В изпълнение на концепцията на генералния директор продуцирането на спортно съдържание от Главна редакция „Спорт“ беше поставено на **нова структурна и технологична основа**. Така не просто се смениха „табелите“, а се преструктурира дейността на звеното и съответно йерархичните връзки нагоре и надолу по вертикала. Двама изпълнителни продуценти си поделят основната работа: единият отговаря за „Новини“, а другият – за предаванията. Главният продуцент концентрира усилията си върху дейностите по проучване, придобиване на съдържание /спортни права/ и планирането в програмите на БНТ 1, БНТ 2 и БНТ Свят, при това – с фокус върху големите събития –

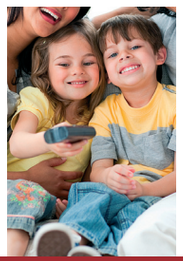

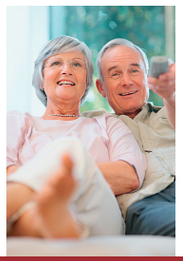

олимпийски игри, европейски и световни първенства. Той също така следи за оперативния и последващ контрол и отчетността при планирането на дейностите по предавания и в новините.

За периода бяха излъчени ежедневни новинарски емисии със среднодневно времетраене 25 минути. Новото в тези форми бе емисията от 5 минути в 10.10 ч. Постигнат беше по-добър диалог при подготовката на темите и реализацията на новините – със съответните продуценти в дирекция „Информация“. **Диалогизирането между новинари и спортисти** /включително на екрана/ се прие добре от публиката и се превърна в постоянна практика. Репортери и водещи на ПЦ „Спорт“ много често разработват в новинарските емисии и останалите предавания на дирекция „Информация“ /като „Студени следи“ и „В кадър“/ теми, които имат остър социален характер или поради актуалността си получават широк обществен отзвук: „черното тото“, обвинения в корупция, натиск върху съдии и употреба на допинг, премахването на спортове от олимпийската програма, живота и делото на личности като Иван Славков, ген. Владимир Стойчев, Йордан Йовчев, Григор Димитров и др.

Продуцентско направление „Спорт“ подготвя **спортен канал** на БНТ. Подготовката ще завърши през есента на 2013 г., когато каналът ще стартира.

Продуцентски център „Спорт“ допринесе за началото на новия канал БНТ 2 на БНТ, като започна излъчването всяка седмица на мачове от волейболното и баскетболното първенства на страната и ежедневни 5-минутни спортни новини от 19.50 ч.

Решително се подобри качеството при отразяването на **големите събития**. Отлично бяха разработени и предадени мачовете на националния отбор по футбол в квалификационната кампания септември 2010 – декември 2011, Същото важи и за „Евро – 2012“, Олимпийските игри в „Лондон-2012“, квалификациите на футболните национали по пътя към „Бразилия – 2014“ с рейтингови пикове по време на мачовете на България с Италия, Дания и Чехия.

Бяха използвани **нови технологии и интерактивни платформи** и при продуцирането на предавания с голяма сложност по поръчка на външни организации. Трябва да отбележим, че Олимпийските игри в Лондон от 2012 г. станаха първите предавания в България – /293 ефирни часа по БНТ 1 и 85 по БНТ 2/ – произведени от български екипи и излъчвани във Full HD резолюция и Dolby Digital 5.1 звук. Финалният мач на Евро 2012 – най-гледаното спортно телевизионно предаване на БНТ за тригодишния период с рейтинг 19,5% и 1 363 000 зрители – също можеше да бъде видяно в HD формат при разпространение от кабелни оператори. За Европейското първенство БНТ изработи и пусна **специализирана Интернет-страница**, която регистрира общо 1 101 801 уникални посещения.

По линия на сътрудничеството с EBU БНТ бе определена за телевизия-домакин на Европейското първенство по гребане през 2011 и по биатлон през 2013. И двата спорта са едни от най-сложните за телевизионна реализация. Но задачата да бъде произведен сигнал по стандартите на EBU бе изпълнена според договорите, за което БНТ получи благодарствени писма от международните федерации и вътрешните си партньори. Същото се случи и с WTA турнира на шампионките по тенис през 2012 г.

Извън олимпиадите и големите първенства БНТ продължи да следи големите български спортисти в **национално приоритетните спортове** – борба, бокс, художествена гимнастика, волейбол, лека атлетика. В пряко включване от Световното първенство по борба в Москва още през есента на 2010 г. зрителите станаха свидетели на момента, в който Станка Златева стана световен шампион.

БНТ 2 – РАЗВИТИЕ НА ПРОГРАМНОТО СЪДЪРЖАНИЕ.

РЕГИОНАЛНИ ПРОЗОРЦИ

През 2010 г. пред мениджърския екип на БНТ стоеше въпросът, дали четирите тв центъра да продължават да излъчват по 8 часа програма дневно, която зрителят трудно забелязва и разпознава, или да се обединят кадровите и професионални възможности на хората за създаването на нова програма с 24 часово излъчване. Избран беше вторият подход, въпреки започналата тогава финансова криза и прогнозираната липса на допълнително финансиране за новия канал.

Телевизия на зрителя бе кратката формула на обществената мисия, която обедини дейността на четирите центъра в изпълнение концепцията за развитие на медията в периода 2010 – 2013 г. Телевизия, която вижда събитията през очите на зрителя. Главни действащи лица на новосъздадения канал БНТ 2 са хората от малките и големи населени места, извън столицата, чиито представи за света и живота са свързани със спецификата на региона, в който живеят. Изпълнението на такава обществена мисия в телевизионния ефир изисква съотнасянето на света с погледа към него от региона. Начинът да се погледне през очите на зрителя беше **регионалният критерий да бъде развит равностойно с националния**. Което означаваше създаване на нов вид програма, чрез свързване на регионално, национално и международно съдържание по подходящ за зрителите начин. Вторият, много важен за преобразяването на регионалната програма фактор, беше **„качването“ на регионалното съдържание в общ канал с национално разпространение**. Така, след система от качествени, структурни и съдържателни промени на всички нива на организация на работата в регионалните центрове, се структурира и създаде БНТ 2.

Обединяването на регионалните програми в общия 24-часов канал осмисли съществуването на РТВЦ в съвременната медийна среда, направи дейността им по-разпознаваема, засили присъствието на регионалната информация в обществената телевизия и не на последно място даде по-голяма възможност за изява на журналистите по места. **Три години по-късно БНТ вече има 2 политематични канала с национално покритие и 1 за българите в чужбина.** Така БНТ изпълнява по-пълноценно очакванията на зрителите и обхваща по-успешно темите и събитията, които ги интересуват.

БНТ 2 е формат без аналог в телевизионната практика в България: програма, чието съдържание се произвежда от пет продуцентски екипа на пет различни места в страната, функционира като общ телевизионен канал и осъществяващ единна програмна политика. Информация, репортерско начало, активни зрители, промени, предизвикани от намесата на тв журналистите – върху тези основни „закони“ конструирахме съдържанието на тв програмата за живота в регионите на София, Пловдив, Варна, Русе и Благоевград.

Принципът на регионалността в собствените предавания на БНТ 2 беше развит в **три типа предавания**:

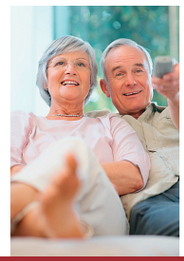

- предавания, предназначени за общия национален ефир на БНТ 2, създадени със съвместното участие на всички продуцентски екипи,
- предавания в общата програмна схема на БНТ 2, произведени в режим на „разпад“ на общата мрежа и предназначени специално за зрителите от регионите,
- оригинални предавания, включени в схемата на БНТ 2, които са авторски и се произвеждат от отделните продуцентски центрове със собствен ресурс, без участие на останалите екипи.

По подобие на модерните network медии 24-часовият канал БНТ 2 работи на „мрежов“ принцип и е нещо ново за българската телевизионна действителност. Системата на „разпад“ е най-интересният момент във функционирането на мрежата, защото дава възможност на хората от различните региони да се осведомят пълноценно за всичко онова, което засяга местните комунални политики, начинът, по който институциите по места осъществяват регионалните приоритети и всичко онова, което няма как да бъде включено в програмите с национално разпространение. Към настоящия момент това са програмните „прозорци“ в общата програмна схема:

- 07:00 – 09:00 часа – сутрешен сервизно–информационен блок
- 19:30 – 20:00 часа – регионални новини „България 19:30“

Развитието на регионалната програма през тригодишният период премина през **няколко етапа**:

В съответствие с поставената цел обществената телевизия да обедини продукцията на регионалните центрове в единна интегрална програмна схема, по подобие на други европейски обществени телевизии, на 16 октомври 2011 г. бе поставено началото на БНТ 2. Новата програма, базирана на ефирните лицензии на регионалните центрове, се изпълни до 24 часа излъчване на денонощие през октомври 2012 г. с 30% собствен продукт седмично при 24-часова програма.

Финансовата криза по света и в България не ни позволи да разчитаме на допълнително целево субсидиране от бюджета за новия канал на БНТ. Затова създаването на нова програма и ново съдържание вървеше паралелно с мерки за оптимизация на разходите, привличане на външно финансиране, структурни промени и въвеждане на нов, продуцентски принцип на работа.

Промяна в структурата

През 2011 г. бе направен внимателен анализ на ефективността на всяко звено и служител в новосъздадената дирекция, обединяваща работещите в БНТ Свят и в регионалните центрове. Резултатите от анализа показаха, че броят на служителите на БНТ Свят е достатъчно ограничен и в това структурно звено не се налагат големи съкращения, а само редукция на редакторските бройки заради въвеждане на продуцентския принцип. В регионалните телевизионни центрове бе осъществена оптимизация в звената „техника“ и „реализация“ с оглед по-голямата

ефективност и натовареност на служителите. След извършване на подбор в РТВЦ Благоевград, РТВЦ Варна, РТВЦ Пловдив и РТВЦ Русе бяха освободени близо 30 процента от работещите.

В регионалните телевизионни центрове бяха обособени две продуцентски направления – „Новини и спорт“ и „Регионална програма“.

Програмни намерения и приоритети

В изпълнение на заложените намерения и приоритети в концепцията на генералния директор, дейността на продуцентски център „БНТ Региони“ през последните три години бе свързана със създаването на 24-часов канал от програмите на регионалните центрове и БНТ София. Първоначално чрез обединяване на БНТ Свят и четирите телевизионни центрове в една дирекция беше стартирана първата съвместна продукция – информационният блок „България днес“. Предаването беше своеобразен тест за необходимостта от канал с разширено регионално съдържание, както и за нагласите на зрителите към подобен вид информация. Оказа се, че тази „тематична ниша“ има своята аудитория. Опитът от работата на петте творчески екипа под една административна „шапка“ показа, че по този начин екипите са по-ефективни и успяват да създадат по-качествен продукт. В резултат от обединените усилия на журналистите бяха реализирани кампании и инициативи по места в рамките на информационния следобеден блок, а зрителите получиха възможност да поставят своите регионални проблеми в ефира на БНТ.

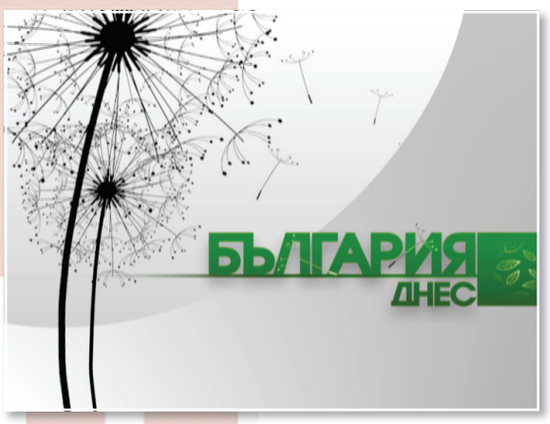

„България днес“ за една година със своите регионални новини и журналистически разработки успя да се наложи като предпочитано в следобедния пояс. Актуалността, изборът на теми и възможността чрез DNG да се включват пряко в ефир хора с различни гледни точки, привлякоха телевизионната аудитория. Сънародниците ни зад граница също участваха активно в обсъждането на темите в информационния блок, чрез включвания по skype, facebook или с писма на електронната поща. Зрителите бяха привлечени като съавтори и участници в кампаниите и дискусиите, инициирани от екипа на „България днес“, което превърна предаването в реален умален модел на „телевизия на зрителя“. Чрез своите разработки журналистите по места успяха до голяма степен да насочат вниманието на институциите към отдавна нерешени проблеми в градовете и селата в областта, да ги подтикнат да си свършат работата, а по този начин да променят и живота на хората от регионите. Именно чрез тази “градивна“ за обществото журналистика БНТ успя да увеличи аудиторията на регионалните програми.

Новините на новия канал БНТ 2 са единствени като форма и начин на излъчване в българския ефир. Те се произвеждат от петте тв центъра за зрителите от конкретния регион и се излъчват при разпад на националната мрежа от 19:30 до 20:00 часа. Така столичани, благоевградчани, варненци, пловдивчани и русенци виждат и научават какво се е случило през деня в техния град и областта от регионалната емисия „България 19:30“. А в делничните дни от 7:00 до 9:00 часа се информират за трафика, ремонтите, промените в градския транспорт, културните и предстоящите събития от сутрешния блок „Добро утро с БНТ 2“.

При изготвяне на схемите на БНТ 2 се използва подход, който е доказано работещ и при съставянето на програмата БНТ Свят, а именно такова разполагане на различните по жанр предавания, че да се допълва, а не да се конкурира програмата на основния канал БНТ 1. Както се вижда от следващата графика, към настоящия момент /май 2013 г./ 56% от схемата на БНТ 2 представлява собствена продукция /първо излъчване и повторения/, 21% – чужда продукция, вкл. игрални филми и сериали, част от които повторения от програмата на БНТ 1, и останалите 23% съставляват филми и предавания от фонда на БНТ и филми на независими продуценти:

БНТ 2 – м. май 2013 г.

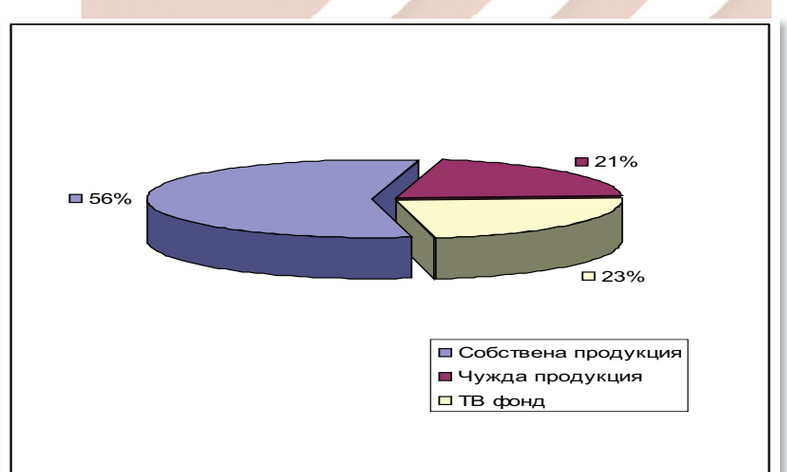

Освен чрез новини и актуална информация, публицистични и развлекателни предавания, игрални филми и сериали, разнообразието в схемата на БНТ 2 постигнахме и чрез програмирането на международно значими или национални спортни събития, като най-открояващите се сред тях са стартовете на Формула 1, Европейските първенства по художествена и спортна гимнастика, Балканската и Националната баскетболна лига и др.

Следващата графика показва жанровото разпределение в процентни стойности на излъчената програма през април 2013 г.:

БНТ 2 – м. април 2013 г.

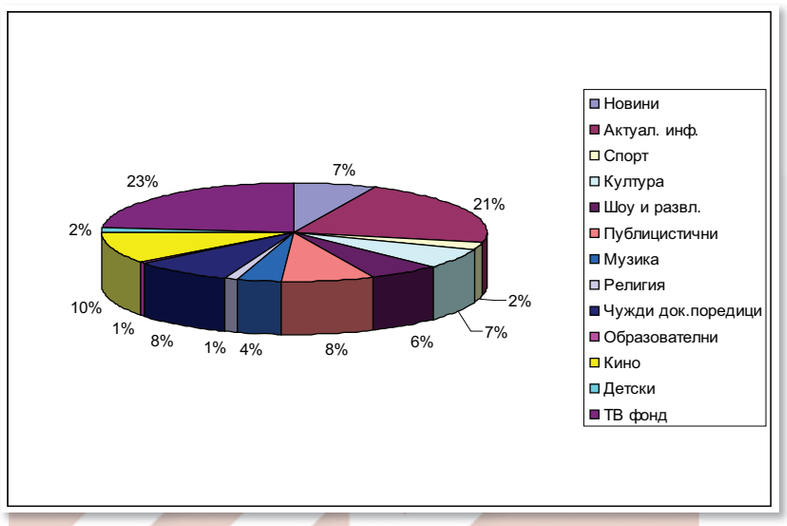

Жанр	Рубрика	%
Новини	„България 12:30 /хедлайн/, Новини в рамките на „България днес“ от 16:00, „България 19:30“	7
Актуална информация	„Добро утро с БНТ 2“ и „България днес“	21
Спорт	Спортни събития на живо, Ретро спорт	2
Култура	„Рецепта за култура“, „Афиш“, „Знаете ли, че...“, „Ленти и документи“, „Пътувай с БНТ 2“, „Опознай България“	7
Шоу и развлекателни програми	„Надиграй ме“, „Шоуто на екрани“, „Време за губене“, „Йога за всеки“, „Очевидец“	6
Публицистични	„Местно време“, „Потребителската кошница“, „Европейски дневник“, „Часът на зрителите“, „Абсурдите“	8
Музика	„Ай да идем“, „Ново 10+2“, „Часът на българската музика“, „Рок с Милена“	4
Религия	Неделна литургия	1
Чужди документални поредици	„Да живееш екологично“, „Планетата Земя“, „Премиера“, „Около света“, „Европа днес“, „Културата на 21 век“, „Да открием Германия“, „Япония днес“, „Евро макс“	8
Образователни	Уроци по английски език	1
Кино	Чужди игрални филми и сериали	10
Детски	Филми на Евровизия	2
ТВ фонд		23

Забележка:

1. Процентната стойност на новините /7%/ е изчислена на база отчитане на програмата

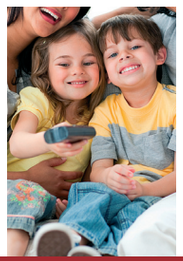

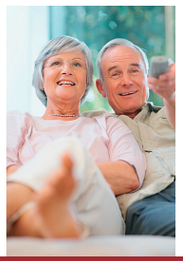

БНТ София. Предвид едновременното излъчване на пет различни емисии новини в 19:30, произведени от петте регионални центрове при разпад на националната мрежа, процентът на излъчените новини в рамките на БНТ 2 се изчислява на 15%, което съответства на изискванията по лиценз.

2. Аналогично е и изчислението на сутрешните информационни блокове /7:00 – 9:00 ч/. Предвид факта, че в този слот всеки център показва местна актуална информация, различна от останалите, посочените по-горе процентни стойности за „Актуална информация“ нарастват от 21 на 48%.

Одобрение от Продуцентския съвет за реализация получиха и други **съвместни предавания между петте центъра** от София, Благоевград, Варна, Пловдив и Русе, продуцирани на ротационен принцип. Това са сутрешният блок „Добро утро с БНТ 2“, който се излъчва всеки делник от 9:00 до 10:00 часа, публицистичното предаване „Местно време“, туристическото „Пътувай с БНТ 2“ и образователното „Знаете ли, че...“.

Вместо всеки център да произвежда едни и същи предавания за фолклор, култура, и образование, които да се излъчват в 8 часовата си регионална програма, в БНТ 2 в национален ефир се излъчват и редуват предавания с подобна тематика, но от всички региони. Отново за първи път в тв ефир, докато все още се спори да бъде ли въведено вероучението в училище, БНТ 2 започна всяка неделя да излъчва пряко литургии от храмовете във Варна и Благоевград с коментар на специалисти богослови. Новите предавания изпълняват успешно обществените ангажименти на БНТ и, макар и трудно, печелят популярност сред зрителите. Когато говорим за рейтинг обаче, трябва да отбележим, че обществеият ангажимент трудно се съчетава с високата гледаемост. Затова усилията на продуцентските екипи още от създаването на новата програма са насочени не само към създаване на качествено съдържание, но и към рекламиране и налагане на марката БНТ 2.

Приносът на Продуцентските центрове в София, Благоевград, Варна, Пловдив и Русе към отразяването на регионалните проблеми се осъществи чрез **краткосрочните кампании**. Съвместна инициатива на БНТ София и народния представител Ангел Джамбазки доведе до премахване на т. нар. депутатски паркинг зад Парламента, който бе върнат на Столична община. Екипът на **„Местно време“** развиха горещата тема за отношението на Българската православна църква към методите за асистирана репродукция и заместващото майчинство. В този публицистичен модул място намериха и репортерски разработки, сред които: за проблемите, с които се сблъсква малкият и среден бизнес в София по време на криза, за неравнопоставеното отношение на големите търговски вериги към българските производители, за неконтролируемите действия на частните съдебни изпълнители спрямо длъжниците на големите монополи. Рубриката **„Питай кмета“** се роди след местните избори през 2011 г. В нея се представят 24-те столични района. С помощта на местните жители БНТ София поставя на районните кметове най-наболелите проблеми на съответните общини и заедно търсим решения. Екипът на БНТ София е в непрекъсната връзка с институциите и след излъчването на проблемните репортажи.

Освен пред екрана БНТ София търси своите зрители и в различни **Интернет платформи**. Емисията в 19:30 ч. се качва на страницата на БНТ в Интернет (www.bnt.bg), където събира все по-голям брой зрители, както и на профила на БНТ 2 в социалната мрежа фейсбук. Отделни репортажи могат да се видят и в youtube.com. Безспорно това засилва връзката между зри-

телите и БНТ София. В най-голяма степен това се отнася до младата, образована аудитория, която активно търси информация в мрежата.

БНТ 2 Благоевград

Информацията, репортерското начало и активността на местните зрители и институции се превърнаха в трите стълба на „Свидетелската телевизия“ и от Благоевград. До преди три години, извън предаванията на Канал „Пирин“, животът на Българския Югозапад присъстваше в програмите на БНТ само с онези факти и събития, които имаха национално звучене. Актуалните и публицистичните предавания на БНТ 2 разкриха богати възможности за разработване на регионалните теми и за организиране на местни инициативи и национални кампании. „Животът влиза в час“ бе първата кампания на БНТ Благоевград в „България днес“, която стартира с дискусия между деца, родители и учители за безопасен Интернет. Друга кампания помогна жителите от селата Бараково и Кочериново да се преборят да няма депо за отпадъци в най-красивия кът на Рила, да се ремонтира пътят до с. Бистрица и Бодрост, да се построи подлез при с. Усойка, където бе най-опасният доскоро участък от Е79. В актуалното предаване „Местно време“ също бяха решени много и конкретни регионални проблеми на национално ниво. Журналистически разследвания по сигнали на зрители спряха незаконният добив на инертни материали по поречието на р. Места в района на Хаджидимово. В същото време теми с широк национален отзвук като развитието на ски зоната в Банско, която фокусира противоборството между местния бизнес и някои екоорганизации, бяха представени с всички гледни точки и в цялостно развитие: с поредица информационни репортажи във всички емисии, с анализи и коментари в актуалната част на „България днес“ и в „Местно време“.

БНТ 2 Пловдив

След намеса на екипа на **„България днес“** от Пловдив в Чирпан бе предизвикана отмяната на решение на общината за закриване на родния дом на Яворов като самостоятелна музейна единица и включване на експозицията в общия исторически музей в града. След споровете в предаването местният общински съвет декларира намерението си да **възстанови къщата–**

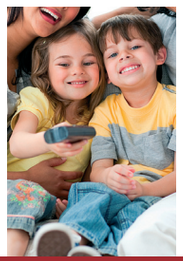

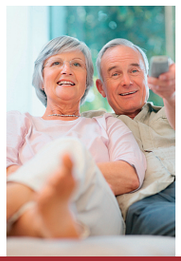

паметник като самостоятелен музей.

Предаването „България днес“, подготвено от екипа в Пловдив, **първо показа на национален екран падналия покрив на църквата – костница в Батак** и първо информира аудиторията за внасянето на сигнала в Прокуратурата срещу деактуването на собствеността на църквата от общината в Батак и предаването и във владение на Пловдивска митрополия.

БНТ 2 Русе

В резултат на **кампанията на РТВЦ Русе „Помисли!“**, реализирана в рамките на предаването „България днес“, Община Русе предприе редица действия за осигуряване на пътната безопасност. Пред русенски училища се монтираха светещи пътни знаци и ограничители на скоростта, почистени бяха подлези, маркираха се пешеходни пътеки. Проблемът с едно от най-натоварените кръстовища в града, което предизвикваше задръствания, също беше решен след намеса на наш екип. В **„Местно време“ от Русе** в серия от предавания говорихме за изоставените в социалните домове деца. В резултат на това беше популяризирана приемната грижа и десетки деца намериха нови семейства. По инициатива на наш екип беше организирана кампания за набиране на средства за реставрация на изключително ценна и рядка икона на „Св. Богородица Млекопитателница“.

БНТ 2 Варна

БНТ 2 Варна наложи практиката да изнася на открито директните излъчвания на предаването „България днес“. Външните площадки, от които излъчваме, винаги привличат вниманието на много повече публика, отколкото са участниците и хората, ангажирани пряко с конкретното предаване.

Наред с текущите предавания по БНТ 2, регионалните тв центрове продължиха да **отразяват най-важните културни събития от регионите** като Мартенски музикални дни, музикалния фестивал „Варненско лято“, Международния балетен конкурс, фолклорният събор „Пирин пее“, „Есенен салон на изкуствата“ и др. За Коледно-новогодишната програма петте центъра реализираха извънредни празнични програми – концерти и развлекателни предавания.

Новата продукция на екипите от Благоевград, Варна, Пловдив и Русе, с която те участват в националната 24 часова програмна схема са предавания, съобразени със спецификата на региона, но алтернативни по съдържание на произвежданите от БНТ 1. Във връзка с това бяха заложени следните оригинални предавания на РТВЦ:

Благоевград – ***„Ай да идем“*** – фолклорно шоу – монтажно предаване с времетраене 60 мин. – веднъж седмично, *„Неделна литургия“* – пряко предаване с коментар на специалисти богослови с времетраене 90 мин., два пъти в месеца,

Варна – ***„Неделна литургия“*** – пряко предаване с коментар на специалисти богослови с времетраене 90 мин. – веднъж седмично, ***„Гласовете на рока“*** – монтажно предаване с времетраене 30 мин. – два пъти в месеца,

Пловдив – ***„Метафора“*** – монтажно предаване за култура с времетраене 45 мин. – веднъж седмично, ***„Еко“*** – монтажно предаване за екология с времетраене 30 мин. – веднъж месечно, ***„Време за губене“*** – монтажно предаване за лов, риболов и кинология с времетраене 30 мин., –

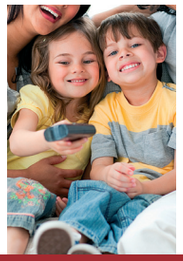

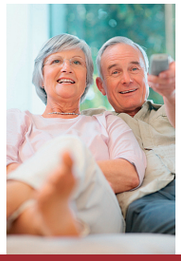

веднъж седмично, ***„Абсурдите“*** – монтажно публицистично предаване с времетраене 30 мин. – веднъж седмично,

Русе – ***„Йога за всеки“*** – телевизионни уроци по йога – монтажно предаване с времетраене 20 мин.

„Местно време“ – предаването за регионална политика, стартирало като авторска рубрика на БНТ Пловдив, с водещ и сценарист Камен Коларов, беше включено в общата програмна схема на БНТ 2. За РТВЦ Пловдив това е предаването, постигнало най-висока степен на доверие на аудиторията по някои от най-проблемните за региона теми: екология, местна власт, незаконно строителство и пр. **БНТ 2 – Пловдив беше единствената медия представила темата за поредицата нарушения на законови разпоредби за строителство на защитената територия на хълм „Бунарджика“ в Пловдив.** Предаването, излъчено на живо на 08.11.2012 от студиото в Пловдив беше окачествено от аудиторията като образец за достойна и честна журналистика. Единствената медия, представила всички възможни гледни точки, в т. ч. на протестиращите, ресорното министерство, община Пловдив, фирмата – инвеститор. Активната обратна връзка на „Местно време“ с аудиторията чрез средствата на модерните социални медии допринесе много за рефлективността на предаването по най-важните местни теми и **изгради истински „подкаст“, с какъвто нито една от друга медия в региона не се отличава**. През януари 2013 г. предаването „Местно време“ постигна още един реален отзвук от своя журналистическа разработка: след дискусия в студиото и представяне на мнението на пловдивчани **беше отменена заповед на община Пловдив, свързана със забрана за изяви на улични музиканти в пешеходната зона на града.**

„Абсурдите“ е авторско предаване на журналиста от РТВЦ Пловдив, Румен Бахов. Оригиналните му и сатирично разработени собствени находки на сюжети от всекидневието на хората от регионите не просто забавляват публиката, а в голяма част от случаите предизвикват реална промяна. Сред резултатите от работата на предаването е възстановяването на над 20 липсващи капаци и решетки на комуникационни шахти, привеждането в изправност на неработещи светофарни уредби, възстановяването на откраднати прегради пана на най-оживените места в Пловдив и региона.

„Време за губене“ е специализирано предаване за лов, риболов и кинология, което се произвежда и продуцира от РТВЦ Пловдив за общата програмна схема на БНТ 2. Периодичността му е седмична, а експертното представяне на полезна, развлекателна и забавна информация за любителите на лова, риболова и кинологията спечелиха своя аудитория, която продължава да се разширява.

„Еко“ е авторско предаване на журналиста от РТВЦ Пловдив Цветан Симеонов, което се излъчва в общата програмна схема на БНТ 2. Интересът към важни теми, свързани с екологията, разследвания за нарушения на законови разпоредби и вниманието към природните забележителности и тяхното опазване е основният тематичен профил на предаването.

В опит за повишаване на рейтинга на сутрешната програма, екипът на „БНТ Региони“ предприе по-агресивна **ПР кампания**. Бяха издадени справочници с полезна информация за гражданите, които репортерите на „Добро утро с БНТ 2“ раздаваха на своите зрители в града. По повод първата годишнина на БНТ 2, на 16.10.2012 г. в петте града бяха организирани празнични събития за самите градове, които да популяризират програмата на канала. В София ретротрамвай,

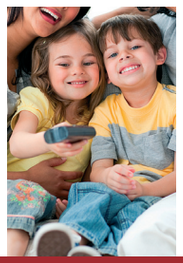

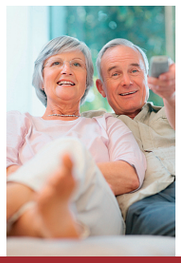

превърнат в приемна за зрители на БНТ 2, в продължение на 5 часа обикаляше столичните улици. Събраните сигнали и препоръки за развитието на града бяха предоставени от нашите репортери на експертите в Столична община. В Благоевград екипът на БНТ 2 организира празник на открито съвместно с ансамбъл „Пирин“, а в Пловдив екип на предаването за култура „Метафора“ подаряваше книги на главната улица в града. В Русе екипът на регионалния център в града организира 2-часов концерт пред Доходното здание с участието на Тамбурашкия оркестър и танцови ансамбли от града. Събитията в петте града се излъчваха на живо на 16 октомври в следобедния блок „България днес“. Тези инициативи бяха широко отразени от националните и регионалните медии, което до голяма степен повиши интереса към програмата на БНТ 2. За популяризиране на канала се използват и всички съвременни начини за комуникация – социалните мрежи, Интернет страницата на БНТ, преки телефони в предаванията на живо и Skype връзка със зрители и събеседници.

Нито едно прохождане не минава леко, в този смисъл и **прохождането на БНТ 2 и рекламирането на новата програма не вървят „по ноти“**. Не успяхме да направим необходимата промоция на БНТ 2 по БНТ 1, така както рекламират новите си канали частните телевизии. Трудно и бавно специалистите по ПР и реклама в самата БНТ припознаха своя ангажимент към новия канал. А популяризирането на БНТ 2 може да добави както аудитория, така и авторитет и нови финансови приходи към БНТ.

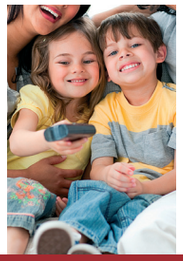

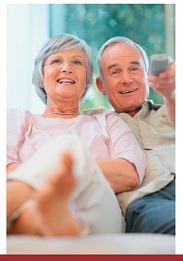

БНТ СВЯТ – ПРОГРАМНО РАЗВИТИЕ

През своята 14-годишна история международният канал на БНТ се наложи като връзката между сънародниците ни в чужбина и родината. Трите опорни точки в нейната програмна схема са новините и актуалните предавания на БНТ 1, преобладаващо българската филмова и музикална програма и предаванията за култура.

В самото начало на мандата на генералния директор на БНТ Вяра Анкова името на международния канал бе сменено от BNT SAT в BNT World – решение, продиктувано от идеята да бъде разширена целевата група на програмата чрез привличане на вниманието към нея и на чуждестранни зрители. Наред с това новите технологии позволяват на зрителите да гледат канала по най-различни начини и затова решихме да не обвързваме името единствено със сателитното разпространение. В изпълнение на концепцията за развитие на БНТ Свят си поставихме за цел да интригуваме и зрителите от България с нови рубрики и проекти, като в резултат спечелихме доверието на различни сегменти от публиката и в страната.

След внимателен анализ на продукцията, произвеждана приоритетно за БНТ Свят, в рамките на три годишния период поетапно отпадаха от схемата изчерпали се вече рубрики, като бяха заменени с нови и с различни крос-медийни проекти. За да успеем да правим 2 програми с финансирането за 1, преразпределихме оригиналната продукция между БНТ 2 и БНТ Свят. От есента на 2011 г. поради ограничения финансов ресурс производството на собствена тв продукция бе насочено предимно за програмните нужди на БНТ 2, а програмната схема на БНТ Свят бе съставена като най-добрата комбинация от рубрики, предавания и филми от програмата на БНТ 1 и БНТ 2.

В изпълнение на **обществения ангажимент, направихме допитване** до българските училища в чужбина за това, какви програми очакват те от БНТ Свят. В отговор на тяхната необходимост от образователни предавания за история и география, през 2013 г. стартира новата рубрика „Опознай България“, финансирана от Министерството на образованието, младежта и науката.

БНТ Свят отговори и на интереса на сънародниците ни в чужбина и на зрителите в България да излъчва българска поп музика. Започна новата оригинална рубрика **„Часът на българската музика“** – 60-минутен формат, представящ най-доброто от репертоара на известните поп, рок, етно автори и изпълнители и на дебютиращи млади творци. Рубриката е единствена по рода си в българския ефир и вече се радва на висок зрителски интерес. Създадохме и музикалната класация „10+2“.

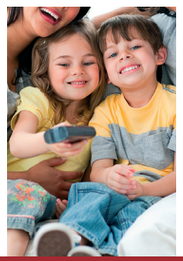

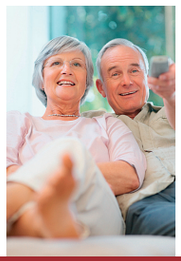

КРИТЕРИИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ И ОЦЕНКА НА ПРОДУКЦИЯТА

Единна и обективна система за оценка на програмната продукция бе въведена през 2012 г. като професионален механизъм за анализ на вътрешните и външни предавания, който се прави от Продуцентския съвет. Съвместно с Дирекция Търговска, Дирекция „Програма БНТ 1“ изработи методология за определяне на рейтинг-праговете и критерии за оценка на програмната продукция. Целта бе да се въведе единна и обективна система за оценка и санкции на вътрешните и външните продукции, които да са основа за вземане на решение за присъствие на продукцията в програмната схема на БНТ 1, както и да се уеднаквят стандартите при залагане на рейтинг параметри в договорите с външните продуцентски компании. Тя въвежда единни стандарти за отчитане на рейтинг, пазарен дял, качество, икономическа ефективност на предаванията и залага параметри, свързани с часови пояси и ден на излъчване, както и сравнителни данни с конкурентните телевизии. Подобен подход дава легитимни аргументи за промяна на програмното съдържание, слотове, позиции, финансовите параметри на продукциите и въвежда механизъм за регулярна оценка.

Описание на използваната методология

Критерии: Оценката на програмната продукция се извършва на базата на **пет критерия,** които имат различен коефициент на тежест при формирането на крайния резултат. Три от критериите са обективни (свързани с налични данни): **рейтинг, пазарен дял и рентабилност**. Два са субективни (свързани с оценка на Продуцентския съвет, Обществен съвет и Зрителски мнения): **обществена значимост и качество на предаването.**

Критериите концентрират следните показатели: **определяне на общественото значение** със санкция на три нива за обществена оценка чрез Продуцентски съвет, Обществен съвет и Оценка на аудиторията чрез награди, фестивално признание и пряка оценка на зрителя в Интернет форми, **определяне на пазарната позиция** чрез рейтинг, пазарен дял и влияние върху медийния пазар, **определяне на интереса** за целева аудитория и широка аудитория, **съотношение** на финансова инвестиция към професионални и ценностни показатели, **качество и продукционно ниво**.

Критериите са еднакви при оценка на цялата продукция, но методологията ги третира различно, за да се постигне реален резултат, съобразен с различната програмна цел на външните и вътрешни продукции. Вътрешните и външни продукции са оценявани през рейтинга и пазарния си дял в различна аудитория за изминалия сезон.

Критериите са с различна тежест при формиране на оценките за вътрешната и за външна продукция. При вътрешната продукция имат по-голяма тежест критериите, свързани с обществената функция, а при външните продукции – с пазара. Различието в тежестта се определя от очакването към вътрешните продукции да изпълняват в по-голяма степен залегналите в лиценза задължения и обществения ангажимент на БНТ, а външните продукции да постигат рейтинг и така да привличат рекламодатели. Това се отчита през **индекс на значимост**, който се променя така:

- при вътрешните продукции: най-голяма тежест имат рейтинга и обществената значимост,
- при копродукциите и външните продукции: най-голяма тежест имат рейтингът, рентабилността и пазарният дял.

За всички продукции оценката за качество, която се дава от продуцентския съвет има еднакъв, най-нисък индекс на значимост, защото е субективен показател.

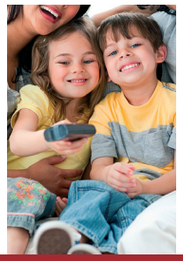

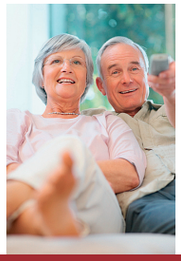

ОБМЕН НА СЪДЪРЖАНИЕ. „КРОС-МЕДИЯ“

Привнасянето на съдържание е модерна тенденция в развитието на медийната среда и възможност за разширяване на аудитория. През изминалия период БНТ 1 реализира следните съвместни програмни проекти:

- със списание „Едно“ при провеждане на „Sofia Design Week“, „Sofia Dance Week“ и „Sofia Architecture Week“ бяха позиционирани в специални слотове тематични документални филми на европейските телевизии ARTE, BBC и RTL, финансирани от чуждестранни културни институти в България;
- с НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ в „Денят започва с култура“ се позиционира специален модул за представяне на късометражно кино и студентска продукция и по повод 50 годишнината от обучението по куклена режисура БНТ финансира заснемането на 5 детски куклени филма на клас Боньо Лунгов за рубриката „Лека нощ деца“.
- с фестивали за късометражно кино „Ранно пиле“, „Филмини“ и „В двореца“ селекция и показване на късометражни филми; съвместно с фондация „Лале“ представяне на социални проекти чрез документални филми в рубриката „Малки истории“.
- с Академия Аскер „Годишни театрални награди Аскер“;
- със Съюза на българските филмовите дейци „Годишни награди на Филмовата академия“;
- със Съюза на артистите в България „Годишни театрални награди Икар“;
- с Фондация „Аполония“ – Празници на изкуствата в Созопол;
- с Фондация „Варненско лято“ – театрален, музикален и балетен фестивал; съвместно с НДК „Салон на изкуствата;
- със Столична община „Годишни награди за културни постижения“;
- с Пловдивска община театрален фестивал“Черна кутия“;
- с издателство „Хеликон“ реализиране на кампанията „Бургас чете“ в „Денят започва с библиотеката;
- с Асоциация „Българска книга“ награди „Рицар на книгата“ и „Панаир на книгата“;
- с НДК фестивал „Златна муза“;
- със списание „Градът“ – Годишни награди за архитектура и др.

Сутрешният блок „Денят започва“ успешно реализира различни „кроспроекти“ с други медии: Дарик радио, БНР и БГ Радио. Показа как ежедневното сутрешно предаване може да сътрудничи с радиостанции и вестници.

Предаването **„БНТ ТАКСИ“** стана част от сутрешната програма. Това осигури запазена територия за мненията и историите на хората от улицата. Особен успех на екипа на предаването е многократно увеличената комуникация със зрителите с помощта на социалните мрежи – Twitter и Facebook.

БНТ и Дарик радио реализираха съвместен сутрешен блок с името „Вижте радиото и чуйте телевизията“ – „Денят започва с Витамин“. За представянето

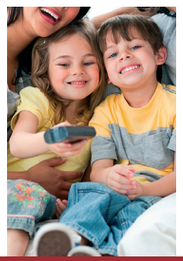

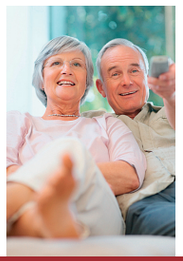

на проекта отдел „Връзки с обществеността и медиите“ организира специално събитие около езерото Ариана. Това бе един добър пример за съвместен крос-медиен проект между БНТ и Дарик радио.

БНТ 2 също припозна крос-медийните проекти като успешен инструмент за обогатяване на съдържанието. Рубриката „Питай кмета“ бе осъществена съвместно с в. „Труд“ като крос-медиен проект. Мониторингът отчете над 100 публикации. В сайта на БНТ беше открита нова секция с информация за програмата и отделните предавания на канала. През лятото на 2012 г. в рамките на лятната програмна схема 1 август – 16 септември БНТ Варна излъчваше сутрешния блок „Добро утро с БНТ 2“ от 7.00 до 9.00 ч. съвместно с Радио Варна – на картина от уеб камерите от три възлови кръстовища във Варна се излъчваше сутрешния блок на радиото „Новият ден“.

ТЕЛЕВИЗИЯТА В ИНТЕРНЕТ

През последните 3 години ролята на Интернет в медийната стратегия на Българската национална телевизия расте с постоянни темпове. **Основна цел на отдел „Нови медии“ бе сайтът на БНТ (bnt.bg) постепенно да се превърне в силна уеб медия със собствено авторитетно присъствие в Интернет пространството.** Това показва и **статистиката на уебсайта на БНТ – bnt.bg за периода 2009–2013 г.**

През 2009 г. сайтът имаше средно около 200 000 уникални посещения и около **1,2 милиона** прегледи на страници/месечно. **В началото на 2013 г.** те вече са над **600 000** уникални посещения и над **3 милиона** прегледи на страници/месечно. Което е увеличение от близо 3 пъти. Посетителите на сайта на БНТ прекарват около 3 мин. средно на посещение, което е изключително висок показател. Над 75% от посещенията в сайта за периода са от България. Следват тези от САЩ (5,3%), Германия (3,8%), Великобритания (2,3%), Испания и Канада (с около1,5%), Франция и Италия (1%) и др. Близо 12% от посещенията в сайта са от мобилни устройства и този процент нараства осезаемо, особено през последната година.

По отношение на live стрийминга на програмата на БНТ – на сайта tv.bnt.bg тенденцията е подобна: от около **10 000** уникални посещения и **25 000** прегледа на страници средно месечно в **началото на 2011 г.** до над **150 000** уникални и над **1 милион** прегледи на страници средно месечно в началото на 2013 г.

През 2010 г.

Беше разработена и внедрена нова секция „БНТ САТ“, впоследствие преименувана на „BNT World“,

В секции „Филми и сериали“ и „БНТ Продукции“ беше създадена функционалност за качване на видеофайлове и видео галерии.Търсачката на сайта беше усъвършенствана. Бяха направени подобрения в административната част на сайта, осигуряващи по-детайлно сортиране на информацията в секции „Новини“ и „Спорт“,

До началото на 2011 г. бяха разработени сайтовете godinata.bnt.bg *(представящ събитията на 2010 година и начина, по който те са отразени в новините на БНТ), pamporovo.bnt.bg (сайт на Творческия дом на БНТ в Пампорово), eurovision.bnt.bg (за отразяване на Конкурса за Песен на Евровизия и българското участие в него), infocenter.bnt.bg (сайт за мултимедийни досиета за важни, обществено значими събития и теми, представени в тяхното развитие, придружени с видео обекти и снимки от архива на БНТ)* и др. Също така бе внедрен и поддържан форум за вътрешна комуникация на служителите на медията (forum.in.bnt.bg), както и система за съвместна работа (organizer.in.bnt.bg).

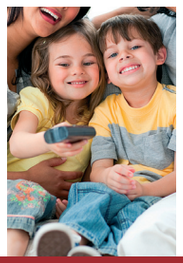

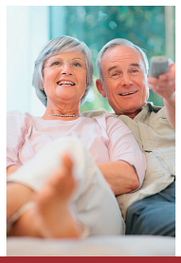

През 2011 г.

Стартира 24-часово онлайн излъчване на живо (live streaming – на tv.bnt.bg) на програмата на БНТ 1.

Създадена бе възможност за „споделяне“ на публикации от bnt.bg в социалната мрежа фейсбук и информационния портал Svejo.net, в анкетния модул бе създадена възможност за провеждане на сложни анкети с въвеждане на опция за ограничено гласуване или само за територията на страната или от чужбина,

Реализирана бе доработка при анкетите с въвеждането на автоматизирано отчитане на резултатите от гласуването в анкети без отворени въпроси, разработена бе нова визия на хедъра на сайта, отчасти наложена и заради представянето на новите проекти на БНТ.

На сайта www.bnt.bg стартираха следните инициативи:

- кампанията „Найлонът не е на мода – имаме и друг избор“, осъществена съвместно с Главна редакция „Новини“,
- разработване на рубриката „Кризата в Гърция“, осъществена съвместно с „По света и у нас“,
- разработване на рубриката „Война в Либия“ – осъществена съвместно с „По света и у нас“,
- разработване на рубриката „Япония – бедствието“, осъществена съвместно с „По света и у нас“,
- разработване на рубриката „Оперативна програма „Транспорт“, осъществена съвместно „По света и у нас“,
- разработване на рубриката „Атентатите в Осло“, осъществена съвместно „По света и у нас“.

В периода август 2011 – декември 2011 г. със собствен ресурс и в сътрудничество със сектор „Компютърно осигуряване“ бе създаден специализираният сайт izborite.bnt.bg, чрез който БНТ осигури пълен и своевременен достъп до предизборните новини, дебати, анализи и социологически проучвания на електоралните нагласи.

Във втората половина на декември 2011 г. стартира сайтът iniciativi.bnt.bg, който бе създаден със собствен ресурс и представяше коледните инициативи на БНТ, в които участва като партньор и организатор – „Българската Коледа“, „Зелен коледен град“ и „Зелена Коледа с БНТ“, както и празничната програма на Националната телевизия.

През 2012 г.

Отдел „Нови медии“ продължи работата си за своевременното актуализиране и обогатяване съдържанието на сайта bnt.bg с видео и текстова информация.

В секцията „За БНТ“ бе създадена категорията „Полезни връзки“, която предоставя на посетителите на bnt.bg възможност бързо да достигнат до сайтовете на библиотеки, музеи, театри, университети и различни културни институции.

В отчетния период на сайта на bnt.bg бяха отразени с постинг-съдържание – текст, фото, видео и със специално изработени банери както проекти на БНТ, така и кампаниите и инициативите, които тя инициира или подкрепи като партньор.

В секцията „Филми и сериали“ бе представена филмовата програма на Националната теле-

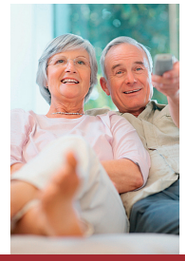

визия. Всички заглавия са рекламирани със специално изработени банери, свързани с постинг-съдържание от текст, картина и видео.

През юни, 2012 г. стартира Спортният портал на БНТ – sport.bnt.bg

В периода декември 2012 г. – януари 2013 г. БНТ реализира уеб проект, посветен на Европейската година на гражданите и 70-годишнината от спасяването на българските евреи: eucitizens.bnt.bg. Той е създаден като част от медийното партньорство на БНТ с Министерски съвет за осъществяване на дейности в рамките на Работната програма за 2012 г. на Комуникационната стратегия на Република България за Европейския съюз.

Други активни сайтове на БНТ:

Izbori.bnt.bg *(сайт за Избори 2013)*

referendum.bnt.bg *(сайт на предаването „Референдум“)*

http://portal3.in.bnt.bg *(вътрешен портал на БНТ)*

През 2013 г.

Високите темпове, с които днес се развиват съвременните Интернет технологии, породиха нужда от разработването на нов сайт на БНТ, отговарящ на съвременните Уеб 2.0 стандарти и модерни тенденции в бранша. Той бе разработен от вътрешен екип на отдел „Нови медии“ в периода януари–май 2013 г.

В основата на новия уебсайт на БНТ бяха използвани HTML 5 и CSS3 стандартите, изключи се използването на flash и всякакъв тип остарели мултимедийни формати, изискващи от потребителите инсталирането на задължителни плъгини за употребата ѝ. Дизайнът е изцяло Responsive, наричан още „адаптивен“ или „отзивчив“, което изключва на настоящия етап необходимостта от разработването на отделни мобилни версии или мобилни апликации. Лесна навигация, логично и йерархично структурирана информация, плоска, а не дълбока и комплицирана архитектура, прости менюта, допринасят за по-добрата ползваемост и положителното потребителско преживяване в новия сайт. Предвидени бяха възможности за интегриране на нови и по-разнообразни банерни позиции в рамките на уебсайта, съобразени със стандартите на IAB.

Една от основните характеристики на новия уебсайт на БНТ, е предоставянето на по-добри възможности потребителите свободно да създават, коментират и споделят съдържание, активно да комуникират с медията. Бе обърнато специално внимание на видео-съдържанието в сайта – с използването на модерен, лек видео-плеър, с повече вградени функционалности.

В основата за изработването на уебсайта на БНТ са използвани технологии с отворен код, което ще намали до голяма степен себестойността на проекта и ще улесни значително бъдещото му надграждане и развитие.

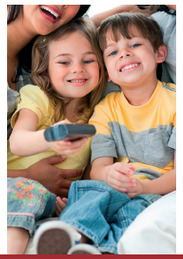

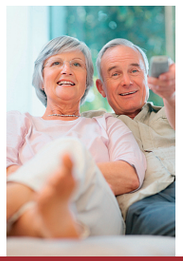

Хостингът на новия сайт и администрацията му се осъществява с налични ресурси на БНТ, а договорът с компанията, която поддържаше и администрираше предишния сайт на БНТ от 2009 г. до 2013 г. не бе подновен.

По отношение присъствието на БНТ и нейните основни брандове в социалните медии, главните стъпки вече са направени. През 2012 г. и 2013 г. активно се работи в тази насока. Обществената медия разполага с Twitter акаунти, ползващи се с авторитет и активно комуникиращи със своите последователи:

@BNT_1 БНТ

@BNT_NEWS

@BNT_2 BNT 2

Бяха въведени правила и във фейсбук присъствието на БНТ и нейните основни брандове. Процесът продължава. Основното ни внимание бе насочено към корпоративните фейсбук страници на БНТ 1, БНТ 2 и на „По света и у нас“.

Повече от 30 предавания на БНТ 1 и БНТ 2 присъстват като фейсбук страници в най-голямата социална мрежа. През 2012 г. бяха създадени активни профили на БНТ и в Google+, YouTube и LinkedIn. С оглед на факта, че социалните медии постоянно се развиват и променят и ситуацията в тази сфера е изключително динамична, стартира провеждането на обучения и консултации с всички екипи, служители и журналисти, отговарящи за присъствието на БНТ в социалните мрежи.

Сред основните дейности, които бяха организирани от 2012 г. е и осъществяването на постоянен мониторинг на присъствието на БНТ в социалните медии и Интернет и т. нар. „управление на онлайн репутацията“ (ORM) на медията.

През 2012–2013 г. в Интернет и в социалните мрежи бяха усилено популяризирани новите проекти на БНТ: „Васил Левски – 140 години жива идея за Свобода“, „Кауза.BG“, “Европейска година на гражданите“, „70 години от спасяването на българските евреи“ и на българското участие в поредното издание на „Евровизия“ и ПР инициативите „Спри, детето запази“ и „Да върнем блясъка на Храма“.

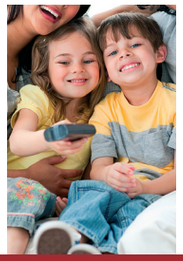

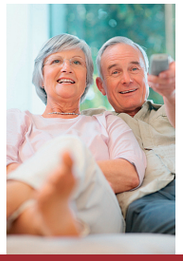

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОДУКЦИИТЕ НА БНТ ИЗВЪН ЕФИРА

Отдел „Маркетинг“ отговаря за планирането и разработката на идейни проекти и творчески решения, както и за реализацията на маркетирането на продукциите на БНТ. Процесът включва и медийно планиране за различни комуникационни канали в зависимост от целта и целевите аудитории, както и отчитане на кампаниите.

Основни цели пред БНТ бяха повишаване на нивото на информираност на целевите аудитории за новите продукции в програмите на БНТ, повишаване на рейтинг показателите и увеличаване на продажбите чрез инвестиции на свежи средства от спонсори и рекламодатели, привличане на лоялна аудитория с въздействащи, иновативни, консистентни и модерни послания, изграждане на положителен образ на БНТ.

За комуникационния микс на повечето кампании и партньорства бе използвана и Интернет страницата на БНТ, която предлага бърза комуникация, висока посещаемост и е интересна за нови потребители. Във време на икономическа криза и намаляващи маркетингови бюджети, БНТ използва своите собствени ресурси – ефира чрез авторекламните форми, Интернет сайта чрез банерна реклама и фейсбук за комуникационните си стратегии.

Основен акцент в концепцията на генералния директор бе по-директната и достъпна комуникация със зрителя. Именно затова отдел „Връзки с обществеността и медиите“ разработи детайлна стратегия, съдържаща както стандартни форми на комуникация с вътрешните и външни публики, така и изнесени събития за различни предавания и кампании.

Бяха реализирани редица промоционални събития, сред които най-успешни са „Денят започва с витамин“, сутрешният блок „Добро утро с БНТ 2“, сериалите: „Под прикритие“, „Английският съсед“, „Escape“, „Недадените“, филмите „Инкогнита“, „Спасеният град“, „Тилт“, „№1“, предаванията „Денис и приятели“, „Кастинг“, „Надиграй ме“, специалните събития „Заедно творим историята“ – за Европейското първенство по футбол, „Да вдъхновим едно поколение“ – събитие за Летните олимпийски игри, „БНТ променя Вашата сутрин“ – представяне на новата есенна програмна схема, представяне на новия декор на новинарското студио 6 и следобедния информационно-коментарен блок „Още от деня“.

Акцент бе комуникацията с най-малките зрители и младежката аудитория, за които бяха разработени специални формати и събития – „Малкото голямо четене“, детското предаване за деца от 3-6 годишна възраст „Бърколино“, тийнейджърското предаване „ХАХ“, младежките формати „Кауза.BG“, „Красива наука“ и „БунтART“, танцовото фолклорно състезание „Надиграй ме“ за деца и др.

Като част от корпоративната социална отговорност на БНТ бяха осъществени кампаниите „Спри, детето запази!“ – национална кампания по пътна безопасност, която получи три награди от професионалната общност, кампанията „Да боядисаме яйцата заедно“, „Да пишем на кирилица“, “Найлонът не е на мода“, “Българската Коледа“, „България е с Вас“, „Да върнем блясъка на Храма“, „Васил Левски – 140 години жива идея за свобода“, „Лятно кино с БНТ 1“, „Зелен Коледен град“ и други.

Освен на територията на страната БНТ се стреми да информира обществеността за своите цели и постижения и извън България. Отдел „Международни комуникации“ към дирекция „Публични комуникации“ осъществява международната политика на обществената телевизия. БНТ

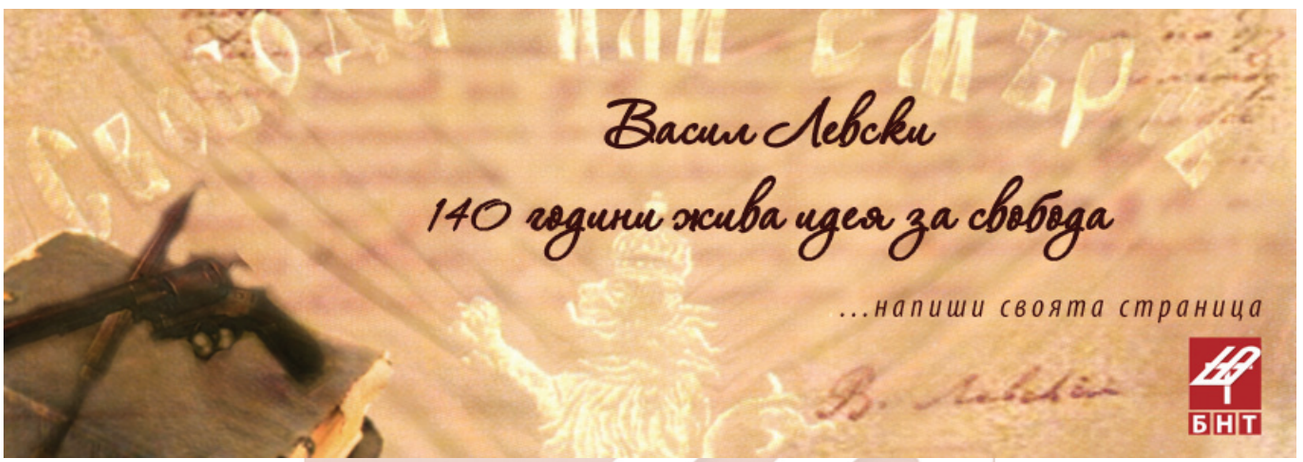

си сътрудничи с чуждестранни телевизионни организации, като приоритет е координацията по различните аспекти от членството и дейността на БНТ в рамките на Европейския съюз за радиоразпръскване /EBU/, Европейската Асоциация на регионалните телевизии /CIRCOM/, Международната федерация на телевизионните архиви /FIAT/, Международния съюз за радио и телевизия /URTI/, Регионалната новинарска мрежа /ERNO/ и други международни организации в областта на електронните медии.

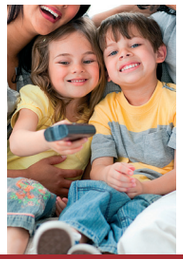

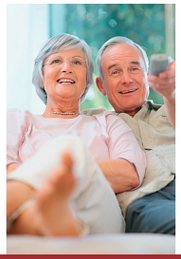

IV. ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ

СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ

Направеният в началото на мандата анализ на състоянието на производствената база на БНТ показа сериозно изоставане както в техническо, така и в технологично отношение в сравнение със съществуващите технологии и технически средства, използвани за производство на телевизионна продукция от Европейските обществени телевизии.

За да бъде предложено качество, отговарящо на очакванията на зрителите, бе разработена стратегия за дългосрочно развитие на производствената база и технологии на медията. Тя бе конкретизирана в план с проекти и дейности за реализиране в изготвените за 2011, 2012 и 2013 г. инвестиционни планове за капиталови разходи. Проектите бяха тясно обвързани с плана за предстоящата цифровизация на телевизионното радиоразпръскване в Република България и новите възможности за достъп до аудиторията, предоставяни от новите технологични платформи, освен конвенционалния начин за разпространение на програмите.

През 2010 г. в световен мащаб се стартира излъчване и производство на програми в 2K, 4K, 3G HD формат. През същата година БНТ излъчваше програмен сигнал стандартна дефиниция /SD/ с формат на кадъра 4:3.

Бяха поставени стратегически цели:

- Във възможно най-кратки срокове БНТ да стъпи на HD технологична платформа във всички етапи на телевизионното производството – заснемане, постпродукция, излъчване и архивиране чрез поетапно преминаване от съществуващата среда и технология към крайната цел – производство на висококачествен телевизионен сигнал, отговарящ на изискванията на съвременните стандарти за производство на телевизионна продукция.
- Изграждане на технологична среда за осигуряване на производството и публикуването на съдържание за портала на БНТ и разпространение на програмите на БНТ чрез IP.
- Разширяване на зрителската аудитория на медията чрез предоставяне на съдържание посредством всички съвременни цифрови платформи.

Приоритетни проекти:

- оптимизация на човешкия ресурс,
- по-високи качествени параметри на произвеждания телевизионен продукт,
- ефективност на производствените процеси.

РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ

Подмяна на наличните камкордери формат DVCPro за производство на новини с камкордери ново поколение SD/HD, работещи с твърдотелен носител

Проектът се базира на направен анализ на състоянието на наличните камкордери и настъ-

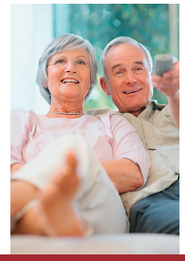

пилите промени в технологията за производство на новини след пускане в експлоатация на новия Нюзрум, изграден на файлово-базирана технология. Наличният формат за производство след десетгодишна експлоатация бе амортизиран, а новата технология, за да е ефективна, изискваше ново поколение камкордери.

След проведена обществена поръчка бяха доставени 18 броя камкордерни комплекти SONY PMW350, пуснати в експлоатация през февруари 2012 г. като лентовите носители в технологията за производство на новини вече са в историята и архива на БНТ.

Ефекти от проекта:

- Увеличена бързина на производство на телевизионната продукция,
- Надеждна експлоатация,
- Затваряне на целия производствен процес на дирекция „Информация" в нелинейна файлово-базирана среда,
- Намалено време за производство на новините

Проект за ъпгрейд и разширение на система за автоматизирано излъчване

Този проект бе стартиран във връзка с намеренията на БНТ да увеличи броя на излъчваните национални програми и подготовката и стартирането на изграждането на комплекс за автоматизирано многоканално излъчване.

Ефекти от проекта:

- Намаляване броя на хората, ангажирани с излъчването,
- Финансови икономии за медията,
- Възможност за програмиране на прекъсванията за реклама и автореклама до телевизионен кадър.

С цел оптимизиране на дейностите по излъчване на телевизионните програми и във връзка с предстоящото стартиране на програма БНТ 2, бе подготвена процедура за ъпгрейд на наличната автоматизация, използвана за излъчване на програма БНТ Свят и разширение за още две програми – БНТ 1 и БНТ 2. Проектът бе успешно приключен през 2012 г. В момента и трите програмни канали се излъчват автоматизирано от новия излъчващ комплекс.

Проект за изграждане на комплекс за многоканално излъчване с интегрирани системи за автоматизация и трафик

Целта на проекта бе да се осигури среда за централизирано излъчване на всички програми на медията, излъчвани в момента и възможност за увеличаване на техния брой при стартиране на DVB-T в Р България, без да е необходимо изграждане на други излъчващи комплекси за реализиране на издадените програмни лицензии.

През месеците февруари, май и юли 2012 г. бе проведено обследване на работния процес и обучение на служителите от дирекции „Програма БНТ 1", „БНТ Свят и региони" и „Търговска" за работа с доставената система за планиране, управление и отчитане на излъчената програма Broadcast Master на производителя Harris. Във връзка с осигуряване работата на системата, бе изградена локална мрежа и доставено компютърно оборудване за всички клиенти на системата. Системата бе интегрирана към автоматизацията на излъчващия комплекс.

След приключване на всички етапи на инвестиционния процес – проектиране, доставка на тех-

нологично оборудване, интеграция, обучение на техническите и реализаторски екипи за работа с новото оборудване и технология, излъчването бе стартирано на 1 октомври 2012 г. за програми БНТ 2 и БНТ Свят, а от 1 ноември за програма БНТ 1.

В изпълнение на препоръка R 128 на EBU за нормализиране на звука, в излъчващия комплекс са инсталирани устройства, които анализират спектъра на звуковия сигнал и извършват автоматично коригиране в необходимите норми на същия.

Ефекти от проекта:

- изграждане на среда за работа в HD резолюция, гарантираща високо качество на крайния продукт,
- нови възможности за програмно планиране, отчитане и управление,
- промяна на технологията за излъчване чрез интеграция в комплекса на автоматизация и трафик система – система за програмиране, планиране, управление и отчитане на излъчената програма,
- оптимизиране на служителите, ангажирани с процеса на планиране и излъчване,
- намаляване на разходите за поддръжка на производството, чрез централизирано интегриране на технологичното оборудване в една техническа апаратна,
- намаляване на разходите за консумативи на процеса по планиране на излъчването.

Преоборудване на Апаратно-студиен комплекс 6 за работа в HD среда и нов подход при изграждане на технологичната инфраструктура за студийния производствен комплекс на БНТ – изграждане на „зелена телевизия“

Доставеното и инсталирано ново оборудване е с ниска енергийна консумация, която позволи в пъти намаляване на мощността, необходима за охлаждане на техническите апаратни, в които то се интегрира.

На тази база бе стартирана интеграцията на технологичното оборудване на АСК 6. За целта бяха извършени СМР дейности и бе изградена централната техническа апаратна на БНТ, в която впоследствие ще бъде интегрирано и оборудването на Студийни комплекси 3, 4 и 5. Този начин на преоборудване скъсява драстично сроковете за спиране от експлоатация на производствените мощности при реконструкция и модернизация.

Технологичното оборудване за работа в HD среда на Студио 6 е интегрирано, провежда се обучение на реализаторските и технически екипи за работа с него. След пускане в експлоатация на Студио 6 целият технологичен цикъл /заснемане, монтаж и излъчване/ за производство на новини и актуални програми ще се затвори в HD среда.

Ефекти от проекта:

Концентрация на техническите мощности в едно технологично помещение за всички студия, намиращи се на ул. „Тулово” с цел намаляване на разходите за климатизация и създаване на възможности за резервиране на технологичното оборудване.

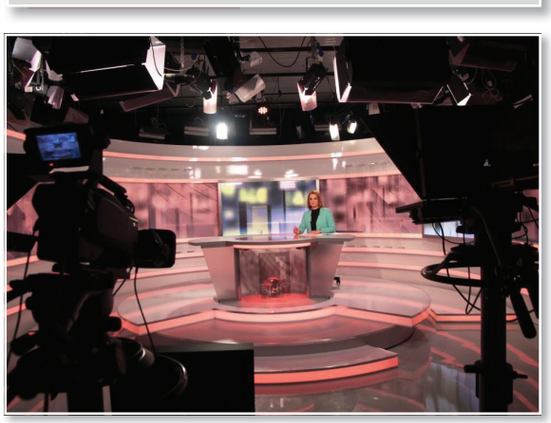

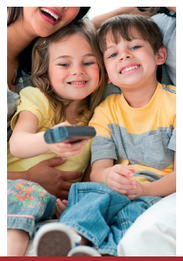

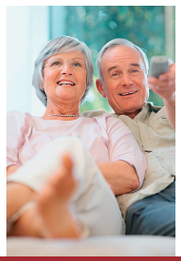

Преоборудване на студийните комплекси на БНТ за работа в HD среда

Проектът за преоборудване на студийната среда на БНТ бе стартиран с цел осигуряване на високи качествени параметри на генерирания телевизионен сигнал от студията на БНТ. Това е задача, залегнала в тригодишната стратегия за цифровизация на медията към HD, предложена от Съвета за технологично развитие и утвърдена от Управителния съвет на БНТ. С цел унификация на телевизионното оборудване за всички студийни комплекси, бяха направени проучвания, изготвени технически задания и стартирани процедури по ЗОП за доставка на технологично оборудване – HD камерни канали, HD видеосмесителни пултове и периферни устройства за преоборудване в HD на АСК 1, АСК 3, АСК 4 и АСК 5.

Освободеното цифрово оборудване ще бъде пренасочено за производствените цели на регионалните телевизионни центрове, които в момента работят с аналогови камерни канали. При нормално протичане на процедурите по ЗОП, до края на 2013 г. студийните комплекси трябва да заработят в нова технологична среда.

Преоборудване на регионалните телевизионни центрове

През месец октомври 2011 г. бе стартиран програмен канал БНТ 2. За осигуряване на програмната стратегия на канала, бе осигурен оптичен пренос на телевизионния сигнал между регионалните центрове и София. Мрежовата среда бе осигурена като външна услуга. Проведена бе процедура по ЗОП за доставка на крайни устройства за мрежата. Технологията се използва ежедневно, работи стабилно и икономисва огромни средства, които БНТ следваше да изразходва за осигуряване на свързаността.

За преодоляване изостаналостта на регионалните центрове по отношение на използваните технически средства и технологии спрямо тези в БНТ, в четирите центъра бяха доставени видеорекордери с карти, които да заменят miniDV касетките за запис. РТВЦ бяха оборудвани и с по един брой цифров SD/HD видеосмесител за интегриране в студията и. Това бяха първите цифрови устройства, влезли в РТВЦ. На по-късен етап бяха доставени, интегрирани към видеосмесителите и пуснати в експлоатация системи за графика и знакогенериране, които значително разшириха възможностите за подобряване визията на произвежданите програми. Следваща стъпка в преоборудването на регионалните телевизионни центрове е подмяната на наличните аналогови студийни камери

Ефекти от проекта:

След доставката на технологичното оборудване цялата производствена база на БНТ ще работи в среда с висока резолюция, гарантираща високо качество на крайния продукт.

Друга доставена техника за нуждите на РТВЦ:

6 монтажни работни станции – по една за РТВЦ и две за работа в БНТ-София,

конвертори, телефонни хибриди, монитори и лаптопи,

устройство за безжичен пренос на видеосигнал за преки включвания посредством 3G/4G мрежите на мобилните оператори.

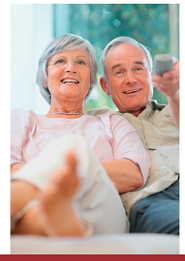

с цифрови, за да се премине към работа в изцяло цифрова студийна среда.

Бяха осигурени работни станции за монтаж и други компютърно-базирани системи, необходими за постпродукционния производствен процес в центровете, а също и оборудване за подмяна на амортизирани звукови съоръжения за центровете в Русе и Пловдив.

Изградената IP-мрежова свързаност за пренос на видеосигнали в реално време между всички телевизионни центрове и БНТ-София, позволи отказване от релейния аналогов пренос на сигнали за ежедневните производствени нужди и доведе до сериозно намаляване на разходите на БНТ за пренос на сигнал.

През месец юни 2013 г. в регионалните центрове ще се появят първите камкордери от новото поколение с карти. За тях вече са доставени MPEG-TS енкодери, които ще осигурят безжичен пренос на видеосигнал за преки включвания посредством 3G/4G мрежите на мобилните оператори.

Други проекти в изпълнение:

- Подмяна на наличните камкордери формат DVCPro50 за производство на програма с HD камкордери ново поколение, работещи с твърдотелен носител – стартирала процедура за доставка на 15 броя камкордерни комплекти.
- Проект за доставка на HD Подвижна телевизионна станция на БНТ – предстои доставка на 10 камерен Full HD ПТС, с интегрирано в него устройство за повторения.
- Подмяна на средствата за производство на телевизионна продукция на СТФ „Екран“ и доставка на две работни станции Avid DS v.10.5 и Avid Media Composer.

РАЗВИТИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНАТА СРЕДА И НОВИ ТЕХНОЛОГИИ

Развитие на производствената технология Avid

Един от основните приоритети в приетата стратегия за технологично развитие бе развитието на производствената среда на БНТ – технологията за запис, постпродукция, архивиране и излъчване на телевизионна продукция Avid. В резултат бе доставено хардуерно оборудване за четирикратно увеличение на капацитета на дисковия масив на производствената система. Извършен бе хардуерен ъпгрейд на масива.

Изградена бе мрежова свързаност на студийни комплекси 3, 4 и 5, намиращи се в производствения студиен комплекс Тулo-

Ефекти:

- Икономия на време за производство,
- Намаляване на човешкия ресурс,
- Намаляване на разходите за закупуване на магнитни носители,
- Възможност за работа в различни резолюции и осигурен достатъчен обем за производство на продукция за всички програмни канали в близките 2–3 години,
- Възможност готовата продукция от монтажните комплекси да се излъчва директно от сървърите на системата, без да се използват за това лентови носители.
- Възможност за излъчване на HD програми

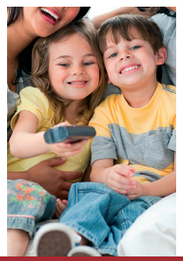

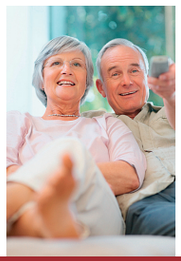

во с производствената система Avid.

През месец ноември 2011 г. бе извършен софтуерен ъпгрейд на производствената технология с цел осигуряване на възможност за ingest на заснетите видеоматериали от доставените камкордери за заснемане на новини, както и възможност за монтаж на HD продукция.

За да се подобрят условията за работа на журналистите в Нюзрума, бяха доставени и инсталирани 5 броя допълнителни лицензии Instinct за монтаж на наличните работни станции, а на по-късен етап и още два броя за осигуряване на работни места за журналистите от "БНТ 2".

Доставени и са интегрирани в средата излъчващи SD/HD мултистрийм сървъри.

За намаляване на риска за производството на продукция в технологията Avid, бяха сключени договори за поддръжка с фирмите Avid и SGL – доставчик на софтуера за архивиране FlashNet, инсталиран в технологията.

HD проект за отразяване на Летни олимпийски игри Лондон 2012

За първи път по време на Летните олимпийски игри в Лондон БНТ си постави за цел отразяване на събитие в резолюция, в която се произвежда сигнала от официалния броадкастър (HD среда). Необходимото оборудване бе доставено, а студиото бе интегрирано и изградено в Международния център за игрите в Лондон. На практика в Лондон бе изграден малък производствен студиен комплекс с файлово-базирана технология за постпродукция, запис и излъчване на програмата, интегрирана техника и използвана технология за производство и дистрибуция на съдържание във Full HD формат и Dolby Digital 5.1 звук. БНТ бе на нивото на големите европейски телевизии в технологично отношение.

С това качество БНТ стартира специализирания канал „БНТ 1 HD", който бе предоставен за разпространение на кабелните и DTH оператори. Този канал бе излъчван от над 50 кабелни и сателитни оператори в България, което позволи на огромен брой зрители да получат удоволствието да наблюдават картина с висока резолюция.

След олимпийските игри, с техниката се преоборудва Апаратно-студиен комплекс 6.

Във връзка с отразяването на **Европейското първенство по футбол от Полша и Украйна 2012**, през месеците май и юни БНТ също стартира допълнителен канал за излъчване на програмата БНТ 1 в HD качество.

Онлайн излъчване в Интернет пространството на програмите на БНТ

В технологичната ера хората вече очакват да имат достъп до любимите си програми по много и различни начини – посредством ТВ set-top бокс, персонални компютри, мобилни телефони и др. В отговор на очакванията на зрителите, БНТ стартира излъчване на програмите на БНТ в Интернет пространството при стрийминг за 4000 едновременни зрители и възможност за пиково натоварване до 10 000 за българското Интернет пространство.

След стартиране на програма БНТ 2, освен ефирно и чрез кабелните мрежи, бе осигурено онлайн разпространение на нейното съдържание в Интернет пространството с цел максимално покритие на зрителската аудитория, като бе отчетено, че аналоговото разпространение на регионалната мрежа не покрива цялата територия на страната.

В момента БНТ има стрийминг на три програми – БНТ 1, БНТ 2 и БНТ Свят, като за последната той се осъществява с налична технологична платформа.

Система за интерактивно графично представяне на данни

Във връзка с необходимостта от атрактивно представяне на резултати на социологически агенции в реално време, прогноза за времето, както и подобряване визията на предаванията, за студийната среда на БНТ бе доставена система за визуализация, позволяваща интерактивно представяне на информация. Системата бе интегрирана в Апаратно-студиен комплекс 5 и се използва ежедневно за подготовка на прогнозата на времето, за спортни анализи и други приложения. Изградено бе студио за дублаж, коментар в ефир и звукова постпродукция. В това студио бе преместена станцията за звукообработка ProTools.

Преминаването към **цифрово излъчване** представляваше от една страна огромно предизвикателство, а от друга – предостави нови възможности да бъде предоставено качествено съдържание за всички зрители.

От началото на март 2013 г. се излъчват цифрово наземно програмите на БНТ – БНТ 1 и БНТ 2. Бяха уточнени и договорени техническите параметри по договора за цифрово наземно излъчване на програмите на БНТ от First Digital.

Мобилните монтажни станции за работа на журналистите от дирекция „Информация“ бяха подменени с ново поколение лаптопи и монтажен софтуер с цел повишаване на надеждността и бързината на работа на устройствата. В комбинация с новите камкордери, времето за заснемане, производство и изпращане на готовия материал от мястото на събитието към БНТ се съкрати значително. Тази технология за заснемане и изпращане на материали към БНТ се използва ежедневно, включително и в регионалните телевизионни центрове.

Изграждане на цифрово телевизионно студио в Народното събрание

Специалисти на дирекция „Техника и технологии“ проектираха и интегрираха телевизионното оборудване вътре в сградата на Народното събрание, като по този начин бе изградено парламентарно студио на БНТ. От 1 септември 2012 г. студиото работи в цифрова среда, което се отрази на качеството на телевизионния сигнал и надеждността на производството. За запазване качеството на сигнала при неговия пренос до сградата на БНТ, бе изградено на оптично трасе за пренос от пленарната зала до БНТ.

Доставка на SNG станция за нуждите на производството на БНТ

БНТ получи още една мощност за сателитен пренос на телевизионни сигнали, което разшири възможностите на производството за преки включвания от различни точки на страната и

отговори на нарасналите потребности на реализаторските екипи.

След пускане в експлоатация на новата SNG-станция, паралелно с проекта за преоборудване на подвижните телевизионни мощности за работа в HD среда, се подготви процедура за софтуерен ъпгрейд на същата с цел осигуряване на възможност за излъчване на HD 4:2:2 сигнали.

Използване на IP пренос на сигнали за включване от различни точки на страната

По време на Президентските избори, БНТ стартира използването на технология за IP пренос на видео сигнали. Технологията бе използвана за част от включванията на репортерите от страната – Бургас и Смолян. В момента посредством IP пренос се показват кадри от София за информационните програми, включвания от различни точки на страната.

Дейности за енергийна ефективност

Доставени и подменени бяха топлофикационните абонатни станции в сградите на ул. „Тулово“, „Сан Стефано“ и НРТЦ.

Доставени и монтирани бяха и климатични системи за БНТ и Регионалните центрове, с които бяха решени съществуващи проблеми в РТВЦ и подменени амортизирани системи в БНТ, осигуряващи производствената среда.

В производствената база на Извънстудийния комплекс бе извършена реконструкция на мощността VM1 за запис и повторения на изображения чрез пренасянето ѝ в по-нов и климатизиран автомобил. Така се разрешиха проблемите с непрекъснатите аварии на автомобила и липсата на климатизация в него, подлагаща на риск работата на технологичното оборудване.

Създаване на допълнителни възможности за производство

Доставена и инсталирана бе студийна и извънстудийна техника за осветление, която замени частично използваното амортизирано и енергонеефективно осветление, а за регионалните центрове осигури производството с халогенно и метал-халогенно осветление, с каквото те не разполагаха до момента. Инсталирането на осветлението ще подобри художествените и технически параметри на телевизионните програми.

Продължава работата по подмяна на амортизирани съоръжения, обслужващи портала на БНТ и корпоративната мрежова среда. С цел повишаване на сигурността и надеждността на услугите, в нея бяха интегрирани сървъри, мрежови компоненти и софтуер. Бяха оптимизирани процеси и услуги. Предстои разработване на политика за информационна сигурност.

Документно осигуряване на технически ресурси и производство

В рамките на отчетния период са актуализирани всички технологични правила за извършва-

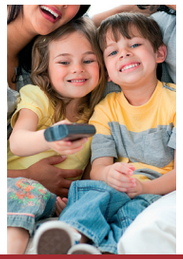

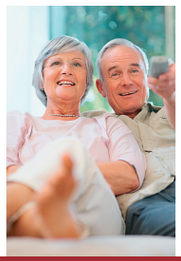

не на производствена дейност в наличните производствени мощности, съобразно промените, настъпили с въвеждане на новата структура и организация на работа.

Оптимизация на производствения процес и човешки ресурс

Предложената нова структура на дирекция „Техника и технологии“ и направената оптимизация на човешкия ресурс отразяват промените, настъпили в технологията на производство и производствената среда през последните години. Структурните звена са организирани на база функционална взаимосвързаност, което дава възможност за взаимозаменяемост на служителите за обслужване на различни работни места според нуждите на производството.

Основен принцип при разработването на новата структура на дирекцията бе да се осигури по-добра взаимовръзка между отделните звена, ефективно разделяне на отговорностите по вземане на решения, осъществяване на контрол и изпълнение, йерархичност, ясни правила, права, задължения и нива на докладване.

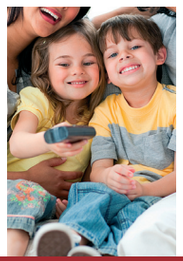

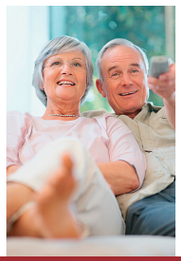

V. ПРОИЗВОДСТВЕН ПРОЦЕС. РЕСУРСНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

Реализацията на продукцията на програмите БНТ 1, БНТ 2 и БНТ Свят, както и ефективното и рационално разпределение на технически ресурси, обезпечаващо цялостната дейност на БНТ, се осигурява от служителите и производствените специалисти на Дирекция „Телевизионно производство“. За изпълнение на дефинираните в концепцията задачи в Дирекция „Телевизионно производство“ своевременно бяха разработени адекватни и гъвкави стратегически цели съобразени с ресурсните ни възможности. По своето съдържание целите бяха насочени към три основни характеристики на дейност на производството.

Първият тип цели бяха за постигане на определени икономически резултати. Тези резултати се отнасят до темповете на растеж, до ефективността на използването на производствените ресурси и на човешкия труд:

- Постигане на равнище на рентабилността.
- Постигане на ръст на производството.

Вторият тип цели се отнасят до намеренията на програмните дирекции на БНТ относно развитието на програмното съдържание:

- Стартиране на нови рубрики/формати.
- Поддържането на съществуващите рубрики/формати и тяхното развитие.

Третият тип цели са в областта на използването и управлението на ресурсите на БНТ:

- автоматизиране на процесите,
- въвеждане на нова техника,
- обновяване на технологиите,
- интензивност на използването на производствените ресурси,
- подобряване на условията труд.

Измерители на изпълнението на тези цели са: повишен пазарен дял, нарастване на рейтинга, степен на диверсификация на продукцията на пазарите, качествени показатели на продуктите, нови начини за разпространяване на продукцията.

За изпълнение на залегналите в Концепцията за развитие на Българската национална телевизия „Телевизия на зрителя“ 2010–2013 цели за увеличаване на производството на вътрешни рубрики на БНТ 1 и преди стартирането на новия програмен канал БНТ 2, бе извършен детайлен анализ на техническата и реализационна ангажираност:

- Обща ангажираност на техническите съоръжения, включваща студийни комплекси, РТС-производство, Подвижни телевизионни станции, Монтажен комплекс-производство
- Перспективно примерно разпределение на технически ресурс съобразно заявените програмни намерения.
- Функционален анализ на дейността на звената в дирекцията, съобразен с обема произвеждана програма,
- Реалната трудова заетост, дублирането и припокриването на длъжности и функции,
- Перспективно примерно разпределение на реализационни специалисти от всички звена / звук, видеомонтаж, режисьори на пулт, организатори производство/ съобразно заявените програмни намерения,

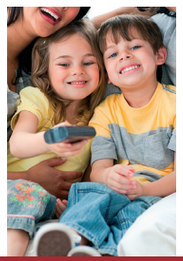

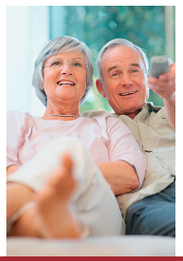

В резултат на анализа бяха:

- Разработени нови индивидуални схеми за производство на рубриките на БНТ, съобразно заявените програмни намерения с цел обезпечаването им с необходимите реализационни специалисти и техника за производство,
- Разработени планове за максимално уплътняване и оптимизиране на заявените от предаванията екипи и мощности. Целта на уплътняването е освободения ресурс да се предостави за новите предавания на БНТ 2, произвежданите копродукции, като по този начин средствата, които биха се изразходвали за наемане на техника да остават в БНТ.

Към настоящия момент телевизионните продукции на БНТ 1, сателитен канал БНТ Свят и БНТ 2 включват като заглавия общо около 50 вътрешни рубрики, но поради периодиката на излъчване на някои от тях седмичните предавания са всъщност над 70, т. е. месечно се осигурява ресурс за производството на около 300 различни по обем, сложност и продължителност предавания. В тази бройка не се включват извънредните форми /по организаторски договори/, участие на БНТ в програми, финансирани от фондове, сезонни формати и специални проекти, съвместни предавания, за които БНТ осигурява технически мощности /за някои и реализационни екипи/ с цел поевтиняване на продукцията, дублажите на сериали и игрални филми, обработка на чужди програми, заявки на филмопроизводство, ОТК.

Към момента за обезпечаване на предаванията на Програмни дирекции разполагаме със следния основен ***технически ресурс:***

Монтажни апаратни:

- 12 броя монтажни станции AVID /две от монтажните станции AVID не са свързани с общия дисков масив. При работа с тях е необходимо да се предвижда време за качване и източване на касета, като после предаването от същата тази касета трябва да се качва повторно за излъчване /архивиране в от AVID/
- 1 брой монтажна апаратна Final Cut /не е свързана с общия дисков масив/
- 1 брой лентова апаратна BKA8 /поради остаряла технология тази апаратна се разпределя изключително рядко/.
- РТС камери – 10 броя РТС–производство – DVC PRO50. с възможност за работа във формат 16:9. При условие, че няма служители в отпуск или болнични, РТС могат да бъдат планирани за работа 7 дни в седмицата по 8 часа. След извършеното преоборудване две от старите камери DVC PRO25 са предоставени за работа в РТС Производство. Техническото състояние и окомплектовката на тези камери е доста проблемно.

Производствена натовареност:

РТС- Производство	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	2492	2328	2448	2280	2520	2344	1968	1460	2280	2352	2320	1808
Планирано време	1799	1690	1942	1917	2193	2045	1346	1231	2024	2011	1856	1412,3
Ефективно натоварване	72%	73%	79%	84%	87%	87%	68%	84%	89%	86%	80%	78%

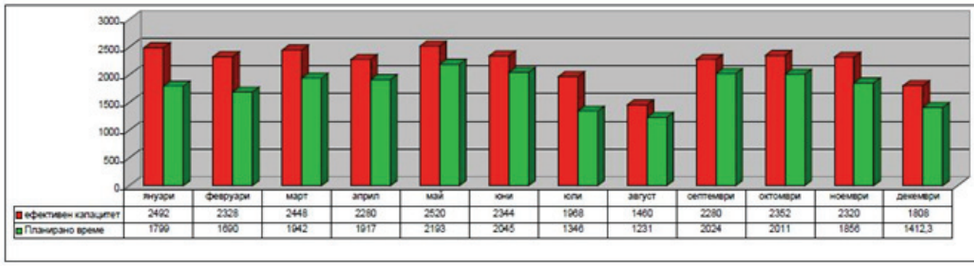

Извън студийна техника: Подвижни телевизионни станции (ПТС), от които: 3 бр ПТС със седем камери, 1 бр. ПТС с четири камери, 1бр. ПТС с три камери. ПТС10, ПТС9, ДПТС1 имат възможност за работа във формат 16:9. ПТС1, ТПТС са с възможност за работа само във формат 4:3. ПТС не са с равностойни възможности, тъй като техническото състояние на част от подвижната техника е незадоволително/ТПТС/, а друга е смесица от аналогова и цифрова техника/ПТС1/. Планирането им е съпроводено с непрекъснати конфликти. Екипите приемат да работят с компромисната техника само в краен случай, поради липса на алтернатива. Реализацията с компромисната техника изисква по голямо количество осветление, допълнително време за монтаж.

Производствена натовареност:

ПОДВИЖНИ ТЕЛЕВИЗИОННИ СТАНЦИИ

ДПТС1	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	144	144	120	152	144	120
Планирано време	52	127	106	146	145	107	70	144	109	98	114	82
Ефективно натоварване	36%	93%	74%	122%	107%	79%	49%	100%	91%	64%	79%	68%

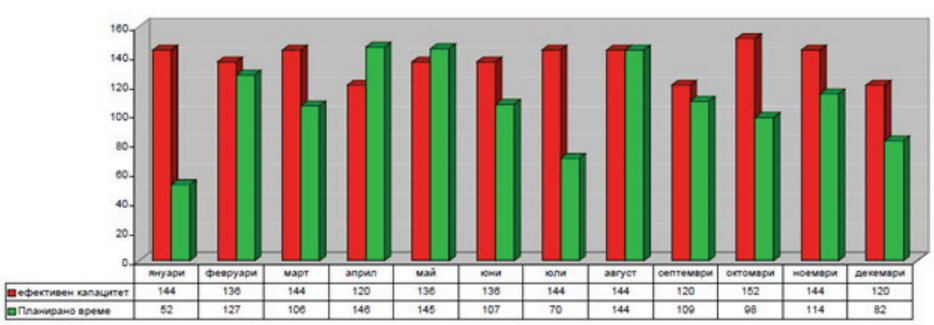

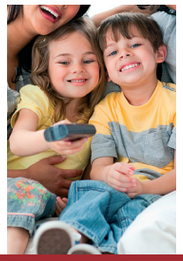

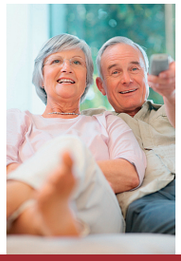

ТПТС 1

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	48	144	72	152	144	120
Планирано време	14	50	43	85	102	72	0	100	43	11	86,3	26
Ефективно натоварване	10%	37%	30%	71%	75%	53%	0%	69%	60%	7%	60%	22%

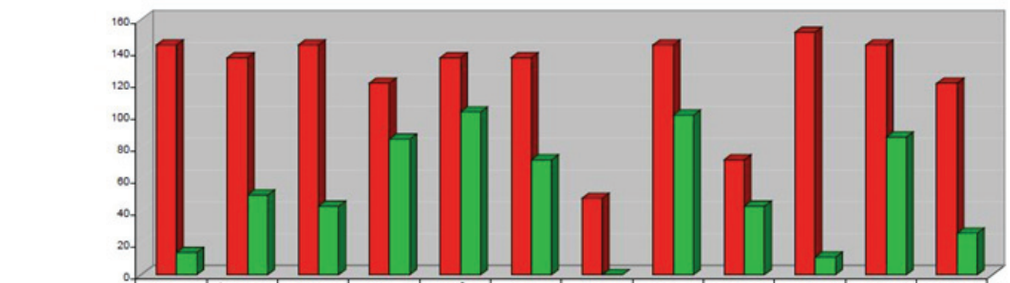

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	48	144	72	152	144	120
Планирано време	14	50	43	85	102	72	0	100	43	11	86,3	26

ПТС1

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	144	104	120	152	144	120
Планирано време	73	100	35	104	182	58	39	9	56	112,3	87,3	79
Ефективно натоварване	51%	74%	24%	87%	134%	43%	27%	9%	47%	74%	61%	66%

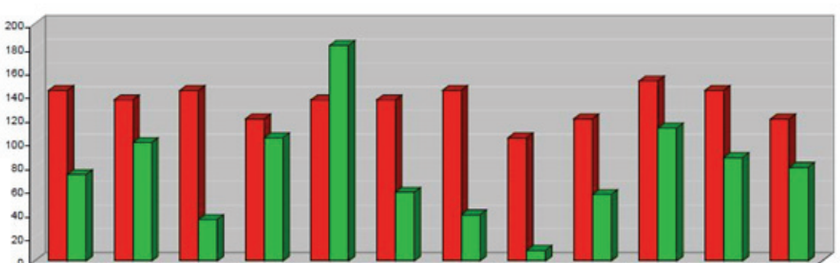

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	144	104	120	152	144	120
Планирано време	73	100	35	104	182	58	39	9	56	112,3	87,3	79

ПТС 9

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	144	48	120	152	144	120
Планирано време	154	122	155	114	176	144	128	16	104	93	103	106
Ефективно натоварване	107%	90%	108%	95%	129%	106%	89%	33%	87%	61%	72%	88%

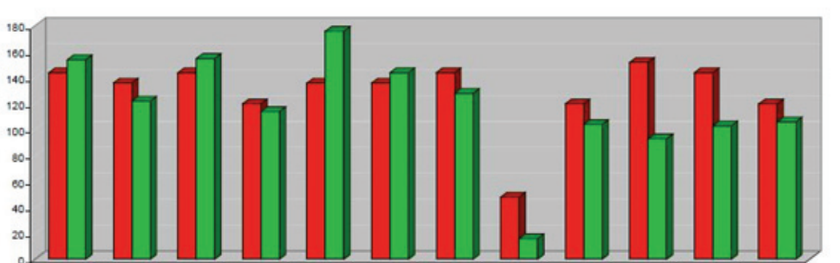

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	144	48	120	152	144	120
Планирано време	154	122	155	114	176	144	128	16	104	93	103	106

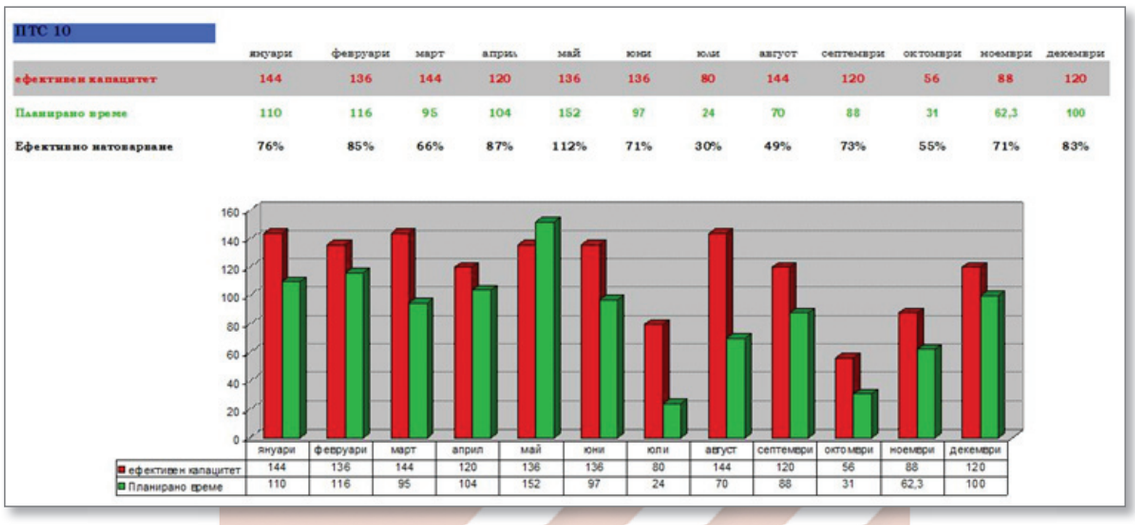

ПТС 10

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	144	136	144	120	136	136	80	144	120	56	88	120
Планирано време	110	116	95	104	152	97	24	70	88	31	62,3	100
Ефективно натоварване	76%	85%	66%	87%	112%	71%	30%	49%	73%	55%	71%	83%

Студия:

АСК 1 /Студио 1 НРТЦ/ – 700 кв.м, 7 броя SD камери с възможност за работа във формат 16:9, тъй като това е най – голямото и с най-ново оборудване студио, желанието на всички екипи е да снимат там. Освен постоянните рубрики в студио 1 се реализират сезонни формати, новогодишна програма и др. инцидентни предавания

- Студио 3 – 302 кв.м, 5 броя SD камери с възможност за работа във формат 4:3
- Студио 4 – 80 кв.м, 4 броя SD камери с възможност за работа във формат 4:3
- Студио 5 – 220 кв.м, 6 броя SD камери с възможност за работа във формат 16:9

Павилиони – БНТ разполага с два павилиона в НРТЦ. Това са помещения, които частично са оборудвани с осветление. За осъществяване на записите на предаванията освен реализационен екип са необходими ПТС, АВС, осветители.

Производствена натовареност:

Студио 3

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	295	278	298	285	298	288	132	149	288	298	288	295
Планирано време	306	266	344	284	307	225	150	60	186	262	260	217
Ефективно натоварване	104%	96%	115%	100%	103%	78%	114%	40%	65%	88%	90%	74%

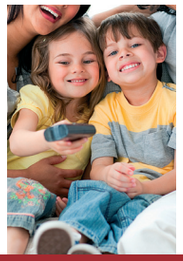

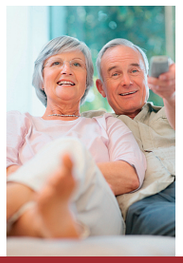

Студийни комплекси

Студио 1 НРТЦ

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	259	247	266	250	266	257	132	0	209	266,3	257	259,3
Планирано време	271	246	229	181	190	133	86	0	165	341	368,3	303
Ефективно натоварване	105%	100%	86%	72%	71%	52%	65%	0%	79%	128%	143%	117%

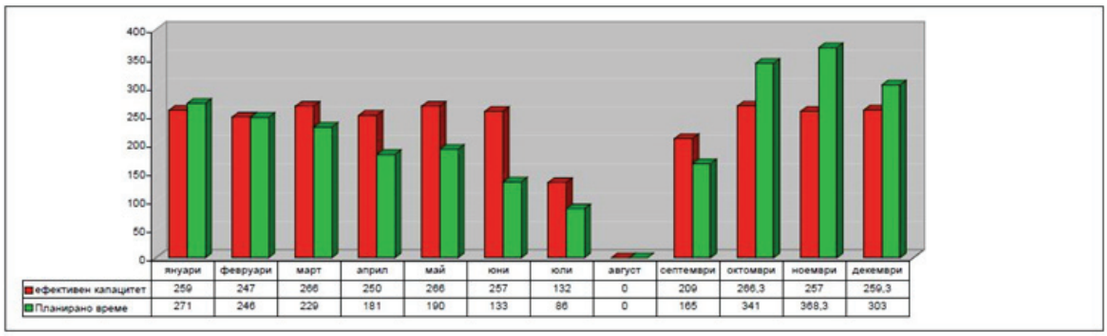

Студио 4

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	290	274	294	280	294	284	290	217	284	294	284	290
Планирано време	263	136	152	154	153	233	227	198	222	240	250	212,3
Ефективно натоварване	91%	50%	52%	55%	52%	82%	78%	91%	78%	82%	88%	73%

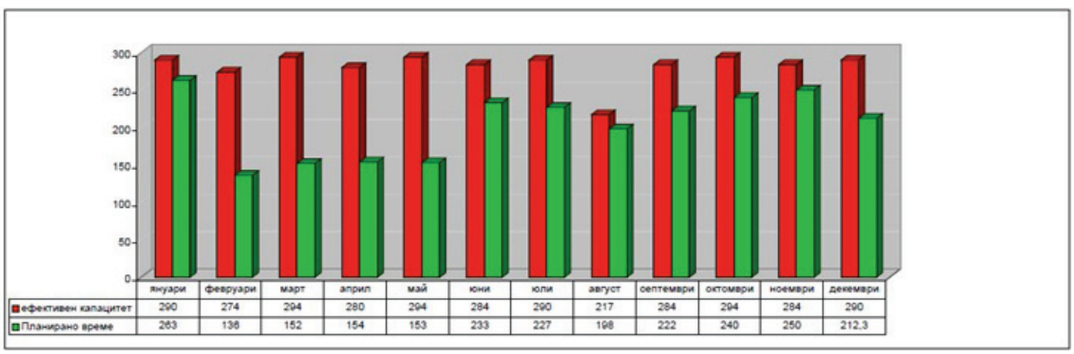

Студио 5

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
ефективен капацитет	296	276	292	286	296	282	296	149	286	296	282,3	296
Планирано време	291	229	277	234	349	431	212	108	216	197	302	310,3
Ефективно натоварване	98%	83%	95%	82%	118%	153%	72%	72%	76%	67%	107%	105%

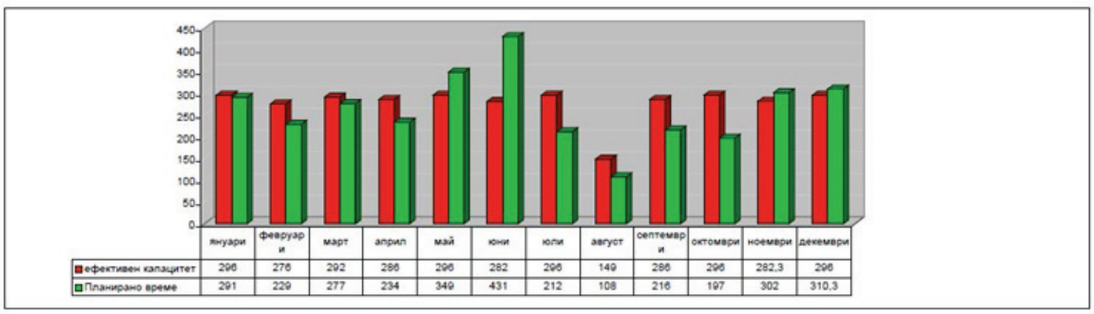

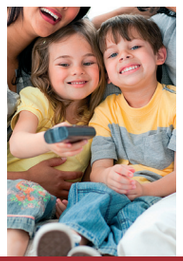

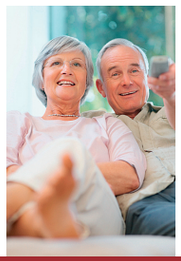

В таблицата по-долу е показана постигнатата средно годишна ангажираност на основните технически съоръжения на БНТ за 2012 г.

Техническа мощност	Средна годишна ангажираност в %
AVID Производство	86
РТС Производство	81
АСК1 НРТЦ	85
Студио 3	89
Студио 4	73
Студио 5	94
ДПТС 1	80
ТПТС 1	41
ПТС 1	58
ПТС 9	89
ПТС 10	72

Към момента, за обезпечаване на предаванията, произвеждани от програмните дирекции разполагаме със следния основен ***реализационен ресурс***:

С обезпечаването на рубриките, форматите и извънредните предавания, на този етап е постигната пълна ангажираност на служителите „ТВ Производство“. В някои звена липсва както и да е възможност за допълнително възложена работа /видеомонтаж, режисьори на видеосмесителен пулт, организатори производство, музикални оформители/.

Монтажисти – звеното на щат има 29 монтажисти, които работят по график на 12 монтажни станции AVID, една Final Cut и една лентова апаратна ВКА8. При постъпила заявка и при възможност се разпределят в монтаж на филми на 2 броя монтажни станции в НРТЦ /където производствения процес е дълъг, но неефективен/. Това води до намаляване на работния капацитет на звеното.

Поради неосъвременена техника и технология, от ефективното монтажно време трябва да се приспадне и времето за качване на изходния/ заснетия материал и това за приключването му. Непрекъснато се увеличава необходимостта от монтажно време за ползване на архив от предаванията, както и за прехвърляне на такъв за външни клиенти и по организаторски договори.

Режисьори на ВСП – В звеното на щат има 6 Режисьори на ВСП, които работят по график в Студиата на БНТ и с ПТС. С оглед изпълнение на изискванията на режисьорите и спецификите на рубриката, за някои предавания се налага разпределение по двама режисьори на ВСП.

Звукорежисьори и музикални оформители – В звеното на щат има 12 Звукорежисьори и 3-ма Музикални оформители, които работят по график в Студията на БНТ, с ПТС, в монтажни станции AVID, монстудиата и тонкабините. След съкращаване на служителите от ОТК, се наложи да се разпределя ежедневно поне един дежурен звукорежисьор за проверка на качеството на звука на произвежданите вътрешни рубрики, филми и външни продукции.

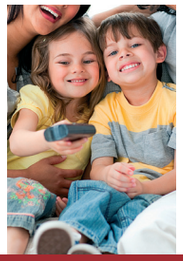

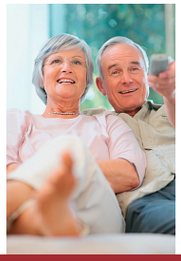

С оглед спецификите на студията и изискванията на екипите, се налага разпределение на двама-трима звукорежисьори за едно предаване/тъй като изпълняват функциите и на звукооператор/. В Студио 1 се разпределят винаги минимум 2-ма звукорежисьори.

Тенденцията за представяне на най-доброто от **ТВ ФОНДА** на БНТ ще продължи да нараства, особено след създаването и на нови тематични рубрики на БНТ. В тази връзка, основна цел за дейността на отдел „Фондови център“ към Дирекция „ТВ Производство“ е да продължи активната цифровизация на огромния филмов масив, както и на звукозаписите на БНТ, редакторски преглед на телевизионната продукция, категоризиране на фонд, създаване на база данни с информация за нейното съдържание, допълване на вече създадената база данни,

Приоритетно се обработва актуалната продукция на БНТ и застрашения от похабяване кино и видеоархив. Въведения в цифровата система архив нарасна на над 50 000 файла. Затвърди се тенденцията ползването на материали от стари носители да преминава през тяхното цифровизиране. Продължи процеса на създаване база от мета данни и нейното правилно структуриране. В същото време се извърши проверка и корекция на технически неправилно въведени в системата материали от първата година на нейното стартиране.

Основните насоки, по които продължаваме да работим активно са свързани с повишаването на квалификацията на служителите с оглед на ясните тенденции и перспективи, стоящи за решаване от екипите за производството. Днес, когато в повечето развити държави по света дигитална телевизия изцяло е заместила аналоговата, въпросът, който стои на дневен ред, вече не е свързан с отделните стандарти, а със съдържанието на телевизионния продукт. Възможностите, които предоставя дигиталният телевизионен сигнал, са много. Една от тях е свързана с компресията, позволяваща предаването на повече информация за единица време спрямо аналоговата телевизия. Друго голямо предимство на дигиталната телевизия е възможността за предоставяне на множество мултимедийни и интерактивни услуги. И именно поради универсалността на цифровия код, телевизионните програми и всички допълнителни услуги могат да бъдат предоставяни на зрителите в удобно за тях време и на множество различни устройства – телевизори, портативни тв приемници, мобилни телефони, компютри, ай падове, плейбук и т. н. Интерактивността, която дигиталната телевизия може да предостави, ще бъде един от основните фактори за развитието на телевизията в бъдеще, чрез комуникация в две основни направления:

- чрез промяна на телевизионния образ – чрез достъп до допълнителна информация, промяна на гледната точка на камерата или на самата камера, гледане на повече от един телевизионен образ или едновременното гледане на текст и образ,
- чрез осъществяване на обратна връзка с телевизионния оператор – например, за заявка на видео по поръчка, покупка на продукти, гласуване в различни телевизионни програми или викторини и т. н.

VI. ФИНАНСИРАНЕ НА БНТ. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

СУБСИДИЯ И СОБСТВЕНИ ПРИХОДИ

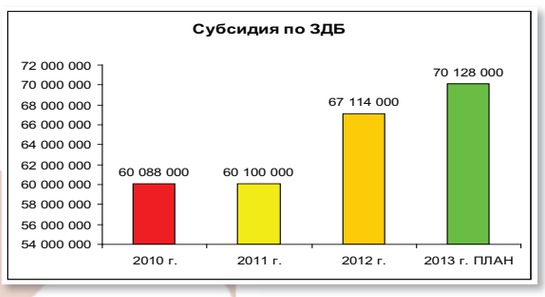

В условия на финансова криза и силна конкурентна среда мениджърският екип на БНТ съумя да изгради една ефективно работеща система, което не остана незабелязано. В името на положителното ѝ развитие, медията бе стимулирана в годините чрез увеличение на държавната субсидия за издръжка. Нейният размер обаче не създаде възможност за стабилизиране на цялостното финансиране на дейностите, особено що се отнася до необходимостта от погасяване на задължения от предходни години, обусловена от придържането към допустим размер на задължения, регламентиран със Закона за държавния бюджет за съответната година.

Именно поради недофинансирането на някои дейности за периода 2010–2012 г., на БНТ беше предоставена допълнителна субсидия.

Поради недостатъчното финансиране на БНТ от държавния бюджет, ръководният екип предприе мерки за повишаване размера на собствените приходи. Част от мерките са свързани с пакетно закупуване на рекламно време, промоционални отстъпки и бонуси, актуализиране на цените за реклама, въвеждане на продуктово позициониране във филмовите продукции на БНТ и по-ефективна ценова стратегия при ползване на архивния фонд. В резултат на предприетите мерки бе отчетен значителен ръст при изпълнение на собствените приходи, който за 2012 г. е с **1 828 716** лева над този от 2010 година. Положителната тенденция се запазва и през 2013 г.

Реализираните продажби през периода 2011–2013 г. са в няколко направления:

- Продажба на архивни кадри – множество продажби на новинарски архивни кадри както в България, така и в чужбина за включването им в документални филми или излъчване в телевизионни програми
- Продажба на права за тиражиране на DVD – отстъпени права за тиражиране на филмите, продуцирани или копродуцирани от БНТ – „Вангя“, „Емил Димитров“, „Незавършена история– опит за портрет“, „Страхотен ден – Антоново“, „Разследване“, „Малка нощна приказка“ и др.

В последната година бяха реализирани приходи от следните типове сделки:

- *Продажба на права за излъчване на материали*
- *Отстъпване на права за кинопрожекции*

Сключване на дистрибуторски договори (сериал „Под прикритие“ с New Films Intl, Motion Pictures – дистрибуторски договор за „Под прикритие“ за Испания и

Португалия, 10 Francs – дистрибуторски договор за цял свят за документалната поредица „Предисторията: Богове и поклонници“, Gonella Productions – дистрибуторски договор за цял свят за филма „Жълтото куче“)

В последните няколко години се наблюдава засилващ се интерес от страна на световно известни дистрибутори към включването на наши програми в техните каталози за продажба на програми. Вече има и реализирани сделки от тях.

- Отдаване на права за киноразпространение.
- За първи път в историята на БНТ наш филм /„Кораби старчета“/ ще бъде разпространяван в киносалоните на България и чужбина.
- Продажбите на собствена програма са част от вече създадения модел за допълнително финансиране, който не противоречи на обществената функция на БНТ, а подпомага създаването на нови, продаваеми качествени телевизионни продукти. Предвид именно обществената функция на БНТ и наложените ѝ от този факт ограничения, през разглеждания период БНТ следваше стратегията за увеличаване на приходите, която е съсредоточена в посока на:
    - привличане на лоялна зрителска аудитория чрез сегментиране на предавания по часови пояси
    - дългосрочно и логично планиране на авторекламни спотове
    - обвързване на всяко едно вътрешно или външно предаване с постигане на очакван рейтинг
    - експлоатация на емблематичните предавания и лица на БНТ
    - предвиждане на маркетингов бюджет и стратегия за рекламиране извън ефира на БНТ
    - приемане на дългосрочна и гъвкава ценова политика

Увеличението на приходите е резултат от цялостната политика на БНТ. За да има положителни финансови резултати, медията трябва да отговаря адекватно на пазарната ситуация, както и да пази имиджа на независима, чиста и актуална телевизия.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ СПОСОБИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

През 2012 г. Българската национална телевизия премина успешно процеса по акредитация и получи статут на допустим бенефициент и по схемите, управлявани от Генерална дирекция „Комуникации“ на Европейската комисия. Това дава право през настоящата година да бъде подготвено проектно предложение и получено финансиране за провеждане на комуникационна кампания във връзка с популяризацията на дейностите и ролята на Европейския парламент.

Във връзка с процеса по разработване на новото поколение Оперативни програми, финансирани от структурните фондове на ЕС, БНТ отправи мотивирано предложение до МИЕТ и Министъра по управлението на европейските фондове за включване на телевизията като допустим бенефициент за усвояване на средства през периода 2014-2020 г. Получен е отговор от страна на МИЕТ, че предложенията на БНТ ще бъдат обсъдени и при възможност взети предвид при разработването на новата оперативна програма, управлявана от МИЕТ.

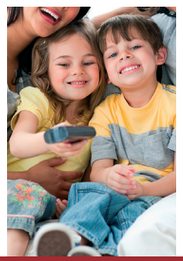

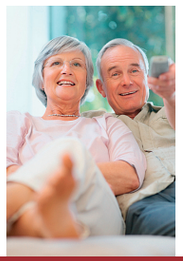

ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ НА ПРЕДАВАНИЯ И ДЕЙНОСТИ

През периода 2010-2013 бе усъвършенстван създаденият вече модел за привличане на допълнително финансиране, което не противоречи на обществената функция на медията и подпомага създаването на качествен телевизионен продукт. Основните източници на такива приходи бяха свързани със сътрудничество при създаването на съвместни предавания с държавни институции, разработването и изпълнението на проекти, както и по линия на популяризирането на програмите, финансирани от структурните фондове на ЕС в България.

Създаване на съвместни продукции на обща стойност 176 416 лв.

През периода БНТ разработи и излъчва серия от образователни предавания съвместно с Министерство на образованието, младежта и науката – „Опознай България“, „Аз уча български“ и „Бърколино“ като общата стойност на финансирането от страна на МОМН възлиза на **176 416.00 лв**.

Проектна дейност – привлечено външно финансиране на обща стойност 1 252 937 лв.

БНТ кандидатства по проект „Енергийно ефективни мерки в обществени сгради“ по Международен фонд „Козлодуй“. Проектното предложение за „Техническа и административна сграда на БНТ“ е одобрено за финансиране в размер на 220 590.58 Евро /**431 437.67 лева**/. Със средствата отпуснати от Фонд Козлодуй ще бъде извършено саниране с цел подобряване на енергийната ефективност на сградата на БНТ. Проектът се вписа в общата стратегия на ръководството на Националната телевизия за намаляване на разходите, свързани с поддръжката на сградния фонд и свързаното с това оптимизиране на бюджета на БНТ. Изпълнението предстои в периода 01.07 – 31.08. 2013 г.,

През 2011 и 2012 г. бе реализиран проект с подкрепата на Фондация Америка за България за създаване на серия от документални филми „Светът на живо“. Общият размер на финансирането получено от Фондацията възлиза на **500 500 лв.** като резултат бяха създадени и излъчени 22 документални филма,

През 2013 г. е в процес на реализация проект с подкрепата на Фондация Америка за България за създаване на 4 документални филма на тема „Парламентарни избори 2013 г.“. Общият размер на планираното финансиране от Фондацията възлиза на **65 000 лв**.,

С подкрепата на Фондация Кредо Бонум от април 2012 г. се излъчва поредица от 240 кратки телевизионни форми на екологични теми „Зелена светлина: на фокус“ Общият размер на бюджета за изпълнение на този проект възлиза на **146 000 лв.**,

През 2012 г. БНТ кандидатства и по мерките, свързани с Комуникационната стратегия на Република България за Европейския съюз. Проектът е реализиран на обща стойност **80 000 лв.** Създаден е Интернет сайт „Европейска година на гражданите“, филм посветен на участието на Р България в процеса на взимане на решения в Европейския съюз и репортажи,

През 2013 г. по Комуникационната стратегия на Република България за Европейския съюз, БНТ е медиен партньор в провеждането на мащабна национална комуникационна кампания „2013 – Европейска година на гражданите“, като поддържа Интернет страница „Европейска година на гражданите“ на която да се публикуват всички материали. Изработен е 27 минутен документален филм за българските евреи в Тел Авив, чиито семейства са били спасени по време на холокоста. Проектът е на стойност **30 000 лв.**,

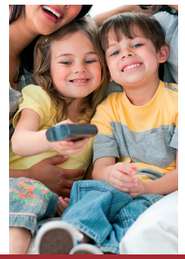

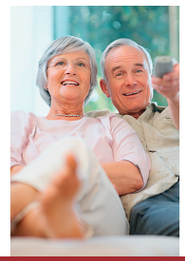

Популяризиране на програмите, финансирани от структурните фондове на ЕС и Програмата за развитие на селските райони – привлечено външно финансиране на обща стойност 2 124 464 лв.

За отчетния период БНТ изпълнява договори в тази насока, свързани с изработването и излъчването по БНТ 1, БНТ 2 и БНТ Свят на репортажи, специализирани рубрики и рекламни клипове във връзка с популяризирането на следните програми:

- **Програма за развитие на селските райони** – сключени са три договора на обща стойност **599 960.00 лв.**, които са в процес на изпълнение през 2013 г.,
- **Програма за развитие на селските райони** – сключени и изпълнени през 2011 и 2012 г. два договора за създаване на 70 броя специализирани рубрики в предаването „Бразди“ на обща стойност **119 990 лв.**,
- **Програма за развитие на селските райони** – сключен и изпълнен договор през последното тримесечие на 2010 г. за създаването на 10 специализирани рубрики за популяризиране на ПРСР в предаването „И ние го можем“ на обща стойност **50 000 лв.**,
- **Оперативна програма „Околна среда“** – сключени и изпълнени са три договора на стойност **355 260.15 лв**.
- **Оперативна програма „Регионално развитие“** – сключени са два договора на обща стойност **285 610.11 лв**.
- **Оперативна програма „Транспорт“** – сключен и изпълнен е договор на стойност **250 160.00 лв**.
- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“** – сключени и изпълнени два договора на стойност **455 784.00 лв**.
- В допълнение бе сключени и реализиран договор с Община Балчик за разработване на видеоклип по ОПРР на стойност **7 700.00 лв**.

През 2013 г. екипът на БНТ съсредоточи усилията си в разширяването на тази дейност, както и за подобряване на координацията между отделните звена в телевизията за нейното качествено и навременно изпълнение.

VII. АНТИКРИЗИСНИ МЕРКИ И ГАРАНТИРАНЕ НА ПРИХОДИТЕ

С последователната си търговска политика и адекватна реакция спрямо конкурентния медиен пазар, Българската национална телевизия запази и развиха партньорските си взаимоотношения с най-големите медийни и рекламни агенции, което доведе и до последователно увеличаване на запълняемостта на рекламното време в прайм тайм и извън прайм тайм.

Дългогодишните ни партньори традиционно продължиха да рекламират продуктите си в прайм тайм и в най-силните ни предавания.

Може да се забележи трайна тенденция по отношение повишаване на средната запълняемост на рекламните блокове, с чувствителна разлика между 2011 и 2012 г. в частта извън прайм тайм.

Поради дефицита в бюджета за придобиване на права за излъчване на някои събития (най-вече спортни и културни), те биват придобивани срещу рекламно време. Придобитото по този начин рекламно време (най-вече спонсорски застави) допълва общото рекламно време и приходния бюджет, но не чрез касово изпълнение на приходите. Стремейки се към ограничаването му, през периода БНТ положи усилия за по-ефективно договаряне и като резултат може да се види общо понижение на обема на бартерите през последната година, най-ясно изразено през

последната година.

Обратна връзка от аудиторията

От началото на 2013 г. БНТ започна регулярно да провежда онлайн анкети, целящи проучване нагласите и очакванията на зрителите, но така също и разкриване на допълнителна информация за тях (разширен демографски профил, потребителски интереси и др.), която да бъде използвана в процеса по търговския маркетинг на БНТ.

Изпълнение на разходите

Планирането и управлението на финансовите ресурси като цялостен процес интегриран в дейността на БНТ осигури постигането на икономично, ефикасно и ефективно разходване на бюджетните средства в съответствие с действащите правила и норми.

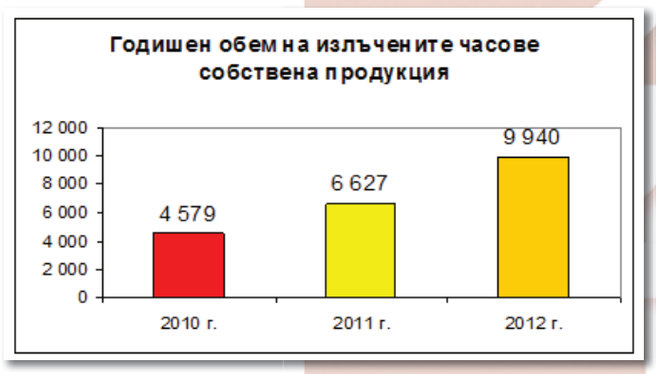

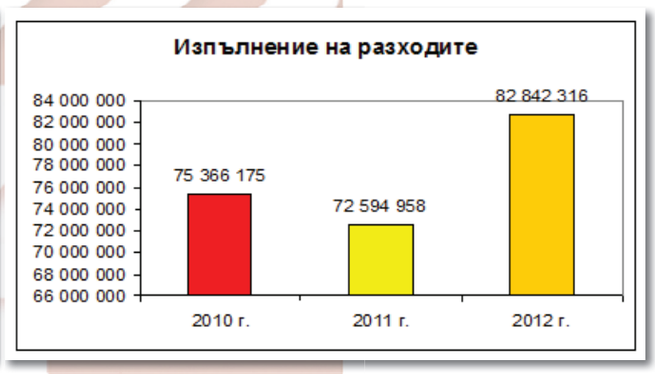

Решително бяха ограничени командировките в чужбина. Акцентът беше поставен върху малки престои с голям резултат. В дирекция „Информация“, която е гръбнакът на БНТ бяха рязко намалени възнагражденията на наеманите външни сътрудници. Замразени бяха някои дългосрочни проекти, свързани с разходи.

Направени средни преки разходи за 1 час собствена програма на БНТ за следните години:

2010 г. – 1 113.00 лева / час

2011 г. – 811.00 лева / час

2012 г. – 544.00 лева / час

Със стартирането на новия телевизионен канал БНТ 2 обема на часовете излъчвана програма е увеличен с **5 936 часа за 2012 г.** спрямо същия период на 2010 г. Увеличението на часовете програма е финансирано изцяло от собствени приходи.

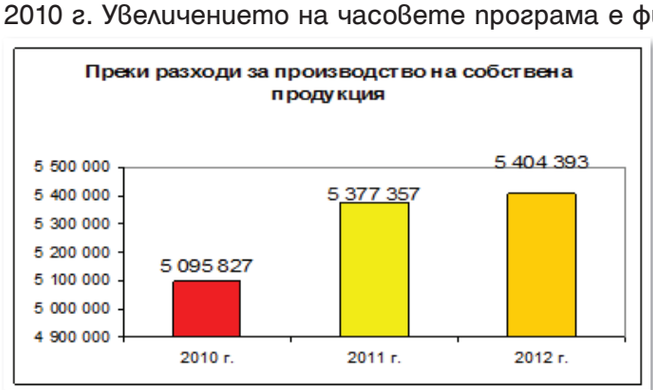

Висок относителен дял в общия обем на излъчваната програма е оригиналната собствена продукция на БНТ, чийто относителен дял по години е **за 2010 г. – 15,68%, за 2011 г. – 22,70% и за 2012 г. – 28,29%**. От изнесените данни е видно, че с оглед увеличаване на пазарния дял, нарастването на популярността, изпълнението на обществената си функция и запазване интереса на зрителите, БНТ е уве-

личила оригиналната собствена продукция за 2012 г. с 5 361 часа. спрямо същия период на 2010 г.

Анализът на изнесените по долу данни отчита, че при **минимално увеличение от 6,05% на преките разходи за производство на телевизионна програма е реализирано увеличение на часовете собствена продукция с 117,08% за 2012 г. спрямо 2010 г.** Постигнатите резултати се дължат на въвеждане на продуцентския принцип на работа и новата структурна схема, които осигуриха една по-голяма журналистическа независимост, предприемчивост, конкурентоспособност и иновативност от една страна и от друга страна, оптимизацията на бюджетите на продуцентските центрове и направления в БНТ. Провеждайки политика на пазарно присъствие и при прилагане на продуцентския принцип на работа БНТ фокусира усилията си върху разработването на нови актуални рубрики и предавания, които да достигнат до по широк кръг зрители.

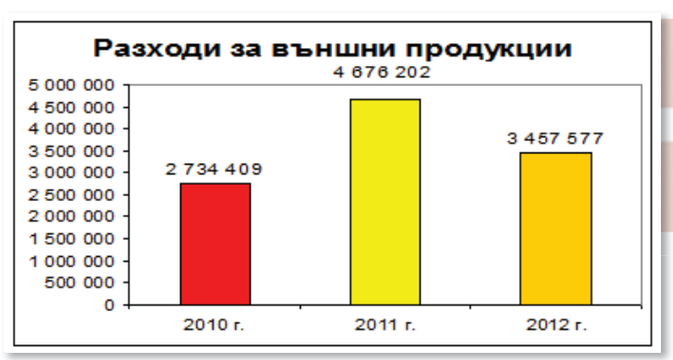

В съответствие с изискванията на ЗРТ чл. 19 а, ал. 2 Българска национална телевизия предоставя програмно време на независими продуценти за създаване и излъчване на рейтингови продукции. В тази връзка ръководния екип на БНТ предприе мерки за увеличаване на годишния обем на външните продукции, които със своето жанрово разнообразие да задоволят потребностите на по-широк кръг зрители.

Нуждата от погасяване на голяма част от натрупаните задължения на БНТ от предходни години, наложи през 2012 г. да се предприемат действия за редуциране на цените на продукциите, създадени от независими български продуценти в размер от 10% до 30%, като намалението на цените не доведе до нарушение на качеството на създадената продукция и не доведе до значително намаляване на програмното време спрямо 2011 г.

Съгласно разпоредбата на чл.71 т.2 от Закона за радиото и телевизията БНТ е задължена да заделя 10 на сто от размера на предоставената и държавната субсидия за създаване и подпомагане на българското филмово творчество. За периода 2010–2012 г. по отчетни данни са разходвани средства по години, както следва:

Разходваните средства са разпределени в три основни направления външно филмопроизводство, вътрешно филмопроизводство и други разходи по филмопроизводство.

В резултат на правилно водената финансова политика от мениджърския екип на БНТ събираемостта на вземанията от клиенти е увеличена, предвид което несъбраните вземания за 2012 г. са в размер на 1 683 хил. лв.

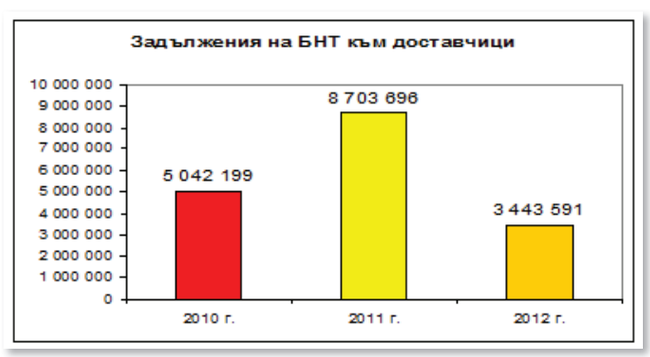

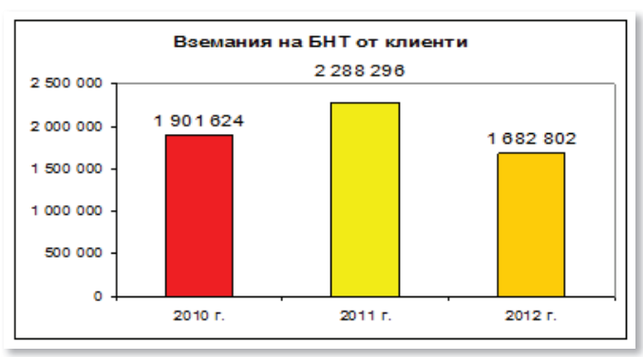

Неразплатените задължения за посочения отчетен период са основно от неразплатени суми към БТК за такси за излъчване на телевизионната програма, които за 2010 г. са 3 693 хил. лв. и за 2011 г. са 8 058 хил. лв. За 2012 г. задълженията на БНТ към БТК са погасени и към края на периода няма неразплатени задължения за разпространение на телевизионната програма. Тенденция за намаление е отчетена през 2012 г., като техния размер от **3 444 хил. лв.** са текущи задължения за отстъпени права за чужди филми и програми и външни продукции, които са погасени през следващ отчетен период. В края на 2012 г. БНТ е с неразплатени задължения, далеч под законовата възможност от **7 000 хил. лв., съгласно чл.17, ал.1 от ЗДБРБ за 2012 г.**

ФИНАНСОВИ АСПЕКТИ НА ОПТИМИЗАЦИЯТА НА ПЕРСОНАЛА

Една от решителните стъпки на ръководния екип на БНТ в изпълнение на стратегическите и цели бе проведената структурна реформа, в резултат на която бе оптимизирана структурата на персонала с над 20 на сто и бяха създадени условия за внедряване на нови нагласи и знания за бъдещото развитие на медията. В тази връзка бяха въведени нови политики и практики, свързани с човешките ресурси, с правата, задълженията, отговорностите и квалификацията на служителите. Актуализирани бяха Вътрешните правила за дейността и организацията на управлението на човешките ресурси и квалификацията на кадрите в БНТ. Въведени бяха нови правила за подбор и назначаване на персонала. Приети бяха нови правила за оценяване на трудовото изпълнение на служителите в БНТ, както и Система за оценка на изпълнението. Във връзка с проведените структурни реформи бяха актуализирани длъжностните характеристики и се въведоха атестационни форми за всички служителите.

Актуализирани са Вътрешните правила за дейността на дирекция „Програма БНТ 1“, Правилата за структурата и дейността на дирекция „Телевизионно производство, Правилата за структурата и организацията на дейността на дирекция „Техника и технологии“, Правилника за дейността на дирекция „Правна“. Приети са Вътрешни правила за дейността по защита на стратегическите обекти и стратегическите зони в БНТ, Вътрешни правила за работа с класифицирана информация. Утвърден е нов Правилник за организацията и дейността на сектор „Сигурност и ОМП“.

Оптимизиран е срокът за обработка на постъпилата документална информация, с което се постига намаляване на риска от нарушаване на работния цикъл свързан със спецификата на телевизионната дейност. Извършената оценка на риска наложи актуализация на действащите рискове в риск регистрите, както и въвеждането на нови, с оглед получаване на разумна увереност за постигане на целите и изпълнение на задачите.

С нови правила са актуализирани процедурите по разрешаване одобряване и оторизиране на дейността свързана с организацията на бюджетния процес. Актуализирани са правилата за структурата и организацията на дирекция „Финансово-стопанска“ /ФСД/, Правилата за документооборота и организация на инвентаризациите. Утвърдени са нови вътрешни правила за

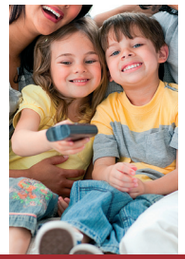

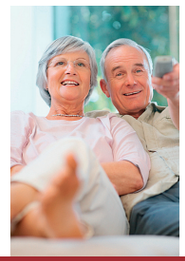

осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и/или извършване на разход в БНТ, където ясно са регламентирани и функциите на длъжността финансов контрольор. Изготвен е нов Колективен трудов договор, нови Правила за дейността и организацията на управлението на човешките ресурси и квалификация на кадрите в БНТ. Утвърдени са Правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризъм на БНТ, като възложител на обществени поръчки.

Извършената оптимизация през 2011 г. на структурата и числеността на персонала даде възможност през 2013 г. за увеличение на работните заплати с **5 на сто.**

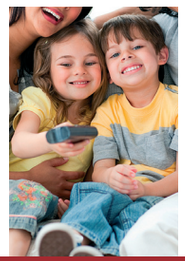

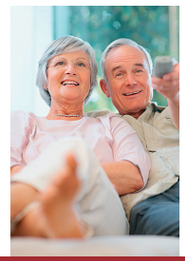

ПРИЕТИ ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ

- *С Решение по т.4 от Протокол № 45 от заседание на Управителния съвет на БНТ, проведено на 21.08.2012 г. са утвърдени **„Правила за организация на бюджетния процес в БНТ“** в сила от 01.09.2012 г.,*
- *С Решение по т.18 от Протокол № 40 от заседание на Управителния съвет на БНТ, проведено на 27.07.2012 г. са утвърдени **„Правила за структурата и организацията на Дирекция „Финансово-стопанска“** в сила от 01.09.2012 г.,*
- *С Решение по т.18 от Протокол № 40 от заседание на Управителния съвет на БНТ, проведено на 27.07.2012 г. са утвърдени **„Правила за документооборота в Дирекция „Финансово-стопанска“** в сила от 01.09.2012 г.,*
- *С Решение по т.25 от Протокол № 22 от заседание на Управителния съвет на БНТ, проведено на 19.04.2012 г. са утвърдени **„Правила за оценяване на трудовото изпълнение на служителите в БНТ“** в сила от 01.05.2012 г.,*
- *С Решение по т.24 от Протокол № 22 от заседание на Управителния съвет на БНТ, проведено на 19.04.2012 г. са утвърдени **„Вътрешни правила за работна заплата в БНТ“** в сила от 01.05.2012 г.,*
- *С Решение по т.28 от Протокол № 73 от заседание на Управителния съвет на БНТ, проведено на 13.12.2012 г. са утвърдени **„Правила за организация на инвентаризациите в БНТ“** в сила от 01.01.2013 г.*
- *С Решение по т.10 от Протокол № 17 от заседание на Управителния съвет на БНТ, проведено на 13.03.2013 г. са приети **„Вътрешни правила на съвместна дейност между „Финансово-стопанска“** дирекция и **„Търговска дирекция“**.*
- *С Решение по т.10 от Протокол № 30 от заседание проведено на 17.05.2012 г. са утвърдени **„Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и/или извършване на разход в БНТ“** в сила от 01.09.2012 г. С тези правила се регламентират правата и задълженията на длъжностните лица за осъществяване на предварителен контрол, съгласно изискванията на чл.13, ал.3, т.5 от ЗФУКПС.*
- *Със Заповед № 607/30.11.2012 г. е утвърдена* **Счетоводна политика на БНТ в сила от 01.01.2012 г.**

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

В началото на периода бе създаден отдел „Обществени поръчки“ към Дирекция „Финансово–стопанска“, като по този начин значително се подобри работата на БНТ като възложител на обществени поръчки. На тази база беше подменен сериозен обем телевизионна техника. В съответствие с плана за развитие на БНТ, през 2013 г. бяха инициирани обществени поръчки, които след изпълнението им ще доведат до поетапно преминаване на програмите на БНТ към HD формат.

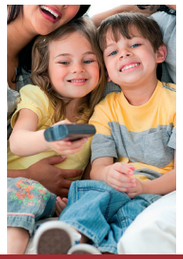

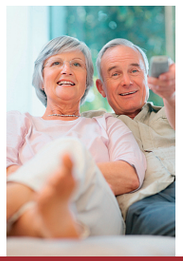

СКЛЮЧЕНИ ДОГОВОРИ

- *За 2010 г. – 3 договора по Закона за обществените поръчки и 1 договор по Наредба за възлагане на малки обществени поръчки,*
- *За 2011 г. – 16 броя договори по Закона за обществените поръчки, 27 договора на база сключени рамкови споразумения, 8 договора по Наредба за възлагане на малки обществени поръчки и 17 броя договори по чл. 2 от Наредба за възлагане на малки обществени поръчки,*
- *За 2012 г. – 30 броя договори по Закона за обществените поръчки, 61 договора на база сключени рамкови споразумения, 5 договора по Наредба за възлагане на малки обществени поръчки, 11 броя договори по чл. 2 от Наредба за възлагане на малки обществени поръчки и 16 броя договори след проведени публични покани по реда на глава „8а“ от ЗОП,*
- *За 2013 г. – 4 броя договори по Закона за обществените поръчки, 20 договора на база сключени рамкови споразумения и 7 броя договори след проведени публични покани по реда на глава „8а“ от ЗОП,*

АНТИКРИЗИСНИ МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО НА СОБСТВЕНОСТТА

С цел ефективно управление на предоставените сгради на БНТ и реализиране на приходи от отдаване под наем са проведени търгове за отдаване под наем на Ресторант в РТВЦ Пловдив, част от помещение за инсталиране на вендинг автомати в РТВЦ Русе, стол за хранене в административната сграда на ул. Сан Стефано № 29, стол за хранене в НРТЦ, покривно пространство, част от фасади и помещения в сутерена на сградата на БНТ, на ул. „Сан Стефано“ № 29 за монтиране на антени, комуникационен шкаф и кабелни трасета.

През периода 2011 – 2013 г. бяха ремонтирани основно входно стълбище на Административно диспечерски блок, покривната хидроизолация на Склад за съхранение на техника за външни телевизионни предавания в НРТЦ, площадковия водопровод в двора на НРТЦ, климатичната и осветителна инсталации в News room на БНТ, модернизиране на системите за контрол на достъп и телевизионно видеонаблюдение в сградите на БНТ – ул. Сан Стефано № 29 и САБ, НРТЦ, студия № 6, 3 и 5 в технологичен комплекс „Тулово“. В изпълнение е интериорен проект на общи части в Административна и Техническа сграда на БНТ (коридори студиен комплекс, приемна Студио 5, коридор към кафе).

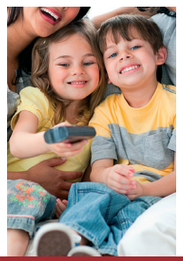

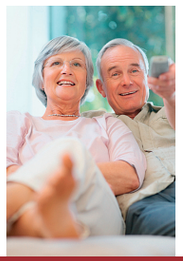

ЕФЕКТИ ОТ НАПРАВЕНИ ПРЕДОГОВАРЯНИЯ И РЕКОНСТРУКЦИИ

- *Предоговорени са цените на таксите за излъчване и разпространение на телевизионните програмите на БНТ, вкл. и за РТВЦ, в сила от 01.01.2011 г. като ефектът е месечно намаление от **32 на сто**.,*
- *Подменен бе част от площадковия водопровод в двора на НРТЦ, с което разходите за вода се намалиха **с 300%,***
- *Подписан бе нов договор за извозване на битови отпадъци за НРТЦ, с който разходите за 2013 г. са намалени **с 33%,***
- *Предоговорени бяха условията по договора за почистване на сградния фонд на БНТ с фирма „Василка София“ ЕООД, а впоследствие бе избран нов доставчик на тази услуга с по изгодни за БНТ цени. Общото намаление на разходите на БНТ на годишна база за 2011 г. е в размер на **78,6 хил.лв**.,*
- *Предоговорени бяха условията по договор с Мобилтел ЕАД за предоставяне на GPS– услуги, постигнато бе намаление на месечната такса за GPS– услуга за една кола от 30 лв./бр. на 1,2 лв./бр. с вкл. ДДС, или намаление в размер на **96 на сто**. Общият ефект от намалението на цените на годишна база бе в размер на **43,9 хил.лв**.,*
- *Проведено бе предоговаряне на цените за фиксирана и мобилна телефония с операторите предоставящи услугата. Анексирани са договорите с Мобилтел АД и Вивaком за фиксирана и мобилна телефония, като общият ефект на намаление на разходите на годишна база е в размер на **49,5 хил.лв.***
- *След проведена процедура по ЗОП за избор на доставчик на гориво за отопление и за горива за МПС на БНТ бе постигнат ефект на намаление на разходите на годишна база в размер на **10,9 хил.лв**. и допълнително **27,5 хил.лв**. от премахнати комисионни,*
- *След проведена процедура по ЗОП за избор на застрахователна компания за застраховане на движимото и недвижимото имущество на БНТ бе постигнато намаление на разходите за застраховане в размер на **28,8 хил.лв**. на годишна база,*

VIII. ФОРМИ И МЕХАНИЗМИ ЗА КОНТРОЛ

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

За тригодишния период в БНТ бе разработена стратегия за управление на риска в съответствие със стратегическите и оперативни цели на медията като обществен телевизионен оператор. Въвеждането на ефективен, сложен, комплексен и продължителен процес по управление на риска, позволи да бъдат анализирани стратегическите и оперативни цели и свързаните с тях дейности и процеси. Създаден бе Риск-регистър, с информация за идентифицираните рискове, оценка за тяхното влияние и вероятност, предприети действия за тяхното ограничаване, срокове за изпълнение отговорни длъжностни лица за тяхното изпълнение. Контролните дейности, целящи намаляване на риска, се анализират и актуализират веднъж годишно. С оглед спазване на принципите за икономичност, ефективност и ефикасност ежеседмично.

МЕРКИ, НАСОЧЕНИ КЪМ ПОВЕЧЕ ПРОЗРАЧНОСТ И ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ РЕД

Организационната структура на БНТ бе актуализирана и съобразена с целите и нормативно определените функции на телевизията. Разработени бяха ясни правила регламентиращи дейността на всички структурни единици в БНТ. Същите бяха публикувани на Интернет страница на БНТ и са достъпни за всички служители на медията. Вътрешно информационният портал осигурява достъп на служителите до вътрешноведомствената нормативна уредба. Предоставена е информация за международната дейност, социалната политика, решенията на Управителния съвет на БНТ, публикува се ежедневно информация за плащанията в Системата за Електронни Бюджетни РАзплащания /СЕБРА/. Внедрен е форум за вътрешна комуникация. Информационният масив на Интернет портала на БНТ се разраства непрекъснато и дава възможност за по-голяма ефективност, публичност и прозрачност.

Изградена е стабилна и ефективна информационна система, даваща възможност за своевременно получаване на информация за финансовото състояние на БНТ. В Правилника за структурата и организацията на дейността на БНТ са определени: разделянето на отговорностите в администрацията, вътрешният ред, регламентиращ достъпа на служители в съответствие с нивото им на компетентност до информационната система и документи, реда за съхранение, ползване и архивиране на документите.

КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА БНТ – ВЪТРЕШЕН И ВЪНШЕН. РЕЗУЛТАТИ

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

През визирания период и във връзка с изпълнение на законовите изисквания се предприеха категорични мерки за укрепване на дейността по вътрешен одит както по отношение на статута на звеното, така и за укрепване на административния капацитет. В съответствие с чл. 10, ал. 1, чл. 12, ал. 1, т. 4 и чл. 21, ал. 4 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) Управителният съвет на БНТ прие и утвърди нова структура на дирекция „Вътрешен одит“ и нови длъжностни характеристики на служителите, като дирекцията е на пряко подчинение на генералния директор на БНТ. Към настоящия момент щатната численост на дирекци-

ята е изцяло запълнена. Ръководството на БНТ показа много добро разбиране за дейността по вътрешен одит и подкрепяше изцяло усилията на дирекцията за утвърждаване на тази функция. Това допринесе вътрешният одит да се превърне в **действен и полезен за БНТ инструмент** за предоставяне на услуги за даване на увереност и консултиране по отношение на структурирането и ефективността на процесите на управление, вътрешен контрол и управление на риска.

Вътрешният одит отдели специално внимание на одитните единици (структурни звена – дирекции/отдели или процеси) като в изготвените планове бяха използвани различни рискови фактори за оценката им. Преди изготвяне на Стратегическия и Годишните планове дирекцията отправяше писмени запитвания към ръководните лица, отговорни за управление на структурните звена относно действащите системи за финансово управление и контрол (СФУК), вътрешни правила, както и за техните виждания за извършване на конкретни одитни ангажименти. По този начин ръководителите на отделните структури имаха възможност от една страна да насочат вниманието на одита към дейности в които имат нужда от консултиране, а от друга страна да получат независима и обективна оценка относно функционирането на системите или процесите, както и изпълнението на конкретни задачи в структурното звено, което ръководят. Вътрешният одит прилагаше утвърдена стратегия за одитиране на високо, средно и ниско рисковите одитни единици.

Ползите от вътрешния одит се изразяват и в дадените независими оценки относно правилното или неправилно протичане на процеси, функционирането на системи или изпълнението на конкретни проекти/операции при управлението в БНТ, което допринесе за подобряване на дейността и постигане на целите поставени пред медията. В своите доклади, вътрешният одит посочваше установените пропуски, слабости и недостатъци, като правеше и анализ на причините за допускането им. Идентифицираха се и възможностите за оптимизиране изпълнението на задачите чрез даване на конкретни препоръки за подобряване на дейностите/процесите в БНТ. Вътрешните одитори дадоха обективна оценка на ключови процеси относно надеждността на изградените системи, наличието на грешки/пропуски и евентуални действия, които следва да предприеме ръководството на структурното звено за отстраняването им, минимизиране на рисковете до приемливо ниво при отчитане на съотношението ползи/разходи, както и възможни действия за повишаване на ефективността и ефикасността от функционирането на изградените системи. Ръководството получи увереност относно надеждността на контролните механизми, които са въведени в организацията, за да се минимизират рисковете от неправомерно разходване на средства и неефективно усвояване на ресурсите.

Ползите от извършването на одити се изразяват и в даване на оценка относно надеждността, ефективността и ефикасността на системите преди извършване на одити от страна на външни контролни органи. По този начин ръководството на БНТ отстрани констатираните от вътрешния одит пропуски на системите за да избегне и да минимизира риска от налагане на санкции при наличие на системни грешки.

Друг аспект по отношение на ползите от вътрешния одит бе проследяването на изпълнението на препоръките дадени от вътрешни и външни одитори и други контролни органи. Конкретните ползи се изразяваха в оценка на адекватността и навременността на предприетите

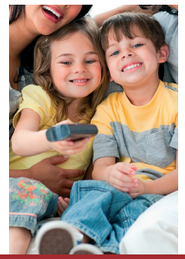

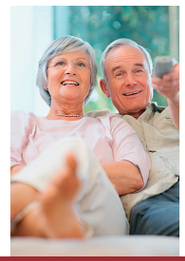

действия и оценка на ефекта от изпълнението им.

Чрез одитни ангажименти за консултиране вътрешния одит даде мнения, становища, консултации и др. по разработени нови вътрешни правила, длъжностни характеристики и др., като същите се взеха предвид от ръководството на БНТ.

Резултатите от извършваното текущо наблюдение (надзор) съгласно утвърдената Програма за осигуряване на качеството и за усъвършенстване на вътрешния одит в БНТ показаха адекватно изпълнение през периода на всички въведени процедури, с които се осигурява качественото и ефективно изпълнение на дейността по вътрешен одит в БНТ. Оценките на ръководителите или на други ключови участници в одитираните дейности/процеси, дадени във формуляри за обратна връзка при всеки одитен ангажимент потвърждаваха ползите от одитната дейност за подобряване на ефективността и ефикасността на одитираните области, както и добрите професионални и комуникативни умения на одиторите.

На основание чл. 29, ал. 1 и 3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор и във връзка с чл. 4, ал. 2, т. 1 чл. 5-б от Наредба № 1 от 17 януари 2011 г. за условията, реда и начина за извършване на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност, беше извършена външна оценка на качеството на одитната дейност в БНТ от квалифициран независим оценител, като изводът от нея е **„работи в съответствие“**. Тази оценка показва, че дейността на дирекция „Вътрешен одит“ отговаря напълно на изискванията на Закона за вътрешен одит в публични сектор, Етичния кодекс на вътрешните одитори и Стандартите за вътрешен одит в публичния сектор. Квалифицираният независим оценител даде 6 препоръки за подобряване на одитната дейност, за които беше утвърден план за действие и същите към 31.01.2012 г. бяха изпълнени.

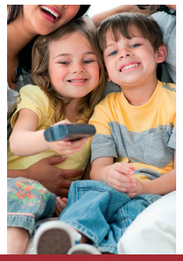

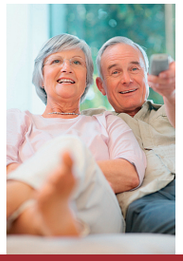

РЕЗУЛТАТИ

За отчетния период дирекция „Вътрешен одит“ извърши общо 68 броя одитни ангажименти, като резултатите от тях са отразени в одитни доклади, становища и др., *в т. ч.:*

- *16 броя одитни ангажименти за даване на увереност, като един от тях е в процес на изпълнение и все още не е окончателно завършен,*
- *23 броя официални одитни ангажименти за консултиране,*
- *29 броя неофициални одитни ангажименти за консултиране.*

В резултат на извършените одитни ангажименти:

- *одиторите са съставили общо 185 констатации,*
- *за констатираните слабости, пропуски и недостатъци са дадени общо 113 броя препоръки,*
- *всички дадени препоръки са приети от ръководството на БНТ и за тях са утвърдени планове за действие за изпълнението им, като са посочени ответни действия, срокове и отговорни длъжностни лица,*
- *проверени са общо 89 препоръки, в т.ч. 78 препоръки по доклади на вътрешния одит и 11 по доклади на Сметната палата, като резултатите от тях са отразени в доклади,*
- *по всички проверени препоръки са предприети действия от съответните длъжностни лица, като по-голямата част от препоръките са окончателно изпълнени,*
- *създадени са Регистър за препоръките дадени при одитни ангажименти за даване на увереност и Регистър на неофициалните одитни ангажименти за консултиране.*

Съобразно изискванията на ЗВОПС е осигурена функционална и организационна независимост на дирекция „Вътрешен одит“ при планиране, извършване и докладване на резултатите, без поемане на управленска и оперативна отговорност за процесите в БНТ. Вътрешните одитори не са изпълнявали други функции и дейности, различни от дейността по вътрешен одит и не са имали правомощия и отговорности за дейностите, които са одитирали.

Одитните ангажименти са извършени в съответствие с планирания обхват и при адекватно одитно покритие, което осигурява възможност за изразяването на разумна увереност относно процесите за управление на риска и контрола в БНТ.

Извършените одити включиха всички съществени дейности/процеси в БНТ: обществени поръчки, управление на човешките ресурси, филмопроизводство, формиране и изплащане на възнаграждения по извънтрудови правоотношения, процеса на провеждане, изплащане, отчитане и контрол на командировките в страната и чужбина, процеса по оценяване на трудовото изпълнение и изплатените средства за допълнително месечно материално стимулиране и целеви награди на служителите в БНТ и др. Проверено беше и състоянието на вътрешния контрол в основни структурни звена в БНТ: Търговска дирекция, Административна дирекция, дирекция „Публични комуникации“, СТФ „Екран“, Печатна база, ТВ Фонд, Творчески дом на БНТ-Пампорово и др.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМИРАНОСТ НА РЪКОВОДСТВОТО НА БНТ И ПРОЗРАЧНОСТ ПРИ ДОКЛАДВАНЕ НА ОДИТНАТА ДЕЙНОСТ

- *всички предварителни одитни доклади са връчвани своевременно на ръководителите на одитираните структури за изразяване на становища,*
- *окончателните одитни доклади, плановете за действие за изпълнение на препоръките дадени в ангажиментите за увереност, становищата от официалните одитни ангажименти за консултиране, както и докладите за изпълнение на препоръките са представяни своевременно на генералния директор и Управителния съвет,*
- *регулярно са изготвяни и представяни на генералния директор шестмесечни отчети за дейността на дирекцията във връзка с отчетите за дейността на БНТ пред СЕМ, както и междинни (шестмесечни) доклади по ЗВОПС,*
- *годишните доклади за дейността на дирекция „Вътрешен одит“ за 2010 г., 2011 г. и 2012 г. са изготвяни и представяни своевременно на генералния директор на БНТ и на Управителния съвет,*
- *в регламентирания срок по ЗВОПС годишните доклади и обобщената информация (Анекс 1) за дейността по вътрешен одит в БНТ са изпращани на министъра на финансите,*
- *на вътрешната информационна страница на БНТ са публикувани Статута на дирекцията, всички утвърдени планове за действие за изпълнение на препоръките и др. документи свързани с дейността на дирекцията,*
- *дирекцията изпълняваше стриктно задълженията си за даване на становища за състоянието на системите за финансово управление и контрол в БНТ, които са част от годишните доклади за състоянието на СФУК за 2010 г., 2011 г. и 2012 г., представени в законовия срок на министъра на финансите.*

ОДИТИ НА СМЕТНА ПАЛАТА – РЕЗУЛТАТИ

I. Извършен бе одит за съответствие при финансовото управление на БНТ за периода от 01.01.2009 г. до 31.12.2010 г.

Задълбочената работа на одитния екип показа области и процеси в БНТ, които се нуждаят от допълнителни действия с цел подобряване на системите за финансово управление и контрол.

В изготвения одитен доклад № 0200001411 са изведени конкретни препоръки. Сметна палата със Заповед № ОД-2-ПК-092 от 12.11.2012 г. е осъществила последваща проверка за изпълнението на препоръките. ***Към момента дадените препоръки са изпълнени.***

II. Одит и заверка на Годишния финансов отчет за 2010 г. на БНТ на основание чл.53, ал.1 от Закона за Сметна палата, програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2011 г. и в изпълнение на Заповед № ОД – 1 – ФО – 086 от 16.05.2011 г.

*Съгласно становището за заверка Годишния финансов отчет на БНТ за 2010 г. се заверява **без резерви** с обръщане на внимание.*

III. Извършен текущ контрол на периодичните отчети за 2011 г. на БНТ на основание чл.

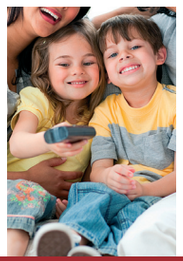

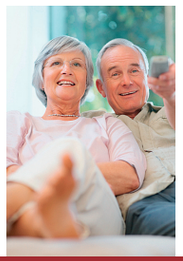

53, ал. 4 от Закона за Сметна палата, програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2011 г. и в изпълнение на Заповед № ОД – 1 – 385 от 01.11.2011 г.

Текущият контрол е извършен за периода от 01.01.2011 до 30.09.2011 г.

С писмо вх. № 425 от 17.02.2012 г. са изведени конкретни препоръки, по които са предприети мерки от УС на БНТ за разработване на правила и процедури, описани по-горе.

IV. Одит и заверка на Годишния финансов отчет за 2011 г. на БНТ на основание чл.53, ал.1 от Закона за Сметна палата, програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2011 г. и в изпълнение на Заповед № ОД – 1 – 129 от 17.04.2012 г.

*Екипът на Сметна палата в Одитен доклад № 0100012912 е **констатирал изпълнението на дадените препоръки по време на извършения текущ контрол** на периодичните отчети за 2011 г. и съгласно становището за заверка Годишния финансов отчет на БНТ за 2011 г. се заверява **без резерви** с обръщане на внимание.*

V. Извършен текущ контрол на периодичните отчети за 2012 г. на БНТ на основание чл. 36 във връзка с чл. 53, ал. 4 от Закона за Сметна палата, програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2012 г. и в изпълнение на Заповед № ОД – 1 – 278 от 03.09.2012 г.

Текущият контрол е извършен за периода от 01.01.2012 до 30.06.2012 г.

По дадените препоръки в Одитен доклад № 0100027812 са предприети своевременни мерки за изпълнението им. Предстои извършване на одит и заверка на Годишния финансов отчет на БНТ за 2012 г.